

ingediend op **921** (2025-2026) – Nr. 1
29 juni 2026 (2025-2026)

Ontwerp van decreet

tot instemming
met het samenwerkingsakkoord van 19 juni 2026
tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap
inzake de begeleiding en behandeling van personen
verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld
of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Bijlage bij de memorie van toelichting:	
Memorie van toelichting bij het samenwerkingsakkoord	19
Voorontwerp van decreet van 3 mei 2024	33
Ontwerp van samenwerkingsakkoord van 3 mei 2024	36
Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	52
Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens	61
Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit	73
Voorontwerp van decreet van 18 juli 2025	90
Ontwerp van samenwerkingsakkoord van 18 juli 2025	93
Advies van de Raad van State	109
Ontwerp van decreet	136
Bijlage: Samenwerkingsakkoord	139

**ONTWERP VAN DECREET HOUDENDE INSTEMMING MET HET
SAMENWERKINGSAKKOORD VAN 19 JUNI 2026 TUSSEN DE FEDERALE
STAAT EN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP INZAKE DE BEGELEIDING EN
BEHANDELING VAN PERSONEN VERDACHT VAN, BEKLAAGD,
BESCHULDIGD, VEROORDEELD OF GEÏNTERNEERD WEGENS SEKSUELE
MISDRIJVEN**

Vlaanderen heeft sinds 8 oktober 1998 een samenwerkingsakkoord met de Federale Staat inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik. Na achtentwintig jaar dringt zich een actualisatie op. Het nieuwe samenwerkingsakkoord versterkt het gespecialiseerd hulpaanbod en optimaliseert de samenwerking tussen de justitiehuizen en de gespecialiseerde hulpverlening. Met dit decreet stemt het Vlaams Parlement in met het vernieuwde samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. Sinds 8 oktober 1998 bestaat er een samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik. Op het terrein drong namelijk de nood tot samenwerking tussen de diensten betrokken bij de begeleiding en behandeling van seksueel delinquenten zich op. Op 2 maart 1999 werd het samenwerkingsakkoord ook decretaal verankerd. Het samenwerkingsakkoord bepaalt de bevoegdheden en de verbintenissen van de verschillende actoren en regelt ook hun samenwerking.
2. Na ongeveer tien jaar toepassing werd het Vlaams samenwerkingsakkoord, samen met het Waals en Brussels samenwerkingsakkoord, grondig geëvalueerd door de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid van de FOD Justitie. Uit de bevraging van de actoren bleek over het algemeen dat de samenwerkingsakkoorden bijdragen tot een meer globale, coherente en gecoördineerde aanpak van daders van seksueel misbruik. Toch werden in het evaluatieverslag van 2011 verschillende knelpunten geïnventariseerd en aanbevelingen geformuleerd die een herwerking van het samenwerkingsakkoord vereisen. In de jaren nadien bleven de signalen van op het terrein komen om het samenwerkingsakkoord te hernieuwen. Ook de zesde staatshervorming, waarbij onder andere de bevoegdheden van de justitiehuizen werden overgeheveld naar de Gemeenschappen, noopte tot een actualisatie van het bestaande samenwerkingsakkoord.

3. Na achtentwintig jaar werd het samenwerkingsakkoord echter geen enkele keer gewijzigd. Daarom nam Vlaams minister van Justitie en Handhaving het initiatief om alle nodige actoren samen te brengen en werk te maken van de herwerking van het samenwerkingsakkoord. Hiervoor werd een werkgroep samengesteld bestaande uit vertegenwoordigers van de Federale Overheidsdienst Justitie, de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, het Vlaams Departement Zorg, het Vlaams Agentschap Justitie en Handhaving, het steuncentrum en de betrokken hulpverlenende sectoren. Deze werkgroep heeft een ontwerp van nieuw samenwerkingsakkoord voorgesteld.
4. Het nieuwe samenwerkingsakkoord stelt als doel een globale, coherente en gecoördineerde aanpak van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven na te streven, ten einde herhaling ervan en herhaling van slachtofferschap zoveel als mogelijk te voorkomen.
5. Het ontwerp van samenwerkingsakkoord en bijhorend decreet hebben betrekking op het beleidsveld Justitie en Handhaving binnen het beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie en op de beleidsvelden Welzijn, en Gezondheidszorg en Wonen binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

De hernieuwing van het samenwerkingsakkoord geeft ook uitvoering aan maatregel 58 van het Nationaal Actieplan ter bestrijding van gendergerelateerd geweld (2021-2025), aan de versterkte aanpak van seksueel geweld die werd opgenomen in de Kadernota Integrale Veiligheid (2022-2024), aan maatregel 39 in het Vlaams Actieplan ter bestrijding van seksueel geweld en aan de aanbevelingen (2011) die door de Dienst voor Strafrechtelijk Beleid werden gedaan in het kader van de evaluatie van de samenwerkingsakkoorden inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik.

6. Belangrijke principes inzake risicotaxatie, risicomanagement en de re-integratie van personen die beschuldigd zijn van of veroordeeld zijn voor een seksueel misdrijf zijn in de aanbeveling CM/Rec (2021) 6 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa aan de Lidstaten opgenomen.

B. Inhoud

Het initiatief werd door de Vlaamse minister, bevoegd voor Justitie en Handhaving genomen om samen met de betrokken actoren over te gaan tot herwerking van het achtentwintig jaar oude samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik. Daarbij werd vertrokken van een startnota, goedgekeurd door de toenmalige Vlaamse minister, bevoegd voor Justitie en Handhaving, de Vlaamse minister bevoegd voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, de federale minister van Justitie en de federale minister bevoegd voor Volksgezondheid.

Het tekstvoorstel volgt het basiskader van het samenwerkingsakkoord uit 1998 maar bevat een juridisch-technische actualisatie van de bepalingen en belangrijke inhoudelijke toevoegingen om het gespecialiseerd hulpaanbod te versterken en de samenwerking tussen de justitiehuisen en de gespecialiseerde hulpverlening te optimaliseren. Inclusie van het gespecialiseerd aanbod van psychiatrische ziekenhuizen en uitvoering van gespecialiseerde adviesverlening door de justitiehuisen zijn belangrijke wijzigingen. Met het voorliggend decreet stemt de Vlaamse Regering in met dit nieuwe samenwerkingsakkoord.

Impactanalyse

Budgettaire impact

De budgettaire impact van het samenwerkingsakkoord blijft beperkt tot de financiële ondersteuning van het steuncentrum. De concrete impact zal het voorwerp uitmaken van verdere besprekingen tussen de partijen betrokken bij het samenwerkingsakkoord en het Universitair Forensisch Centrum en zal op dat moment het voorwerp uitmaken van een nieuwe beslissing van de Vlaamse Regering.

Bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op Brussel

Het voorstel heeft geen weerslag op de lokale of provinciale besturen en Brussel.

Implementatie

C. Totstandkomingsprocedure

Op **3 mei 2024** werd het voorontwerp van decreet een eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Op basis daarvan werd advies gevraagd aan de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC), aan de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) en aan de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Op **17 mei 2024** keurde de federale ministerraad op voorstel van de federale minister bevoegd voor justitie het ontwerp van samenwerkingsakkoord goed.

Op **21 mei 2024** verstrekke de VTC het advies nr. 2024/051. De VTC was van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat de volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd. Hierbij wordt aangegeven op welke wijze wordt tegemoetgekomen aan deze elementen:

- De VTC vraagt om de rechtvaardigingsgrond te omschrijven. Er moet verduidelijkt worden welke taak van (zwaarwegend) algemeen belang bedoeld wordt.
 - De verwerking van de persoonsgegevens gebeurt conform artikel 6, lid 1, e), van de AVG en is noodzakelijk voor de uitoefening van een taak van algemeen belang. Deze taak van algemeen belang heeft betrekking

op de uitvoering van gerechtelijke opdrachten en de re-integratie van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd van seksuele misdrijven. Het doel hiervan is het vermijden van nieuwe slachtoffers van seksuele misdrijven. Dit wordt opgenomen in de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord bij de bespreking van artikel 12.

- De VTC geeft aan dat de verwerkingsverantwoordelijke expliciet benoemd moet worden in de regelgeving.
 - Met de actoren, bedoeld in artikel 12, §3 van het ontwerp van samenwerkingsakkoord, worden volgende instellingen bedoeld: de justitiehuisen, de gespecialiseerde voorzieningen die instaan voor de hulpverlening en de psychosociale diensten van de gevangenen. Hierbij zullen volgende verwerkingsverantwoordelijken van toepassing zijn: het Agentschap Justitie en Handhaving, de individuele gespecialiseerde voorzieningen en de Federale Overheidsdienst Justitie. Deze actoren worden ingeschreven in het ontwerp van samenwerkingsakkoord.
- De VTC vraagt om een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uit te voeren.
 - Het Agentschap Justitie en Handhaving zal een GEB uitvoeren.
- De VTC beveelt aan om in artikel 12, §1, tweede lid van het ontwerp van samenwerkingsakkoord de betrokken justitieassistent en hulpverlener op te nemen als bijkomende categorie betrokkenen waarvan persoonsgegevens verwerkt kunnen worden.
 - Het gaat bij deze categorie om professionele identificatiegegevens en contactgegevens. Deze categorieën worden geëxpliciteerd in het ontwerp van samenwerkingsakkoord.
- De VTC suggereert de categorieën persoonsgegevens verder te verduidelijken en verantwoorden.
 - In de regelgeving wordt gekozen voor het inschrijven van ruime categorieën van persoonsgegevens aangezien de relevantie van verschillende persoonsgegevens in eenzelfde categorie sterk casusafhankelijk is. Niet alle categorieën van persoonsgegevens worden standaard verwerkt. De opdrachtgever geeft op voorhand aan welke persoonsgegevens in het licht van een adequate begeleiding en behandeling overgemaakt kunnen worden naar de hulpverlening. In de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord worden enkele voorbeelden ingeschreven.
- De VTC adviseert de bewaartermijnen te bepalen of criteria op te nemen om de bewaartermijnen te bepalen en deze te verantwoorden.
 - In het ontwerp van samenwerkingsakkoord wordt voorzien in een maximale bewaartermijn van tien jaar tenzij andere actoren in een andere toepasselijke bewaartermijn voorzien hebben. Met deze actoren worden de justitiehuisen, de hulpverlening, die instaat voor de begeleiding en behandeling van de verdachte, de beklaagde, de beschuldigde, de veroordeelde of de geïnterneerde van een seksueel

misdrijf, en tenslotte de psychosociale diensten van de gevangenis en de gevangenisbedrijven bedoeld. De justitiehuizen hanteren reeds een bewaartermijn van tien jaar, dit is ingeschreven in artikel 5, eerste lid van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2022 tot uitvoering van bepalingen over de justitiehuizen van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuizen en de juridische eerstelijnsbijstand. Deze termijn wordt verantwoord doordat de gerechtelijke overheid, als opdrachtgever, steeds de opgelegde voorwaarden kan aanpassen of een modaliteit kan herroepen of herzien gedurende een bepaald traject. De duur hiervan is onvoorspelbaar en is afhankelijk van verschillende factoren. Daarenboven kan de betrokken persoon na verloop van tijd nieuwe strafbare feiten plegen, waarbij de verwerkte gegevens relevant en noodzakelijk blijven in het kader van de nieuwe opdracht. Met deze termijn wordt ook een gelijkschakeling voorzien met de regeling die de federale wetgever voorzien heeft voor het Geïntegreerd Elektronisch Justitieel Opvolgingsdossier (GEJO), die ook een bewaartermijn van tien jaar na de laatste verwerking voorziet. Dit wordt opgenomen in de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord.

De actoren treden, binnen de eigen bevoegdheden, op als eigen verwerkingsverantwoordelijke. Er wordt voorzien in een maximale bewaartermijn van tien jaar, tenzij er voor de betrokken actor een andere bewaartermijn van toepassing is. De termijn van tien jaar wordt ook gehanteerd in de justitiehuizen. Door deze maximale bewaartermijn te verankeren, wordt er voorzien in een gelijkschakeling indien er geen toepasselijke bewaartermijn is. In de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord wordt hier een verdere verduidelijking over opgenomen.

- De VTC adviseert om maatregelen te nemen om de juistheid van de gegevens te garanderen.
 - Deze bepaling is echter al voorzien in artikel 5, 1, d) AVG. De AVG is van toepassing. Het is juridisch-technisch niet aangewezen om regelgeving te herhalen.
- De VTC vraagt om maatregelen te nemen om de veiligheid van de gegevens te waarborgen.
 - Het Agentschap Justitie en Handhaving is zich bewust van de noodzaak tot het nemen van maatregelen om de veiligheid van de persoonsgegevens te waarborgen. Het agentschap is hier dan ook bij de uitrol aandachtig voor.

Op **29 mei 2024** verstrekke de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin haar advies. Hierbij wordt ingegaan op de opmerkingen van de raad:

- De raad vraagt zich af of het zorgcircuit geraadpleegd werd bij de evaluatie van het samenwerkingsakkoord in 2011 of tijdens de voorbereiding van het nieuwe samenwerkingsakkoord.

- Bij de evaluatie in 2011 werden de gespecialiseerde voorzieningen, de residentiële voorzieningen en de leerprojecten voor plegers van seksueel geweld betrokken door het invullen van een uitvoerige vragenlijst en deelname van een vertegenwoordiger van de gespecialiseerde behandelcentra aan de stuurgroep bij dit onderzoek. Vertegenwoordigers van de Geestelijke Gezondheidszorg (Zorgnet-Icuro) en het Algemeen Welzijnswerk (CAW Groep) namen actief deel aan de centrale werkgroep, die het tekstvoorstel voor een aangepast samenwerkingsakkoord uitwerkte. Daarnaast werd overleg gepleegd met vertegenwoordigers van de residentiële voorzieningen (psychiatrische ziekenhuizen, forensisch psychiatrische centra en mobiele equipes internering).
- De raad merkt op dat er details ontbreken omtrent de impact op de begroting. Daarnaast werpt de raad ook op dat de huidige financiering van het steuncentrum momenteel niet zou voldoen.
 - Hiervoor wordt er verwezen naar de budgettaire impact besproken in de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet.
- De raad maakt de bemerking dat het ontbreken van de federale minister bevoegd voor volksgezondheid te betreuren valt vanwege het feit dat de psychiatrische ziekenhuizen worden meegenomen als potentiële gespecialiseerde voorzieningen waarvoor de federale minister deels bevoegd is en vanwege de ambitie die in het Masterplan forensische geestelijke gezondheidszorg werd uitgesproken om met alle bevoegde overheden samen te werken.
 - De federale minister bevoegd voor volksgezondheid werd van bij de start betrokken in het traject van het nieuw samenwerkingsakkoord. De minister werkte mee aan de teksten, maar besliste, ondanks het belang van de ondertekening voor de sector, om niet mee te tekenen gezien om bevoegdheids-technische redenen zijn ondertekening niet noodzakelijk zou zijn.
- De raad vraagt om werk te maken van een kader voor adviesverlening aangezien dit nu niet voorzien is in artikel 14.
 - Er zal een sjabloon worden opgemaakt door het begeleidingscomité voor het advies dat opgesteld wordt door de justitiehuisen. Er worden hiervoor enkele toevoegingen gedaan in artikel 5 en artikel 14 van het ontwerp van samenwerkingsakkoord en de bijhorende memorie van toelichting.
- De raad pleit voor het hernemen van de bestaande mogelijkheid voor gespecialiseerde adviesverlening door een gespecialiseerde voorziening en het steuncentrum gezien hun opgebouwde expertise en de hoge nood aan onderbouwde adviesverlening.
 - De uitvoering van adviesopdrachten door de gespecialiseerde voorzieningen is deontologisch niet verenigbaar met de uitvoering van hun behandelopdrachten. Deze onverenigbaarheid bleek ook uit de evaluatie van het samenwerkingsakkoord in 2011. Bovendien wordt de behandelcapaciteit van deze centra best gevrijwaard.

- De raad merkt op dat er in het ontwerp van samenwerkingsakkoord geen expliciete onafhankelijkheid van de adviesverlening van de psychologen van de justitiehuisen is opgenomen.
 - De gespecialiseerde adviesverlening door de justitiehuisen zal opgenomen worden door een specifiek team van psychologen, gespecialiseerd in risicotaxatie en psychodiagnostiek. Dit team werkt onafhankelijk van de justitieassistenten die de begeleidingsopdrachten opnemen. De psychologen zijn onderworpen aan het beroepsgeheim en kunnen, met het oog op het uitvoeren van een mandaat van een federale opdrachtgever, de noodzakelijke informatie omtrent een indicatiestelling van een justitiabele delen met de justitieassistent die instaat voor de uitvoering van de opdracht. Dit is voorzien in artikel 11, §3 van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand.

De adviesverlening die in het ontwerp van samenwerkingsakkoord voorzien wordt, betreft geen mandaat voor een justitieassistent, dus er zal op basis daarvan geen infodeling mogelijk zijn van de psycholoog naar de justitieassistent. In die zin kan er dus ook geen inmenging door de justitieassistent zijn.
- De raad stelt ook een aantal concrete aanpassingen voor in de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet, in het ontwerp van samenwerkingsakkoord en in de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord
 - Er worden een aantal zaken in die zin aangepast. Zo wordt 'dient' vervangen door 'kan' in artikel 11 bij de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord, dit om het in overeenstemming te brengen met artikel 458bis Sw. Daarnaast wordt 'multidisciplinair persoonlijkheidsonderzoek' vervangen door 'psychodiagnostiek' in artikel 3 en 4 van het ontwerp van samenwerkingsakkoord en de bijhorende memorie van toelichting. In artikel 11 van de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord wordt toegevoegd dat vanuit het herstelgericht perspectief ook naasten van de betrokken persoon, mits toestemming van deze laatste, bij het overleg betrokken kunnen worden.

Het voorstel tot toevoeging van het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld in de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet wordt niet gevolgd aangezien de vermelding hiervan in dit kader minder relevant wordt geacht. Ook het advies bij de procedure van herstel in eer en rechten wordt niet toegevoegd in de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord aangezien deze procedure op kosten van de aanvrager is en buiten het toepassingsgebied valt van de justitiehuisen. Ook uit de evaluatie in 2011 bleek dat het niet opportuun was om het toepassingsgebied van het samenwerkingsakkoord uit te breiden naar de procedure van het herstel in eer en rechten.

De GBA heeft op haar zitting van **26 juli 2024** advies nr. 68/2024 verleend. Dit advies werd bezorgd op 29 juli 2024. Hierbij wordt ingegaan op de bemerkingen van de GBA.

- De GBA wijst op de noodzaak van het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB).
 - Het Agentschap Justitie en Handhaving zal een GEB uitvoeren.
- De GBA verzoekt te onderzoeken of er persoonsgegevens verwerkt worden bij het voeren van wetenschappelijk onderzoek en rapportering en desgevallend alle doeleinden te expliciteren in het ontwerp van samenwerkingsakkoord.
 - Bij het voeren van wetenschappelijk onderzoek gaat het om de verwerking van geanonimiseerde en gepseudonimiseerde persoonsgegevens. Bij de rapportering gaat het bij het steuncentrum om de verwerking van persoonsgegevens, vanuit operationele doelstellingen, die in het werkingsverslag geanonimiseerd weergegeven worden. Bij de rapportering van de gespecialiseerde voorzieningen gaat het in het verantwoordingsrapport om geanonimiseerde gegevens. Dit wordt verder geduid in 12, §1, derde lid van het ontwerp van samenwerkingsakkoord.
- De GBA beveelt aan de justitieassistenten en hulpverleners als bijkomende categorieën van persoonsgegevens op te nemen in artikel 12, waarbij duidelijk is dat deze verwerking beperkt is tot identificatiegegevens en contactgegevens.
 - In artikel 12, §1, tweede lid van het ontwerp van samenwerkingsakkoord wordt hiervoor een toevoeging gedaan.
- De GBA suggereert de categorieën van persoonsgegevens, vermeld in artikel 12 van het ontwerp van samenwerkingsakkoord preciezer te bepalen. Ook bij het begrip 'nationaliteit' vraagt de GBA om verdere verduidelijking op te nemen.
 - In de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord worden voorbeelden ingeschreven bij de verschillende categorieën van persoonsgegevens. Deze persoonsgegevens worden enkel overgemaakt voor zover dit noodzakelijk is voor een adequate begeleiding of behandeling. De opdrachtgever geeft op voorhand aan welke persoonsgegevens hiervoor uitgewisseld kunnen worden. Deze categorieën kunnen een verschillende relevantie kennen in verscheidene dossiers. Er wordt hiervoor dus steeds een zorgvuldige afweging gemaakt. De GBA geeft aan dat het uittreksel uit het strafregister uitdrukkelijk vermeld moet worden als te verwerken categorie persoonsgegevens. Hierbij moet worden benadrukt dat het niet gaat om het uittreksel uit het strafregister, vermeld in artikel 595 e.v. Sv., gaat, maar louter om bepaalde informatie uit het strafregister. Deze persoonsgegevens vallen bijgevolg onder punt 9°, de politionele en gerechtelijke gegevens. Enkel relevante gegevens zullen worden doorgegeven aan de hulpverlening. Het is echter niet aangewezen om dit systematisch te beperken tot de seksuele misdrijven aangezien andere misdrijven gerelateerd kunnen

zijn aan de van toepassing zijnde problematiek(en) van de betrokkene. In het ontwerp van samenwerkingsakkoord is uitdrukkelijk opgenomen dat de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1 van artikel 12, ook de vermelding kan omvatten van de persoonsgegevens als vermeld in artikel 10 AVG. De rechtsgrond voor de verwerking van strafrechtelijke en gerechtelijke gegevens zit dus reeds vervat in het ontwerp van samenwerkingsakkoord. Er is dus geen verdere toevoeging in het ontwerp van samenwerkingsakkoord nodig.

- De GBA vraagt een specifieke aanpassing in art. 12, §1, 16° van het ontwerp van samenwerkingsakkoord, gelet op het beginsel van minimale gegevensverwerking vervat in artikel 2.1.c) AVG.
 - Deze bepaling wordt in die zin aangepast.
- De GBA adviseert te preciseren welke gegevens verwerkt kunnen worden van de categorie van personen vermeld in artikel 12, §1, tweede lid, 2° van het ontwerp van samenwerkingsakkoord.
 - Het gaat om dezelfde categorieën persoonsgegevens als die van de betrokkene. In de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord wordt hierover een verduidelijking opgenomen.
- De GBA beveelt aan de van toepassing zijnde bepalingen over de bewaartermijnen op te nemen in het ontwerp van samenwerkingsakkoord en om de 10-jarige bewaartermijn toe te lichten en te rechtvaardigen samen met wanneer deze termijn begint te lopen.
 - In de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord wordt een nadere toelichting opgenomen over de 10-jarige bewaartermijn, die aanvangt na de laatste verwerking. Deze termijn wordt als uitgangspunt gehanteerd, tenzij er een andere bewaartermijn van toepassing is op een welbepaalde actor. Het wordt zo aangepast in het ontwerp van samenwerkingsakkoord. Er wordt ook een toevoeging gedaan over de mogelijke andere toepasselijke bewaartermijnen in de memorie van toelichting bij het ontwerp van samenwerkingsakkoord.
- De GBA suggereert artikel 12, §3 van het ontwerp van samenwerkingsakkoord verder te verduidelijken aangezien een transparante aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke aangewezen is.
 - Deze verduidelijking wordt in het ontwerp van samenwerkingsakkoord opgenomen in artikel 12, §5. De actoren die betrokken zijn bij de verwerking van persoonsgegevens zijn namelijk de justitiehuizen, de gespecialiseerde voorzieningen en de psychosociale diensten van de gevangenen. Het zijn dan ook het Agentschap Justitie en Handhaving, de individuele gespecialiseerde voorzieningen en de Federale Overheidsdienst Justitie die optreden als verwerkingsverantwoordelijke.

Op **18 juli 2025** werd het ontwerp van samenwerkingsakkoord een tweede keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Op **19 december 2025** keurde de federale ministerraad op voorstel van de federale minister bevoegd voor

Justitie het ontwerp van samenwerkingsakkoord goed. Vervolgens werd advies gevraagd aan de Raad van State.

De Raad van State verstrekke advies nr. 78.846/16 op **20 april 2026**. Hierna wordt aangegeven op welke wijze werd tegemoetgekomen aan de elementen uit het advies:

- De Raad van State stelt dat de verwijzing naar artikel 5, §1, I, BWHI dient gepreciseerd te worden door te verwijzen naar de punten 1° en 2° daarvan en de verwijzing naar artikel 5, §1, II, BWHI dient gepreciseerd te worden door te verwijzen naar het punt 2°. Bijkomend dient de wetsgeschiedenis van de relevante onderdelen van artikel 5 BWHI en artikel 92*bis*, §1, BWHI te worden opgenomen.
 - De aanhef van het samenwerkingsakkoord werd zo aangepast.
- De Raad van State beveelt aan om de actuele titulatuur van de Vlaamse ministers te vermelden, zoals ook gebeurt bij de ondertekening van het samenwerkingsakkoord.
 - De actuele titulatuur van de Vlaamse ministers en de Federale minister werd in de aanhef toegevoegd.
- De Raad van State merkt op dat er actoren bij het samenwerkingsakkoord betrokken zijn die onder het toepassingsgebied van de richtlijn 2016/680 vallen en dat een bijkomende verwijzing hiernaar dient te worden opgenomen.
 - Deze richtlijn werd opgenomen in artikel 1, 16° en in artikel 12, §2 samen met een verwijzing naar titel 2 van de wet van 30 juli 2018 'betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens', die voorziet in de omzetting van deze richtlijn in federale regelgeving.
- De Raad van State stelt dat artikel 1, 6° van het samenwerkingsakkoord een definitie voorziet van het begrip 'bevoegde overheid'. De precisering geeft hierbij aan dat het 'meer bepaald gaat over de kamer voor de bescherming van de maatschappij, de strafuitvoeringskamer, de probatiecommissie, de onderzoeksrechter of het openbaar ministerie'. De Raad van State merkt op dat indien de opsomming beperkend bedoeld is, een vonnisrechter niet onder de definitie van 'bevoegde overheid' in de zin van het samenwerkingsakkoord valt.
 - De opsomming in artikel 1, 6° werd aangevuld met de term 'vonnisrechter'.
- De Raad van State merkt op dat de verwijzing in artikel 1, 7°, van het samenwerkingsakkoord naar artikel 2, 2°, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk dient aangepast te worden naar artikel 6 van datzelfde decreet om te vermijden dat ook een centrum voor teleonthaal onder het begrip 'centrum voor algemeen welzijnswerk' zou kunnen worden begrepen.
 - De verwijzing in artikel 1, 7° werd aangepast.

- De Raad van State geeft aan dat in artikel 1, 8°, van het samenwerkingsakkoord het actuele opschrift van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de centra voor geestelijke gezondheidszorg dient te worden gehanteerd.
 - De tekst werd zo aangepast.
- De Raad van State stelt dat artikel 4 van het samenwerkingsakkoord de taken bepaalt die forensisch psychiatrische centra vervullen. Ook instellingen met een plaatsingsovereenkomst dienen hieronder begrepen te worden. In het verlengde hiervan merkt de Raad van State op dat ook artikel 3, 4°, van het samenwerkingsakkoord dient te worden aangevuld met 'instellingen met een plaatsingsovereenkomst'.
 - De tekst werd in die zin aangepast.
- De Raad van State merkt op dat artikel 5, 1°, van het samenwerkingsakkoord de justitiehuizen de taak geeft advies te verlenen met betrekking tot de betrokken personen. De betrokken personen zijn, overeenkomstig artikel 1, 5°, en artikel 2 van het samenwerkingsakkoord de 'personen die verdacht, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd' zijn wegens 'bepaalde seksuele misdrijven' en voor wie 'op basis van wettelijke en reglementaire bepalingen' gespecialiseerde adviezen, begeleiding of behandeling voorzien worden. Door deze formulering lijkt het volgens de Raad van State zo te zijn dat de procedure van herstel in eer en rechten (artikel 629, §3, tweede lid Sv.) tot het toepassingsgebied van het samenwerkingsakkoord behoort, hoewel de memorie van toelichting aangeeft dat dit niet het geval is.
 - De adviesverlening door de justitiehuizen gebeurt uitsluitend op vraag van een bevoegde overheid, meer bepaald de gerechtelijke of penitentiaire overheid (artikel 1, 6° van het samenwerkingsakkoord). Het is een opdracht als bedoeld in artikel 5, §1, III, BWHI. Voor een advies in het kader van de procedure herstel in eer en rechten kan een veroordeelde of zijn raadsman zich rechtstreeks tot een gespecialiseerde voorziening wenden, zonder tussenkomst van de justitiehuizen. Dit werd verduidelijkt door in artikel 5, 1°, van het samenwerkingsakkoord de woorden 'op vraag van de bevoegde overheid' toe te voegen.
- De Raad van State geeft aan dat de adviesfunctie inzake personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven wanneer deze niet wordt opgenomen door de psychosociale diensten binnen de gevangenissen of door de instellingen voor de plaatsing van geïnterneerden, niet langer wordt toevertrouwd aan de gespecialiseerde voorzieningen of het steuncentrum, maar aan de justitiehuizen, overeenkomstig artikel 5, 1°, van het samenwerkingsakkoord. Artikel 417/64 van het Strafwetboek en artikel 9*bis* van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie leggen op dat het advies gegevens wordt door 'een dienst gespecialiseerd in de begeleiding of behandeling van seksuele delinquenten'. Hetzelfde geldt voor de artikelen 32, §1, eerste lid, en 95/3, §2, derde lid, van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en aan het

slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten en artikel 47, §2, tweede lid, van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering, waarin is opgenomen dat het advies wordt gegeven door 'een dienst of persoon die gespecialiseerd is in de diagnostische expertise van seksuele delinquenten'. Het gelijkheidsbeginsel hier toegepast, vereist dat het advies wordt verleend door een instantie met de nodige expertise.

- De justitiehuisen beschikken over een team van klinisch psychologen die volledig opgeleid zijn in de afname en interpretatie van zeden specifieke risicotaxatie en diagnostische instrumenten, dewelke ook binnen de andere diensten worden gebruikt. Voor zedendossiers wordt bovendien ook ingezet op structurele expertiseopbouw. Dit leidt ertoe dat de adviesverlening wordt uitgevoerd door een dienst met gelijkwaardige expertise. Op deze manier wordt het behandelaanbod van de gespecialiseerde voorzieningen voor personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven zoveel als mogelijk gevrijwaard vanwege de onverenigbaarheid met het geven van advies binnen eenzelfde dossier. De Raad van State neemt aan dat voor het voldoen aan de vermelde wettelijke bepalingen het voldoende is dat deze over de vereiste expertise inzake seksuele delinquentie beschikken. De Raad van State beveelt aan artikel 5, 1°, van het samenwerkingsakkoord zo te verduidelijken dat de adviesfunctie enkel kan worden opgenomen door een gespecialiseerde afdeling binnen de justitiehuisen, in casu de psychologen. De tekst werd in die zin aangevuld.
- De Raad van State merkt op dat overeenkomstig artikel 6, eerste lid, 3°, van het samenwerkingsakkoord één van de taken van het steuncentrum bestaat uit het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek. Volgens artikel 89, lid 1, laatste zin, van de algemene verordening gegevensbescherming, moeten de doeleinden van wetenschappelijk onderzoek waarvoor persoonsgegevens worden gebruikt, wanneer dat mogelijk is, worden verwezenlijkt door verdere verwerking die de identificatie van de betrokkenen niet of niet langer toelaat.
 - Artikel 12, §1, derde lid, 8° werd aangevuld om aan te geven dat het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek door het steuncentrum gebeurt aan de hand van geanonimiseerde of, indien dit niet volstaat om het doel te verwezenlijken, gepseudonimiseerde gegevens.
- De Raad van State geeft aan dat 'een niet-gespecialiseerde voorziening' in artikel 6, eerste lid, 6°, en artikel 10 van het samenwerkingsakkoord best vervangen wordt door 'een niet als gespecialiseerde voorziening aangewezen voorziening' aangezien het de bedoeling lijkt om een gedeeltelijke overdracht te kunnen doen naar voorzieningen die in het kader van het samenwerkingsakkoord niet als gespecialiseerde voorziening aangewezen zijn en dus niet in de zin dat zij niet over de door de diverse wettelijke kaders vereiste expertise inzake seksuele delinquentie zouden beschikken.
 - Deze opmerking werd gevolgd en de tekst werd zo aangepast.

- De Raad van State merkt bij artikel 6, derde lid, van het samenwerkingsakkoord en de bijhorende memorie van toelichting op dat het nominatief aanwijzen van één vereniging die gesubsidieerd kan worden, de andere verenigingen uitsluit die dezelfde bijzondere opdracht zouden kunnen uitoefenen. Dit is moeilijk verenigbaar met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie. Mede gelet op de memorie van toelichting bij artikel 6 die aangeeft dat de partijen tot heroriëntatie kunnen beslissen van de middelen, suggereert de Raad van State om dit in algemenere bewoordingen op te nemen.
 - Aan deze opmerking van de Raad van State wordt tegemoetgekomen door de mogelijkheid te voorzien dat ook andere organisaties als steuncentrum erkend en dus gesubsidieerd kunnen worden. In het instemmingsdecreet kan een delegatie aan de Vlaamse regering ingevoegd worden om de procedure voor de erkenning en de subsidiëring door de Vlaamse overheid nader te bepalen. De uitdrukkelijke vermelding van het Universitair Forensisch Centrum blijft evenwel behouden. Het UFC is immers reeds sinds 2000 erkend en gesubsidieerd als steuncentrum op grond van artikel 5 van het samenwerkingsakkoord van 8 oktober 1998 tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik. Dit wordt in artikel 18 nader verduidelijkt.
- De Raad van State merkt op dat artikel 7, §§ 4 en 5, van het samenwerkingsakkoord een gedetailleerde regeling bevat voor het toezicht op de betrokken voorzieningen en de procedure tot intrekking van de aanwijzing. Een wijziging van deze regels is enkel mogelijk door middel van een samenwerkingsakkoord of na opzegging van het samenwerkingsakkoord. De Raad van State geeft aan na te gaan of het niet beter is om de toezichtsregeling in het instemmingsdecreet op te nemen of in het instemmingsdecreet een machtiging aan de Vlaamse Regering te voorzien.
 - Aangezien het gaat om voorzieningen belast met persoonsgebonden aangelegenheden, zoals bedoeld in artikel 5 BWHI, kan dezelfde doelstelling ook bereikt worden door een delegatie aan de Vlaamse Regering in te schrijven in het instemmingsdecreet om de voormelde procedures nader te bepalen, gevolgd door een deelstatelijke uitvoeringsregeling. De tekst werd in die zin aangepast.
- De Raad van State stelt dat in artikel 10, tweede lid, van het samenwerkingsakkoord dient te worden verwezen naar artikel 6, eerste lid, 6° in plaats van naar artikel 6, tweede lid, 6°.
 - De tekst werd op die manier aangepast.
- De Raad van State merkt op dat artikel 11, §4 en artikel 12 van het samenwerkingsakkoord geen melding maken van een federale actor die zou deelnemen aan het driehoeksoverleg.
 - In de praktijk is het namelijk in bepaalde dossiers wel wenselijk dat ook een federale actor, in het bijzonder de PSD, deelneemt aan het overleg. Hierdoor kan niet langer gesproken worden van een 'driehoeksoverleg' maar wel over 'overleg'. Artikel 11, §4 van het samenwerkingsakkoord

dat het overleg regelt en artikel 12 dat de gegevensverwerking in het kader van dit overleg regelt, werden aangepast.

- De Raad van State geeft aan dat artikel 12 van het samenwerkingsakkoord ook de essentiële elementen van de andere gegevensverwerkingen, voorzien in het samenwerkingsakkoord, dient te bevatten.
 - De doelstelling van de verwerking is niet louter 'het kunnen verstrekken van een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen'. De tekst werd dan ook aangepast door te verwijzen naar de doeleinden, vermeld in artikel 2, eerste lid van het samenwerkingsakkoord. Ook de essentiële elementen van de verwerkingen bij het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek en de verwerkingen door de bevoegde overheden en de psychosociale diensten werden opgenomen.
- De Raad van State stelt dat de verwijzing naar artikel 6, 3° in artikel 12, §1, derde lid, 6° dient te worden gepreciseerd als artikel 6, eerste lid, 3°.
 - De tekst werd zo aangepast.
- De Raad van State geeft aan dat het startpunt van de subsidiaire maximale bewaartermijn van 10 jaar, als er voor de betrokken actor geen andere wettelijke bewaartermijn van toepassing is, voorzien in artikel 12, §3, eerste lid van het samenwerkingsakkoord, onvoldoende duidelijk is door te stellen dat de termijn ingaat na de laatste verwerking.
 - De tekst van het samenwerkingsakkoord werd aangevuld door aan te geven dat de termijn ingaat na afsluiting van het dossier.
- De Raad van State merkt in artikel 13, derde lid, van het samenwerkingsakkoord op dat er verwezen dient te worden naar het eerste lid, 4° tot en met 6° in plaats van naar het eerste lid, 5° tot en met 7°. Daarnaast dient in artikel 14, 1° en 5°, van het samenwerkingsakkoord verwezen te worden naar het eerste lid van artikel 6 in plaats van naar het tweede lid.
 - De tekst werd zo aangepast.
- De Raad van State geeft aan dat overeenkomstig artikel 92*bis*, §1, tweede lid, BWHI, in samenhang gelezen met artikel 4, tweede lid, van de wet van 31 mei 1961 betreffende het gebruik der talen in wetgevingszaken, het opmaken, bekendmaken en inwerking treden van wetten en verordeningen, alsook met artikel 56 BWHI, een samenwerkingsakkoord dat aan de parlementen ter instemming is voorgelegd in werking treedt op de tiende dag te rekenen vanaf de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van het laatste wetgevende instrument van instemming met het samenwerkingsakkoord.
 - Er is geen bijzondere reden om hiervan af te wijken. Artikel 18 wordt dan ook geschrapt.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Dit decreet regelt gemeenschapsaangelegenheden.

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

De begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven situeert zich op verschillende beleidsdomeinen en -velden:

- Het beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie, meer bepaald de beleidsvelden Justitie en Handhaving;
- Het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, meer bepaald de beleidsvelden Welzijn, en Gezondheidszorg en Woonzorg.

Dit ontwerp van decreet regelt gemeenschapsaangelegenheden.

Artikel 2

Met dit ontwerp van decreet stemt het Vlaams Parlement in met het vernieuwde samenwerkingsakkoord van 19 juni 2026 tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven.

Voor meer toelichting bij de inhoud van het akkoord, wordt verwezen naar de artikelsgewijze bespreking in de Memorie van Toelichting bij het samenwerkingsakkoord (als bijlage).

Artikel 3

Dit artikel voorziet in een aantal delegaties aan de Vlaamse Regering met betrekking tot het steuncentrum.

Artikel 6 van het samenwerkingsakkoord voorziet in de aanwijzing van een steuncentrum en bepaalt de taken van het steuncentrum. Voor meer toelichting bij het steuncentrum, wordt verwezen naar de artikelsgewijze bespreking bij artikel 6 in de Memorie van Toelichting bij het samenwerkingsakkoord.

Artikel 6, derde lid, van het samenwerkingsakkoord bepaalt dat de Vlaamse Regering na overleg met en na het akkoord van de federale overheid in het kader van de Interministeriële Conferentie Justitiehuisen, het steuncentrum aanwijst. Met uitzondering van de vereisten van overleg met en akkoord van de federale overheid, bevat het samenwerkingsakkoord, naast de bepaling in artikel 18 over het Universitair Forensisch Centrum dat reeds erkend is als steuncentrum, geen nadere procedurele regels voor de aanwijzing van het steuncentrum.

Artikel 6, vierde lid, van het samenwerkingsakkoord bepaalt dat alle partijen bij het samenwerkingsakkoord zich verbinden tot financiële ondersteuning van het steuncentrum. Het samenwerkingsakkoord voorziet echter niet in nadere regels en procedures met betrekking tot de subsidie en bepaalt evenmin het subsidiekader voor de subsidie, zoals vereist volgens artikel 76/2 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019.

Om de Vlaamse Regering in staat te stellen haar bevoegdheid tot aanwijzing en tot financiering, vermeld in artikel 6 derde en vierde lid, van het samenwerkingsakkoord goed uit te voeren, bevat artikel 3 van het voorliggende ontwerp van decreet, naar aanleiding van het advies van de Raad van State, de volgende delegaties aan de Vlaamse Regering:

- de mogelijkheid om de procedure te bepalen voor de aanwijzing van het steuncentrum;
- de mogelijkheid om de procedure en de regels voor de subsidiëring van het steuncentrum te bepalen en de mogelijkheid om het subsidiekader te bepalen.

Artikel 4

Dit artikel voorziet een aantal delegaties aan de Vlaamse Regering met betrekking tot de gespecialiseerde voorzieningen.

Artikel 7 van het samenwerkingsakkoord voorziet in de aanwijzing van gespecialiseerde voorzieningen door de Vlaamse minister, bevoegd voor de zorg. Voor meer toelichting bij de gespecialiseerde voorzieningen, wordt verwezen naar de artikelsgewijze bespreking bij artikel 7, 8 en 9 in de Memorie van Toelichting van het samenwerkingsakkoord.

De procedure tot aanwijzing, de regels inzake toezicht op de gespecialiseerde voorzieningen en de regels en procedures inzake de intrekking van de aanwijzing als gespecialiseerde voorziening, betreffen uitsluitend een gemeenschapsaangelegenheid. Daarom wordt, naar aanleiding van het advies van de Raad van State, in artikel 4 van het voorliggende ontwerp van instemmingsdecreet voorzien in een delegatie aan de Vlaamse Regering om de procedure tot aanwijzing, toezicht en intrekking van de aanwijzing als gespecialiseerde voorziening te bepalen.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ

BIJLAGE BIJ DE MEMORIE VAN TOELICHTING:

Memorie van toelichting bij het samenwerkingsakkoord

Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven

Memorie van Toelichting

ALGEMENE BESCHOUWINGEN

Het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap van 8 oktober 1998 inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik werd gesloten om de samenwerking tussen de diensten betrokken bij de begeleiding en behandeling van seksueel delinquenten vast te leggen. Dit samenwerkingsakkoord werd op 2 maart 1999 decretaal en op 4 mei 1999 wettelijk verankerd. Het samenwerkingsakkoord beschrijft de bevoegdheden en verbintenissen van de verschillende actoren en regelt hun samenwerking. Tot op heden werd dit samenwerkingsakkoord nog niet aan wijzigingen onderworpen.

De zesde staatshervorming, waarbij onder andere de bevoegdheden van de justitiehuizen werden overgeheveld naar de Gemeenschappen, heeft de noodzaak doen ontstaan om het bestaande samenwerkingsakkoord te actualiseren. Hiervoor werd een werkgroep samengesteld bestaande uit vertegenwoordigers van de Federale Overheidsdienst Justitie, de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, het Vlaams Departement Zorg, het Vlaams Agentschap Justitie en Handhaving, het steuncentrum en de betrokken hulpverlenende sectoren. Deze werkgroep heeft een ontwerp van nieuw samenwerkingsakkoord voorgesteld.

Dit ontwerp van samenwerkingsakkoord heeft betrekking op het Federale beleidsveld Justitie en de Vlaamse beleidsvelden Justitie en Handhaving en Welzijn.

Het nieuwe samenwerkingsakkoord stelt als doel een globale, coherente en gecoördineerde aanpak van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven na te streven, ten einde herhaling ervan en herhaling van slachtofferschap zoveel als mogelijk te voorkomen.

Via de uitbouw van een gespecialiseerd hulpverleningsaanbod voor personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven beoogt de Vlaamse Regering om een kwalitatief zorgcircuit, bestaande uit ambulante en residentiële voorzieningen, te installeren.

De Vlaamse justitiehuizen vormen de spil in de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de hulpverlenende en justitiële actoren betrokken bij de opvolging van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven. Zij worden in het nieuwe samenwerkingsakkoord “de bevoegde diensten van de gemeenschappen” genoemd, overeenkomstig de federale regelgeving waarin hun opdrachten omschreven worden. De justitieassistenten worden aangeduid als “medewerkers van de bevoegde diensten van de gemeenschappen”.

Door samenwerking met de psychosociale diensten werkzaam in de gevangenissen, die vallen onder de bevoegdheid van de Federale Overheidsdienst Justitie, wordt de brug tussen het

penitentiair en postpenitentiair traject van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven versterkt.

Het voorliggend samenwerkingsakkoord wil een kader voorzien voor de verschillende diensten bij de samenwerking inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven (verder 'betrokken personen'). Met de ondertekening van het samenwerkingsakkoord verbinden de bevoegde overheden zich ertoe een blijvende aandacht te besteden aan de begeleiding en behandeling van de betrokken personen.

Artikel 1

Dit artikel bevat een aantal relevante definities voor de toepassing van dit samenwerkingsakkoord.

Artikel 2

Doorheen de verschillende fases van een strafprocedure, in de ruime zin van het woord en inclusief de uitvoering van vrijheidsstraffen en de uitvoering van een interneringsmaatregel, is in de toepasselijke wettelijke en reglementaire kaders ten aanzien van bepaalde betrokken personen voorzien in een facultatief of verplicht gespecialiseerd advies evenals in de mogelijkheid om aan de betrokken persoon een begeleiding of behandeling op te leggen.

Voor wat betreft het gespecialiseerd advies, wordt verwezen naar de volgende wettelijke kaders:

- doorheen de strafprocedure kan overeenkomstig artikel 417/64 van het Strafwetboek het met redenen omkleed advies van een dienst gespecialiseerd in de begeleiding of behandeling van seksuele delinquenten ingewonnen worden indien de beklaagde wordt vervolgd voor alle seksuele misdrijven opgenomen in boek 2, titel VIII, hoofdstuk I/1 "Misdrijven tegen de seksuele integriteit, het seksuele zelfbeschikkingsrecht en de goede zeden";
- ingeval een probatiemaatregel wordt overwogen, is dergelijke adviesvraag verplicht ingeval van feiten bedoeld in de artikelen 417/7 tot 417/22 van het Strafwetboek, of ingeval van feiten bedoeld in de artikelen 417/24, 417/25 tot 417/53 en 433quater/1 tot 433/1 tot 433quater/4 van hetzelfde Wetboek, indien ze gepleegd zijn op minderjarigen of met hun deelneming, overeenkomstig artikel 9bis, eerste lid, van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie;
- in het kader van de strafuitvoeringsmodaliteiten van de vrijheidsstraf en de terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank zoals bepaald door de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten, ingeval de veroordeelde een straf ondergaat voor feiten bedoeld in de artikelen 417/7 tot 417/22 van het Strafwetboek, of ingeval van feiten bedoeld in de artikelen 417/24, 417/25 tot 417/53 en 433quater/1 tot 433/1 tot 433quater/4 van hetzelfde Wetboek, indien ze gepleegd zijn op minderjarigen of met hun deelneming;

- in het kader van de uitvoeringsmodaliteiten zoals bepaald door de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering indien de betrokken persoon geïnterneerd is voor de in de artikelen 417/7 tot 417/22 van het Strafwetboek bedoelde feiten, of voor de feiten bedoeld in de artikelen 417/24, 417/25 tot 417/53 en 433quater/1 tot 433/1 tot 433quater/4 van hetzelfde Wetboek, indien ze gepleegd zijn op minderjarigen of met hun deelneming.

Voor wat betreft de gespecialiseerde begeleiding en behandeling, verwijst het begrip seksuele misdrijven naar de feiten als bedoeld in de artikelen 417/7 tot en met 417/22, 417/24 tot en met 417/41, 417/44 tot en met 417/47 en 417/51 tot en met 417/54 van het Strafwetboek. Indien het gaat om personen die veroordeeld werden tot een autonome probatiestraf, wordt met seksuele misdrijven de feiten als bedoeld in artikelen 417/7 tot en met 417/11, 417/24 en 417/51 van het Strafwetboek geïnterpreteerd.

De personen zijn ofwel veroordeeld tot een strafrechtelijke straf, waaronder ook een autonome probatiestraf, of werden geïnterneerd. Dit samenwerkingsakkoord kan ook betrekking hebben op personen die verdacht worden van seksuele misdrijven en zich nog in het stadium van een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek bevinden. In dat kader kunnen zij voorwaarden van begeleiding en behandeling opgelegd krijgen van het openbaar ministerie in het kader van een verval van de strafvordering door de uitvoering van maatregelen en de naleving van voorwaarden, zoals bepaald in artikel 216ter Sv., of een vrijheid onder voorwaarden, opgelegd door de onderzoeksrechter. Vallen ook onder het toepassingsgebied van dit samenwerkingsakkoord de personen die zich in de fase van het onderzoek ter terechtzitting bevinden en in aanmerking komen voor een probatie-opschorting of probatie-uitstel als modaliteiten van strafoplegging of tenuitvoerlegging van de uitspraak. Ook minderjarigen die omwille van seksuele misdrijven uit handen gegeven zijn, worden gevat door artikel 2 van het samenwerkingsakkoord.

De gespecialiseerde begeleiding of behandeling kan deel uitmaken van de geïndividualiseerde voorwaarden in toepassing van één van de hierna vermelde regelingen of voor de toepassing ervan in aanmerking komen:

- 1° verval van de strafvordering door de uitvoering van maatregelen en de naleving van voorwaarden, conform artikel 216ter van het Wetboek van Strafvordering;
- 2° vrijheid onder voorwaarden, conform artikel 35 tot en met artikel 38bis van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis;
- 3° probatie-opschorting en probatie-uitstel, conform de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie;
- 4° veroordeelden tot een autonome probatiestraf;
- 5° strafuitvoeringsmodaliteiten toegekend conform de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten;
- 6° uitvoeringsmodaliteiten van de internering, conform de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering;
- 7° elektronisch toezicht of voorlopige invrijheidstelling door de penitentiaire administratie toegekend aan veroordeelden tot vrijheidsstraffen van drie jaar of minder voor zover zij, conform de overgangsbepaling van artikel 16 van de wet van 29 juni 2021 tot operationalisering van de procedure voor de uitvoering van

vrijheidsstraffen van drie jaar of minder, nog niet onder het toepassingsgebied van de wet van 17 mei 2006 vallen;
8° hersteltrajecten opgelegd conform artikel 190sexies van het Wetboek van Strafvordering.

Dit overzicht (en andere verwijzingen naar regelgeving in deze memorie) geldt op basis van de huidige stand van de regelgeving. Als de federale wetgever nieuwe maatregelen of straffen met voorwaarden bepaalt, zal dit samenwerkingsakkoord ook daarop van toepassing zijn. Hierbij kan reeds verwezen worden naar het nieuw Strafwetboek dat op 1 september 2026 in werking zal treden. Vanaf dat moment zullen de bepalingen uit het nieuw Strafwetboek van toepassing zijn. In het bijzonder kan al verwezen worden naar het advies van een deskundige of dienst gespecialiseerd in de begeleiding of behandeling van seksuele delinquenten, opgenomen in artikel 32 van het nieuw Strafwetboek.

Artikel 3

De psychosociale diensten realiseren een pretherapeutisch aanbod door gedetineerde personen op een professionele wijze te omkaderen en te begeleiden met het oog op het voorbereiden van hun psychosociale re-integratie. Hierbij beoogt men om deze personen te responsabiliseren en voor te bereiden op een eventuele intra- of extrapenitentiaire begeleiding of behandeling, met aandacht voor de coherentie en continuïteit van dit proces. Tijdens dit voorbereidend proces wordt doorheen de periode van detentie, samen met de betrokken persoon, gewerkt aan het ontwikkelen van probleeminzicht, identificeren van de (criminogene) noden en de motivatie naar verandering.

De psychosociale diensten staan in voor gespecialiseerde adviesverlening ten aanzien van personen veroordeeld voor of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven, die in detentie verblijven. Het gespecialiseerd advies beschrijft de resultaten van psychodiagnostiek en risicotaxatie. Deze opdracht wordt bepaald in artikel 32 van de wet betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten en in artikel 47, §2, van de wet betreffende de internering.

Artikel 4

De forensisch psychiatrische centra en de instellingen met een plaatsingsovereenkomst realiseren een therapeutisch aanbod door geïnterneerde personen, die bij hen geplaatst werden, op een professionele wijze te omkaderen en te begeleiden met het oog op het voorbereiden van hun psychosociale re-integratie. Hierbij beoogt men om deze personen te responsabiliseren en voor te bereiden op een eventuele extramurale begeleiding of behandeling, met aandacht voor de coherentie en continuïteit van dit proces. Doorheen de periode van plaatsing wordt, samen met de betrokken persoon, gewerkt aan het ontwikkelen van probleeminzicht, identificeren van de (criminogene) noden en de motivatie naar verandering.

De forensisch psychiatrische centra en de instellingen met een plaatsingsovereenkomst staan in voor gespecialiseerde adviesverlening ten aanzien van personen geïnterneerd wegens seksuele misdrijven, die bij hen geplaatst werden. Het gespecialiseerd advies beschrijft de

resultaten van psychodiagnostiek en risicotaxatie. Deze opdracht wordt bepaald in artikel 47, §2, van de wet betreffende de internering.

Artikel 5

De bevoegde dienst van de gemeenschappen stelt op verzoek van een bevoegde overheid een gespecialiseerd advies op ten aanzien van personen verdacht van of veroordeeld wegens seksuele misdrijven, die in vrijheid zijn. Dit advies wordt uitgevoerd door psychologen, werkzaam binnen de bevoegde dienst van de gemeenschappen, en beschrijft minstens de resultaten van persoonlijkheidsonderzoek en risicotaxatie. Het gespecialiseerd advies wordt overgemaakt aan de opdrachtgever met het oog op het opleggen van de meest geschikte straf, die aansluit op de persoon verdacht of veroordeeld wegens een seksueel misdrijf en diens risiconiveau. De wettelijke kaders waarin om een gespecialiseerd advies gevraagd kan worden, zijn deze naar waar in de toelichting bij artikel 2 verwezen wordt, dus meer bepaald in het kader van artikel 417/64 Strafwetboek, de probatiewet van 29 juni 1964, de strafuitvoeringsmodaliteiten van de vrijheidsstraf (wet van 17 mei 2006) en de uitvoeringsmodaliteiten van de internering (wet van 5 mei 2014). Het opstellen van een gespecialiseerd advies in het kader van een verzoek tot herstel in eer en rechten in strafzaken (art. 629 Sv.) behoort niet tot de opdrachten van de bevoegde dienst van de gemeenschappen. Een verzoek om een gespecialiseerd advies behoort te worden meegeteld als een op zich staande opdracht in uitvoering van federale wetgeving, zoals bedoeld in artikel 47/10, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten. Er wordt immers ook door de federale wetgever met het samenwerkingsakkoord ingestemd.

De bevoegde dienst van de gemeenschappen voert op verzoek van een opdrachtgever begeleidingsopdrachten uit in het kader van een gerechtelijke procedure of ter uitvoering van een gerechtelijke beslissing, overeenkomstig artikel 5, § 1, III, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Het doel daarvan is gemeenschapsgerichte justitie, efficiënte strafuitvoering, beperking van de kans op recidive, correcte informatieverstrekking, gecoördineerde en geïntegreerde omkadering, en zorg voor de justitiabele. Dat alles in een sterke onderlinge samenwerking tussen alle betrokken actoren.

Informatie-uitwisseling en samenwerking tussen de medewerkers van de bevoegde dienst van de gemeenschappen, en hulpverleners van de gespecialiseerde voorzieningen zijn belangrijke uitgangspunten binnen het samenwerkingsakkoord. Zo moet de gespecialiseerde hulpverlener beschikken over alle informatie uit het gerechtelijk dossier die relevant is om een adequate begeleiding of behandeling aan betrokken persoon te kunnen bieden. Met het oog op een vlotte overdracht van relevante informatie uit het gerechtelijk dossier aan de gespecialiseerde voorzieningen, verdient het aanbeveling om structurele afspraken vast te leggen tussen de bevoegde gerechtelijke overheden en de bevoegde diensten van de gemeenschappen. Verder moet de medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen feedback ontvangen over de opstart en het verloop van de begeleiding of behandeling met het oog op zijn verslag aan de justitiële opdrachtgever.

Voor de toelichting bij punt 8° wordt verwezen worden naar de toelichting bij artikel 11.

Artikel 6

Bij het ministerieel besluit van 3 april 2000 tot erkenning van een steuncentrum zoals bedoeld in artikel 5 van het Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik, is het Universitair Forensisch Centrum, verbonden aan Universitair Ziekenhuis Antwerpen en Universiteit Antwerpen, erkend als steuncentrum. Het Universitair Forensisch Centrum wordt daarom ook in dit samenwerkingsakkoord aangeduid als steuncentrum. In dit kader voert het Universitair Forensisch Centrum wetenschappelijke steunopdrachten uit ten behoeve van de psychosociale diensten, de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de bevoegde diensten van de gemeenschappen en de gespecialiseerde voorzieningen.

De partijen kunnen beslissen tot heroriëntatie van de middelen die op grond van dit samenwerkingsakkoord naar het Universitair Forensisch Centrum als steuncentrum gaan, bijvoorbeeld ingevolge de erkenning van andere organisaties door de bevoegde regering van de Vlaamse Gemeenschap of de realisatie van een (interfederaal) forensisch expertisecentrum, waarvan het expertisegedebreed kan zijn dan seksuele delinquentie en grensoverschrijdend gedrag. Het instemmingsdecreet kan een delegatie aan de Vlaamse Regering voorzien voor de erkenningsprocedure.

Het steuncentrum, zijnde voor Vlaanderen het Universitair Forensisch Centrum, staat naast de in dit artikel omschreven wetenschappelijke steunopdrachten tevens in voor de uitvoering van de taken vermeld in artikel 9, 1° tot en met 5°. Deze opdrachten worden voorzien voor het volledige Vlaamse grondgebied, alsook het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. Het steuncentrum verbindt zich ertoe te verzekeren dat dit aanbod toegankelijk en beschikbaar is voor alle betrokken personen binnen Vlaanderen.

Het laatste lid vormt de wettelijke/decretale rechtsgrond op basis waarvan de bevoegde regeringen via een subsidiebesluit een subsidie kunnen toekennen aan het steuncentrum en de modaliteiten daartoe verder kunnen bepalen.

Artikel 7

De centra voor geestelijke gezondheidszorg en de centra voor algemeen welzijnswerk worden als gespecialiseerde voorzieningen aangewezen, die instaan voor de ambulante begeleiding en behandeling van de betrokken personen. De zorgtrajecten voor daders van seksueel geweld, ingebed in het algemeen welzijnswerk, vormen een geïntegreerd samenwerkingsverband met de centra voor algemeen welzijnswerk die aangewezen worden als gespecialiseerde voorziening. De medewerkers van de zorgtrajecten voor daders van seksueel geweld worden in dit samenwerkingsakkoord beschouwd als medewerkers van een gespecialiseerde voorziening in het algemeen welzijnswerk.

Psychiatrische ziekenhuizen, die voldoen aan de voorwaarden, vermeld in artikel 8 van het samenwerkingsakkoord, worden als gespecialiseerde voorzieningen aangewezen, die instaan voor de residentiële begeleiding en behandeling van de betrokken personen.

Psychiatrische verzorgingstehuizen en initiatieven van beschut wonen met een gespecialiseerd aanbod voor de betrokken personen kunnen in het kader van dit samenwerkingsakkoord aangewezen worden als gespecialiseerde voorziening in de geestelijke gezondheidszorg.

Het steuncentrum publiceert een geactualiseerde lijst van gespecialiseerde voorzieningen met hun contactgegevens. Partners van het samenwerkingsakkoord maken gebruik van deze lijst om de betrokken personen te verwijzen naar het gespecialiseerd hulpaanbod.

De procedure voor de aanwijzing van gespecialiseerde voorzieningen, de regels en de procedures voor het toezicht op de gespecialiseerde voorzieningen en de regels en de procedures voor de intrekking van de aanwijzing als gespecialiseerde voorziening, dienen verder uitgewerkt te worden door de Vlaamse Regering. Daartoe wordt een delegatie voorzien in het instemmingsdecreet bij dit samenwerkingsakkoord.

Artikel 8

De gespecialiseerde voorzieningen voldoen aan specifieke kwaliteitscriteria om te garanderen dat het gespecialiseerd hulpaanbod maximaal werkt volgens de meest recente wetenschappelijke inzichten op het vlak van werkzame factoren bij de begeleiding en behandeling van de betrokken personen.

De gespecialiseerde voorzieningen werken samen in een zorgcircuit om optimaal 'hulp op maat' te bieden. Gespecialiseerde voorzieningen streven in dat kader naar geïntegreerde samenwerking. Dit betekent dat deze diensten nauw samenwerken in de loop van het gehele begeleidings- en behandelingstraject van de betrokken personen, gaande van aanmelding en intake, begeleiding en behandeling, tot en met nazorg. Het is aan het samenwerkingsverband zelf om dit organisatorisch vorm te geven. De gespecialiseerde voorzieningen kunnen bijvoorbeeld kiezen voor een gezamenlijke locatie of kiezen voor een vorm van detachering. Deze samenwerkingsverbanden beogen eenzelfde doelstelling, zijnde de cliënt de best mogelijke begeleiding/behandeling op maat aan te bieden, ongeacht de organisatorische vorm van het samenwerkingsverband. Geïntegreerde samenwerking is sterk aangewezen in geval de gespecialiseerde voorziening niet beschikt over een master in de klinische psychologie in het eigen team. De gespecialiseerde voorzieningen verweven hun expertise en dienstverlening om de cliënt op alle levensdomeinen te kunnen begeleiden of behandelen, om de cliënt op een meer integrale, holistische manier te ondersteunen zodat cliënten die dienstverlening meer als een samenhangend geheel kunnen ervaren. De gespecialiseerde voorzieningen hebben niet allen hetzelfde werkingsgebied. Dit kan bijvoorbeeld als gevolg hebben dat een cliënt misschien wel behoort tot het werkingsgebied van het gespecialiseerd centrum voor algemeen welzijnswerk, maar bijvoorbeeld niet tot dat van het gespecialiseerd centrum voor geestelijke gezondheidszorg. De overheid spreekt zich er dan niet over uit binnen welk werkingsgebied een cliënt moet behandeld of begeleid worden. Van belang is dat betrokkene begeleid of behandeld wordt. Het is aan de gespecialiseerde voorzieningen zelf om uit te maken wie de begeleiding of behandeling op zich neemt.

De gespecialiseerde voorziening of geïntegreerde samenwerking van gespecialiseerde voorzieningen beschikt over een team waarin verschillende disciplines vertegenwoordigd worden. Klinische competenties zijn vereist om op deskundige wijze complexe behoeften van de betrokken personen te detecteren (psychodiagnostiek en risicotaxatie), alsook er adequaat op te reageren (psychotherapeutische behandeling en psychosociale begeleiding). Gespecialiseerde voorzieningen in de geestelijke gezondheidszorg beschikken over een psychiater in het multidisciplinair samengesteld team. De psychiater is bij voorkeur houder van de bijzondere beroepstitel in de forensische psychiatrie, zoals omschreven in het Besluit van de Minister van Volksgezondheid van 28 oktober 2015 tot vaststelling van de bijzondere

criteria voor de erkenning van geneesheren-specialisten houders van de bijzondere beroepstitel in de forensische psychiatrie, alsmede van stagemeesters en stagediensten.

Verder worden nog een aantal bijkomende eisen opgelegd in het samenwerkingsakkoord om het vereiste kwaliteitsniveau te kunnen halen.

Artikel 9

De gespecialiseerde voorzieningen bieden wetenschappelijk onderbouwde begeleiding en behandeling aan de betrokken personen, die opgevolgd worden door de bevoegde diensten van de gemeenschappen. De samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de gespecialiseerde voorzieningen en de bevoegde diensten van de gemeenschappen, met respect voor het beroepsgeheim, is dus noodzakelijk om de nodige afstemming te voorzien tussen het justitieel traject en het hulpverlenend traject. Het gaat om complementaire trajecten die elkaar versterken in het bereiken van de gedeelde doelstelling, namelijk het zoveel als mogelijk voorkomen van recidive. Om deze samenwerking vorm te geven, wordt gebruik gemaakt van een doorverwijfsfiche, driepartijenovereenkomst, feedbackfiche en een overleg.

De kwantitatieve en kwalitatieve gegevens die de gespecialiseerde voorzieningen in hun werkingsverslag opnemen, omvatten onder meer:

- de begeleidings- en behandelcapaciteit, zowel ambulant, semi-residentieel als residentieel;
- de diversiteit en geografische spreiding van dit hulpaanbod;
- de organisatorische vorm van de samenwerking tussen gespecialiseerde voorzieningen om een samenwerkingsverband te realiseren en/of geplande stappen om de onderlinge samenwerking te installeren of te optimaliseren.

Artikel 10

Niet elke dader van seksueel misbruik die verwezen wordt naar een gespecialiseerde voorziening, heeft nood aan gespecialiseerde begeleiding of behandeling. Na uitvoering van psychodiagnostiek en risicotaxatie kan de gespecialiseerde voorziening of geïntegreerde samenwerking van gespecialiseerde voorzieningen beslissen om de begeleiding of behandeling gedeeltelijk over te dragen naar een niet als gespecialiseerde voorziening aangewezen voorziening of een zelfstandig behandelaar, waarvan wordt ingeschat dat deze over de nodige expertise beschikt. De gespecialiseerde voorziening blijft de betrokken persoon in elk geval actief opvolgen en vervult de samenwerkingsafspraken met de bevoegde diensten van de gemeenschappen (driepartijenovereenkomst, feedbackfiche en overleg).

Het steuncentrum publiceert een richtlijn met goede praktijken voor overdracht van de begeleiding of behandeling, na goedkeuring door het begeleidingscomité. De toepassing van deze richtlijn wordt gemonitord door het begeleidingscomité op basis van de werkingsverslagen van de gespecialiseerde voorzieningen of geïntegreerd samenwerkingsverband van gespecialiseerde voorzieningen. In deze werkingsverslagen rapporteren zij over het aantal overgedragen trajecten zodat de toepassing opgevolgd kan worden.

Artikel 11

Dit artikel bepaalt op concrete wijze welke informatie-uitwisselingen zullen gebeuren en aan de hand van welke documenten.

Doorverwijfsfiche

De betrokken medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen en de betrokken hulpverlener van de gespecialiseerde voorziening maken gebruik van een gestandaardiseerde doorverwijfsfiche om informatie uit te wisselen met betrekking tot de aanmelding en de mogelijke opstart van de begeleiding of behandeling. De doorverwijfsfiche bestaat uit verschillende luiken ('aanmelding' en 'feedback opstart') en bevat minstens de contactgegevens van de betrokken medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen, de betrokken hulpverlener en de betrokken persoon, beschrijving van het gerechtelijk kader en de strafrechtelijke inbreuk(en) van de betrokken persoon, een overzicht van de gerechtelijke stukken die in het bezit zijn van de medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen en/of bijkomend kunnen opgevraagd worden en de feedback van de hulpverlening over het verloop van de intake en beslissing over eventuele opstart van de begeleiding of behandeling.

Driepartijenovereenkomst

De driepartijenovereenkomst wordt gesloten tussen de betrokken medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen, de betrokken hulpverlener van de gespecialiseerde voorziening en de betrokken persoon bij de start van de begeleiding of behandeling. Deze overeenkomst vormt een helder afsprakenkader voor de samenwerking tussen de betrokken persoon, hulpverlener en medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen. Elke inhoudelijke wijziging van de afspraken in de overeenkomst geeft aanleiding tot een aanpassing van de overeenkomst.

Feedbackfiche

De betrokken hulpverlener van de gespecialiseerde voorziening maakt gebruik van een gestandaardiseerde feedbackfiche om informatie over te maken aan de betrokken medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen met betrekking tot het verloop van de begeleiding of behandeling. De feedbackfiche bestaat uit verschillende luiken (opvolging, stopzetting en afronding) die opeenvolgend worden ingevuld en waarvan de inhoud telkens geactualiseerd wordt. De betrokken hulpverlener bezorgt de ingevulde feedbackfiche aan de betrokken medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen, telkens als deze medewerker dit vraagt. Daarnaast neemt de hulpverlener zelf het initiatief om de ingevulde feedbackfiche te bezorgen aan de medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen om formele moeilijkheden of een gevaarsituatie te signaleren of als een vroegtijdige stopzetting van de begeleiding of behandeling dreigt.

In voorkomend geval meldt de betrokken hulpverlener aan de betrokken medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen situaties die een ernstig risico inhouden voor derden. Het komt toe aan de hulpverlener om af te wegen of er sprake is van een dergelijke situatie. Bij melding aan de medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen van een situatie met ernstig risico voor derden is het wenselijk om een driehoeksoverleg te organiseren. Als de hulpverlening inschat dat de situatie met ernstig risico voor derden een acuut, dreigend gevaar inhoudt, dan is er sprake van spoedeisendheid (en dus 'een noodtoestand') en brengt de betrokken hulpverlener rechtstreeks verslag uit aan de procureur

des Konings, met een kopie van het verslag aan de betrokken medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen. Het niet doen van dergelijke melding aan het parket zou mogelijks kunnen worden gekwalificeerd als schuldig hulpverzuim o.b.v. artikel 422bis Sw. Het verschil met de regeling bij noodtoestand bestaat erin dat het samenwerkingsakkoord uitdrukkelijk voorziet op welke wijze de melding dient te gebeuren, met name door rechtstreeks verslag uit te brengen aan de procureur des Konings. Het betreft bijgevolg een concrete modellering van het concept 'noodtoestand'.

Het meldrecht uit artikel 458bis van het Strafwetboek is onderworpen aan strengere voorwaarden. Volgens dat artikel moet reeds een in artikel 458bis Sw. welbepaald misdrijf gepleegd zijn t.a.v. een minderjarige of kwetsbare persoon én moet er bijkomend sprake zijn van een gevaarsituatie, met name voor het slachtoffer zelf dan wel voor andere minderjarigen of kwetsbare personen. In dat geval kan de persoon die uit hoofde van zijn staat of beroep houder is van geheimen en hierdoor kennis heeft van een hierboven beschreven misdrijf, dit ter kennis brengen van de procureur des Konings. Indien voldaan is aan de toepassingsvoorwaarden uit artikel 458bis van het Strafwetboek, zal er in de praktijk ook voldaan zijn aan de voorwaarden voor 'noodtoestand'. Maar het betreft dus wel degelijk een afzonderlijk meldrecht.

Daarnaast moet de betrokken hulpverlener ook formele moeilijkheden, die bij de begeleiding of behandeling zijn gerezen, signaleren aan de betrokken medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen. Het gaat dan uitsluitend over moeilijkheden die extrinsiek zijn aan de vertrouwensrelatie tussen de betrokken cliënt en hulpverlener.

Overleg

Er kan een overleg tussen de betrokken medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen, de betrokken hulpverlener en de betrokken medewerker van de psychosociale dienst en de betrokken persoon plaatsvinden. Vanuit een herstelgericht perspectief kunnen ook naasten van de betrokken persoon, met toestemming van deze laatste, deelnemen aan het overleg. Dit overleg heeft tot doel te verhelpen aan ernstige problemen die het voortzetten van de begeleiding of de behandeling door de gespecialiseerde voorziening in de weg staan. Tijdens het overleg wordt ieders rol en de afspraken over informatie-uitwisseling verduidelijkt. Daarnaast kunnen tijdens dit overleg aspecten van de cliëntsituatie en de begeleiding of behandeling besproken worden. Dit overleg kan gevraagd worden door elke betrokken partij, wordt georganiseerd door de medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen en kan bijzonder nuttig zijn als de hulpverlener formele moeilijkheden aan de medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen signaleert, de hulpverlener melding maakt van een gevaarssituatie of als een vroegtijdige stopzetting van de begeleiding of behandeling dreigt. De focus is en blijft maximaal op de betrokken persoon gericht en er is geen overleg zonder dat betrokken persoon daarbij fysiek of digitaal aanwezig is.

Artikel 12

Artikel 12 bevat een regeling inzake de verwerking van persoonsgegevens die voorzien wordt in dit samenwerkingsakkoord. De doeleinden vermeld in artikel 2, eerste lid, worden hierbij vooropgesteld. Daarnaast worden de mogelijks te verwerken persoonsgegevens opgelijst, net als de personen van wie deze gegevens kunnen worden verwerkt en tot welke categorieën

persoonsgegevens deze verwerking eventueel beperkt wordt. Er worden ruime categorieën van persoonsgegevens ingeschreven aangezien de relevantie van verschillende persoonsgegevens sterk casusafhankelijk is. Niet alle categorieën van persoonsgegevens worden standaard verwerkt. De opdrachtgever geeft namelijk op voorhand aan welke persoonsgegevens in het belang van een adequate begeleiding en behandeling overgemaakt kunnen worden aan de hulpverlening. Gegevens omtrent de levensstijl kunnen in het kader van een bepaalde problematiek (alcohol, drugs, seksuele problemen...) belangrijk zijn om te verwerken, net zoals de gegevens omtrent de sociale context aangezien zo de risicofactoren en beschermende factoren voor recidive in kaart kunnen worden gebracht. Zo kan het ook noodzakelijk zijn om gegevens betreffende de gezondheid over te maken, deze kunnen bestaan uit de vermelding van lopende of voorgaande hulpverlening die van belang kan zijn voor de hulpverlening die opgestart wordt. Gegevens waaruit afkomst of herkomst blijkt, kunnen in het licht van bepaalde feiten van bijvoorbeeld eerdergerelateerd geweld relevant zijn om over te maken. Ook nationaliteit kan een belangrijk element zijn voor de betrokken hulpverlener aangezien bepaalde nationaliteiten bijvoorbeeld komen uit een oorlogssituatie, het moeilijk hebben met een vrouwelijke hulpverlener of een sterke visie hebben op de verhouding tussen man en vrouw. Bij gepleegde zedenfeiten kunnen gegevens met betrekking tot seksueel gedrag of seksuele gerichtheid overgemaakt worden. Gegevens waaruit politieke, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken kunnen essentieel zijn om te verwerken wanneer bepaalde feiten ingegeven zijn door deze overtuigingen.

Ook bij de relaties en contacten van de betrokken personen kunnen deze categorieën persoonsgegevens relevant zijn. Dit wordt steeds op dossierbasis bekeken in het licht van de noodzakelijkheid van een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken persoon. Bij seksuele misdrijven kan het cruciaal zijn om persoonsgegevens van bijvoorbeeld (inwonende) partners, kinderen en minderjarigen te verwerken, dit om verontrustende situaties aan te pakken en toekomstige slachtoffers te vermijden. Ter illustratie kan het noodzakelijk zijn om gegevens omtrent afkomst van de relatie of het contact van de betrokken persoon te verwerken wanneer deze afkomst in het licht van de gepleegde feiten een risico vormt tot toekomstig slachtofferschap door de betrokken persoon, hetzelfde geldt voor politieke, religieuze en levensbeschouwelijke overtuigingen. Ook politieke en gerechtelijke gegevens kunnen bijvoorbeeld noodzakelijk zijn wanneer de relatie of het contact gelijkaardige feiten gepleegd heeft en samenwoont met de betrokken persoon, waardoor de kans op recidive groter zou kunnen zijn. In elk dossier dient er een zorgvuldige afweging gemaakt te worden of de betreffende persoonsgegevens moeten worden verwerkt. Een aangepaste begeleiding en behandeling van de betrokkene samen met het vermijden van toekomstige slachtoffers staan hier voorop.

De categorieën persoonsgegevens bij de betrokken medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen, de betrokken medewerker van de psychosociale dienst en betrokken hulpverlener zijn beperkt tot de professionele identificatie -en contactgegevens.

Ook de wijzen van verwerking worden opgelijst, en daarvoor wordt steeds verwezen naar de info-uitwisseling, opgenomen in het samenwerkingsakkoord. De verwerking van de persoonsgegevens gebeurt conform artikel 6, lid 1, e), van de AVG en is noodzakelijk voor de uitoefening van een taak van (zwaarwegend) algemeen belang. Dit algemeen belang heeft betrekking op de uitvoering van gerechtelijke opdrachten en de re-integratie van personen

verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd van seksuele misdrijven. Het vermijden van nieuwe slachtoffers van seksuele misdrijven vormt hierbij dan ook een belangrijke doelstelling.

Vervolgens worden de rechtmatigheidsgronden voor de verwerking, de bewaartermijnen, de beveiligingsmaatregelen en een bepaling m.b.t. transparantie opgesomd in het samenwerkingsakkoord. Er geldt een maximale bewaartermijn van 10 jaar na de afsluiting van het dossier, tenzij er voor de desbetreffende actor een andere toepasselijke bewaartermijn voorzien is. De termijn van 10 jaar voorziet in een gelijkschakeling met de bewaartermijn toepasselijk voor de bevoegde diensten van de gemeenschappen en de federale regelgeving m.b.t. het Geïntegreerd Elektronisch Justitieel Opvolgingsdossier (GEJO), die ook in een bewaartermijn van 10 jaar na de laatste verwerking voorziet. Daarnaast illustreert bijvoorbeeld artikel 35 van de wet van 22 april 2019 inzake de kwaliteitsvolle praktijkvoering in de gezondheidszorg dat er een andere bewaartermijn van toepassing kan zijn. Gezondheidszorgbeoefenaars zijn namelijk onderworpen aan een minimale bewaartermijn van 30 jaar en maximale bewaartermijn van 50 jaar van een patiëntendossier, te rekenen vanaf het laatste patiëntencontact. Elke verwerkingsverantwoordelijke zal moeten nagaan welke bewaartermijn voor iedere actor van toepassing is. Het is juridisch-technisch niet aangewezen regelgeving te herhalen, bijgevolg worden deze bewaartermijnen niet herhaald in de tekst van het samenwerkingsakkoord.

Tot slot worden ook de verwerkingsverantwoordelijken van de actoren die betrokken zijn bij de verwerking van persoonsgegevens opgenomen. Zo treedt het Agentschap Justitie en Handhaving op als verwerkingsverantwoordelijke voor verwerkingen door de bevoegde diensten van de gemeenschappen. Voor de hulpverlening die belast is met de begeleiding en behandeling treden de individuele gespecialiseerde voorzieningen op als verwerkingsverantwoordelijken. Het gaat hierbij om de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg, de Centra voor Algemeen Welzijn, de psychiatrische ziekenhuizen, de psychiatrische verzorgingstehuizen en initiatieven voor beschut wonen, die aangewezen zijn conform artikel 7, §1. Het steuncentrum voorziet in een geactualiseerde lijst met deze gespecialiseerde voorzieningen. Tenslotte treedt de Federale Overheidsdienst Justitie als verwerkingsverantwoordelijke op van de psychosociale diensten van de gevangenen.

Artikel 13

Artikel 13 bepaalt de samenstelling van het begeleidingscomité. Het begeleidingscomité wordt samengesteld uit vertegenwoordigers van het Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen (FOD Justitie), het agentschap Justitie en Handhaving (Vlaamse Gemeenschap), het departement Zorg (Vlaamse Gemeenschap), het steuncentrum, het algemeen welzijnswerk en de geestelijke gezondheidszorg. Zetelende en plaatsvervangende leden, die een overheidsdienst vertegenwoordigen, worden aangeduid door hun voorgedijminister.

Artikel 14

Het begeleidingscomité staat in voor de evaluatie van de toepassing van het samenwerkingsakkoord en formuleert adviezen ten behoeve van de ministers betrokken in het samenwerkingsakkoord. In geval het begeleidingscomité advies formuleert aan een

federale minister betrokken in het samenwerkingsakkoord, engageert het begeleidingscomité zich om voorafgaandelijk overleg te plegen met het Brussels en Waals begeleidingscomité.

Jaarlijks wordt de toepassing van het samenwerkingsakkoord geëvalueerd en een rapport opgesteld ten behoeve van de partijen betrokken bij dit samenwerkingsakkoord. Dit rapport bevat inzichten in en adviezen over de werking, capaciteit en de taken uitgevoerd door de verschillende diensten zijnde, de psychosociale diensten, de forensische psychiatrische centra en de instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de bevoegde diensten van de gemeenschappen en de gespecialiseerde voorzieningen. Dit rapport bevat ook inzicht in de diversiteit, geografische spreiding en de organisatievorm van het gespecialiseerde hulpaanbod.

De werkingsverslagen van de gespecialiseerde voorzieningen worden bezorgd aan het begeleidingscomité en getoetst aan de kwaliteitscriteria. Daarnaast worden deze werkingsverslagen, in lijn met de geldende regelgeving, bezorgd aan de bevoegde administratie. De kwantitatieve gegevens van de psychosociale diensten, de bevoegde diensten van de gemeenschappen en de gespecialiseerde voorzieningen worden geanalyseerd.

Het begeleidingscomité redigeert een sjabloon voor een gespecialiseerd advies, het werkingsverslag van de gespecialiseerde voorziening of geïntegreerde werking van gespecialiseerde voorzieningen, een model van doorverwijfsfiche, een model van driepartijenovereenkomst en een model van feedbackfiche.

Het begeleidingscomité staat in voor de goedkeuring van de richtlijnen, lijsten en jaarplannen opgemaakt door het steuncentrum. De lijst met gespecialiseerde voorzieningen, richtlijn met goede praktijken voor de toepassing van wetenschappelijk onderbouwde psychodiagnostiek, risicotaxatie en begeleidings- en behandelingsmethodieken, richtlijn voor uitbesteding en jaarplan van het steuncentrum worden door het steuncentrum ter goedkeuring voorgelegd aan het begeleidingscomité.

Artikel 15-18

Deze artikelen behoeven geen nadere toelichting.

VOORONTWERP VAN DECREET
van 3 mei 2024

Ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap van (...) inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Instemming wordt betuigd met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap van (datum) inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Justitie en handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

ONTWERP VAN SAMENWERKINGSAKKOORD

van 3 mei 2024

Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven

Gelet op artikel 128, §1, van de Grondwet,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen inzonderheid artikel 5, §1, I t.e.m. III, en artikel 92bis, §1, gewijzigd door de bijzondere wet van 16 juli 1993 en de bijzondere wet van 6 januari 2014,

Overwegende dat de bevoegdheden inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven verdeeld zijn tussen de Federale Staat en de Gemeenschappen,

Overwegende dat deze versnippering van bevoegdheden en de verspreiding van personeel en de bijhorende materiële en financiële middelen een doeltreffende, effectieve, coherente en geïntegreerde begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven kunnen belemmeren,

Overwegende dat een structurele samenwerking tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap noodzakelijk is om tot een kwaliteitsvolle begeleiding en behandeling van seksuele delinquenten te komen,

Overwegende dat de Grondwet en de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen de mogelijkheid voorzien dat de vermelde overheden een samenwerkingsakkoord sluiten,

Overwegende dat het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap van 8 oktober 1998 inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik geactualiseerd dient te worden,

De partijen,

De Federale Staat, vertegenwoordigd door de federale regering, in de persoon van de minister van Justitie,

En

De Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, in de persoon van de minister-president, de minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme en de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Komen in functie van hun respectievelijke bevoegdheden overeen hetgeen volgt:

Artikel 1

Voor de toepassing van dit samenwerkingsakkoord wordt verstaan onder:

1° algemene verordening gegevensbescherming: de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);

2° begeleiding: de psychosociale begeleiding van de betrokken personen;

3° begeleidingscomité: het begeleidingscomité, vermeld in artikel 13;

4° behandeling: de psychotherapeutische en/of psychiatrische behandeling van de betrokken personen;

5° betrokken persoon: een persoon als vermeld in artikel 2;

6° bevoegde overheid: naargelang het juridische kader of de vraag tot adviesverlening, ofwel de gerechtelijke overheid, meer bepaald de kamer voor de bescherming van de maatschappij, de strafuitvoeringskamer, de probatiecommissie, de onderzoeksrechter en het openbaar ministerie, ofwel de federale minister van Justitie, meer bepaald de penitentiaire overheid;

7° centrum voor algemeen welzijnswerk: een centrum als vermeld in artikel 2, 2°, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk;

8° centrum voor geestelijke gezondheidszorg: een centrum voor geestelijke gezondheidszorg als vermeld in artikel 2, 1°, van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg;

9° forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst: inrichtingen als vermeld in artikel 3, 4° c) en d), van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering;

10° gespecialiseerde voorziening: een voorziening die de begeleiding en/of behandeling van de betrokken personen op zich neemt, aangewezen conform artikel 7, §1;

11° initiatief van beschut wonen: een initiatief van beschut wonen als vermeld in artikel 2, 9°, van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging;

12° justitiehuis: de diensten, vermeld in artikel 2, 10°, van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand;

13° psychiatrisch verzorgingstehuis: een psychiatrisch verzorgingstehuis als vermeld in artikel 2, 12°, van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren

psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging;

14° psychiatrische ziekenhuizen: de psychiatrische ziekenhuizen, vermeld in artikel 3 van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen;

15° psychosociale diensten: de diensten gespecialiseerd in de problematiek van de betrokken personen, die werkzaam zijn binnen elke gevangenis en afdeling tot bescherming van de maatschappij. De equipe is multidisciplinair samengesteld en bestaat uit psychologen, maatschappelijk assistenten, een psychiater en een directeur;

16° steuncentrum: het centrum dat ondersteuning biedt aan de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de gespecialiseerde voorzieningen, de justitiehuisen en de psychosociale diensten.

Artikel 2

Dit samenwerkingsakkoord heeft betrekking op de gespecialiseerde adviezen en de gespecialiseerde begeleiding en behandeling met betrekking tot personen die verdacht, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd zijn wegens bepaalde seksuele misdrijven en voor wie op basis van wettelijke en reglementaire bepalingen gespecialiseerde adviezen, begeleiding en behandeling voorzien worden.

Dit samenwerkingsakkoord is van toepassing op voorzieningen gelegen in het Nederlandse taalgebied en op voorzieningen gelegen in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad die door hun organisatie kunnen worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 3

De psychosociale diensten vervullen volgende taken:

1° uitvoeren van multidisciplinair persoonlijkheidsonderzoek en risicotaxatie;

2° inzetten op pretherapeutisch aanbod in het kader van het psychosociaal onderzoek ter voorbereiding van de begeleiding of behandeling door de gespecialiseerde voorzieningen;

3° verlenen van advies in het kader van (straf)uitvoeringsmodaliteiten aan de bevoegde overheid in functie van te nemen beslissingen;

4° samenwerken en overleg plegen met het steuncentrum, de gespecialiseerde voorzieningen, de justitiehuisen en de forensisch psychiatrische centra.

Artikel 4

De forensisch psychiatrische centra vervullen volgende taken:

- 1° uitvoeren van multidisciplinair persoonlijkheidsonderzoek en risicotaxatie;
- 2° realiseren van een therapeutisch aanbod ter voorbereiding van de begeleiding of behandeling door de gespecialiseerde voorzieningen;
- 3° verlenen van advies in het kader van uitvoeringsmodaliteiten aan de kamer voor de bescherming van de maatschappij in functie van te nemen beslissingen;
- 4° samenwerken en overleg plegen met het steuncentrum, de gespecialiseerde voorzieningen, de justitiehuisen en de psychosociale diensten.

Artikel 5

De justitiehuisen vervullen volgende taken:

- 1° advies verlenen met betrekking tot de betrokken personen, zonder afbreuk te doen aan de taak van de psychosociale diensten, vermeld in artikel 3, 3°, en de taak van de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, vermeld in artikel 4, 3°;
- 2° aanmelden van de betrokken personen bij een gespecialiseerde voorziening en desgevallend bezorgen van de gegevens van het dossier aan de gespecialiseerde voorziening, conform artikel 11, §1;
- 3° erover waken dat voorafgaandelijk de afspraken betreffende de begeleiding of behandeling vastgelegd worden in een driepartijenovereenkomst, conform artikel 11, §2;
- 4° opvolgen en motiveren van de betrokken personen tot naleving van de opgelegde voorwaarden en toezien op de naleving ervan;
- 5° coördineren van de samenwerking tussen de betrokken diensten van justitie en welzijns- en gezondheidszorg die betrokken zijn bij de opvolging van de betrokken personen. Hierbij wordt regelmatig overleg gepleegd met de gespecialiseerde voorziening die de begeleiding of behandeling op zich neemt;
- 6° indien aangewezen organiseren van een driehoeksoverleg, conform artikel 11, §4;
- 7° vragen van een feedbackfiche over de opvolging van de begeleiding of de behandeling aan de gespecialiseerde voorziening met het oog op de verplichte verslaggeving van de justitiehuisen aan de bevoegde overheid;

8° rechtstreeks rapporteren aan de procureur des Konings in geval van spoedeisende situaties die een ernstig risico inhouden voor derden en de bevoegde overheid daarvan op de hoogte brengen.

Artikel 6

De partijen bij dit samenwerkingsakkoord verbinden zich, elk binnen hun eigen bevoegdheden, tot financiële ondersteuning van het steuncentrum en kunnen hiervoor het Universitair Forensisch Centrum als steuncentrum subsidiëren voor het uitvoeren van volgende taken:

1° vervullen van een consultfunctie op vraag van de psychosociale diensten, de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de justitiehuizen en de gespecialiseerde voorzieningen;

2° verstrekken van wetenschappelijke informatie aan de psychosociale diensten, de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de justitiehuizen en de gespecialiseerde voorzieningen;

3° uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek, onder meer op basis van de aangeleverde gegevens afkomstig van de psychosociale diensten, de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de justitiehuizen en de gespecialiseerde voorzieningen;

4° bieden van ondersteuning, specifieke opleidingen en intervisies op het vlak van psychodiagnostiek, risicotaxatie en begeleidings- en behandelingsmethodieken voor de psychosociale diensten, de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de justitiehuizen en de gespecialiseerde voorzieningen en bekendmaken van dergelijke opleidingen en intervisies aangeboden door andere organisaties, voor zover deze wetenschappelijk onderbouwd zijn;

5° publiceren en beheren van een lijst met gespecialiseerde voorzieningen aangewezen conform artikel 7. Elke wijziging van deze lijst wordt door de betreffende partij bij dit samenwerkingsakkoord meegedeeld aan het steuncentrum. Het steuncentrum informeert het begeleidingscomité over de actuele lijst;

6° publiceren en actualiseren van een richtlijn met goede praktijken voor de toepassing van wetenschappelijk onderbouwde psychodiagnostiek, risicotaxatie en begeleidings- en behandelingsmethodieken en een richtlijn met goede praktijken voor het gedeeltelijk overdragen van de begeleiding of behandeling aan een niet-gespecialiseerde voorziening of individuele behandelaar, vermeld in artikel 10. Het steuncentrum informeert het begeleidingscomité over deze richtlijnen;

7° meewerken aan informatieve acties met betrekking tot de toepassing van het samenwerkingsakkoord, op vraag van een partij bij dit samenwerkingsakkoord;

8° plegen van overleg met de andere steuncentra die erkend zijn binnen initiatieven van de andere deelstaten, minstens éénmaal per jaar en dit met het oog op informatie-uitwisseling en afstemming van hun respectieve werkingen;

9° opstellen van een jaarplan met overzicht van steunopdrachten gepland voor de psychosociale diensten, de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de justitiehuisen en de gespecialiseerde voorzieningen, vóór 1 december voorafgaand aan het betreffend werkingsjaar, ter goedkeuring overgemaakt aan de partijen bij dit samenwerkingsakkoord die de betreffende steunopdrachten subsidiëren overeenkomstig hun eigen bevoegdheden;

10° opstellen van een werkingsverslag ten behoeve van de partijen bij dit samenwerkingsakkoord, vóór 1 mei volgend op het werkingsjaar. De taken uitgevoerd voor de psychosociale diensten, de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de justitiehuisen en de gespecialiseerde voorzieningen worden weergegeven in afzonderlijke luiken van het werkingsverslag.

Het steuncentrum vervult eveneens de taken, vermeld in artikel 9, 1° tot en met 5°. Artikelen 10, 11 en 12 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 7

§1. De Vlaamse minister, bevoegd voor de gezondheids- en woonzorg, wijst per provincie alsook voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad één of meer door de Vlaamse Gemeenschap erkende en gesubsidieerde centra voor geestelijke gezondheidszorg aan als gespecialiseerde voorzieningen voor de begeleiding en behandeling van de betrokken personen.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de gezondheids- en woonzorg, wijst één of meer door de Vlaamse Gemeenschap erkende psychiatrische ziekenhuizen aan als gespecialiseerde voorzieningen voor de begeleiding en behandeling van de betrokken personen.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het welzijn, wijst per provincie één door de Vlaamse Gemeenschap erkend en gesubsidieerd centrum voor algemeen welzijnswerk aan als gespecialiseerde voorziening voor de begeleiding van de betrokken personen, waarbij één gespecialiseerde voorziening voor de provincie Vlaams-Brabant en het tweetalige gebied Brussel-hoofdstad samen.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de gezondheids- en woonzorg, kan per provincie alsook voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad één of meer door de Vlaamse Gemeenschap erkende en gesubsidieerde psychiatrische verzorgingstehuizen en initiatieven van beschut wonen aanwijzen als gespecialiseerde voorzieningen voor de begeleiding en behandeling van de betrokken personen.

§2. Om aangewezen te worden, richten de voorzieningen, vermeld in paragraaf 1, een vraag aan de bevoegde minister van de Vlaamse Gemeenschap. De aanvraag bevat minstens de stukken waarmee de voorziening aantoont dat voldaan is aan de criteria, vermeld in artikel 8

van dit samenwerkingsakkoord. De bevoegde minister brengt de aanvrager op de hoogte van zijn beslissing binnen 60 dagen na ontvangst van de schriftelijke aanvraag.

§3. Elke wijziging in de aanwijzing van gespecialiseerde voorzieningen wordt door de betreffende partij bij dit samenwerkingsakkoord meegedeeld aan het steuncentrum.

§4. Het Departement Zorg ziet toe op de gespecialiseerde voorzieningen, vermeld in paragraaf 1, met toepassing van het decreet van 19 januari 2018 houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid.

Als het Departement Zorg vaststelt dat de gespecialiseerde voorziening, vermeld in paragraaf 1, niet voldoet aan de criteria, vermeld in artikel 8, of de taken, vermeld in artikel 9, niet of onvoldoende uitvoert, brengt het Departement Zorg de bevoegde minister daarvan op de hoogte. De bevoegde minister formuleert dan een gemotiveerd voornemen tot intrekking van de aanwijzing, vermeld in paragraaf 1. Het gemotiveerd voornemen tot intrekking van de aanwijzing wordt verzonden per aangetekende zending en vermeldt de mogelijkheid, de voorwaarden en de procedure om een gemotiveerd bezwaarschrift tegen het voornemen in te dienen.

Als de gespecialiseerde voorziening waaraan een voornemen tot intrekking van de aanwijzing, vermeld in het tweede lid, is bezorgd, binnen dertig dagen nadat de voorziening het gemotiveerd voornemen heeft ontvangen, een gemotiveerd bezwaarschrift heeft ingediend, wordt het bezwaarschrift behandeld volgens de regels die zijn vastgesteld bij of krachtens hoofdstuk III van het decreet van 7 december 2007 houdende de oprichting van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers.

Als de gespecialiseerde voorziening waaraan een voornemen tot intrekking van de aanwijzing, vermeld in het tweede lid, is bezorgd, geen bezwaarschrift indient binnen dertig dagen na ontvangst van het voornemen, wordt de beslissing van de bevoegde minister tot intrekking van de aanwijzing met een aangetekende zending bezorgd aan de gespecialiseerde voorziening.

§5. De gespecialiseerde voorziening, vermeld in paragraaf 1, kan de bevoegde minister door middel van een aangetekend schrijven verzoeken de aanwijzing in te trekken.

Artikel 8

De gespecialiseerde voorzieningen voldoen aan al volgende criteria:

1° de gespecialiseerde voorziening heeft rechtspersoonlijkheid of maakt deel uit van een organisatie die rechtspersoonlijkheid heeft;

2° de gespecialiseerde voorziening engageert zich tot geïntegreerde samenwerking met andere gespecialiseerde voorzieningen binnen het territoriale werkingsgebied;

3° de gespecialiseerde voorziening of geïntegreerde samenwerking van gespecialiseerde voorzieningen beschikt over een multidisciplinair samengesteld team voor de begeleiding en behandeling van de betrokken personen. Aan de gespecialiseerde voorziening in de geestelijke gezondheidszorg is een psychiater verbonden;

4° de gespecialiseerde voorziening of geïntegreerde samenwerking van gespecialiseerde voorzieningen beschikt over de bekwaamheid om wetenschappelijk onderbouwde psychodiagnostiek, risicotaxatie en methodieken toe te passen bij de begeleiding en behandeling van de betrokken personen, dit met het oog op recidivebeperking. De gespecialiseerde voorziening past delict-analyse en risicomanagement toe en streeft het bevorderen van het welzijn van de betrokken personen na. De gespecialiseerde voorziening werkt binnen een herstelgerichte visie en betreft hierbij zoveel als mogelijk het sociale netwerk van de betrokken personen;

5° de gespecialiseerde voorziening laat elk teamlid, die de begeleiding of behandeling van de betrokken personen op zich neemt, jaarlijks minimaal 9 uur deelnemen aan door het steuncentrum aangeboden of bekendgemaakte opleidingen en/of intervisies op het vlak van psychodiagnostiek, risicotaxatie en begeleidings- en behandelingsmethodieken;

6° de gespecialiseerde voorziening is bereid de taken, vermeld in artikel 9, te vervullen en de gedeeltelijke overdracht van de begeleiding of behandeling, vermeld in artikel 10, te overwegen.

Artikel 9

De gespecialiseerde voorzieningen vervullen volgende taken:

1° opstellen van het luik 'feedback opstart' van de doorverwijfsfiche over de opstart van de begeleiding of behandeling en overmaken aan de betrokken justitieassistent, conform artikel 11, §1, 2°;

2° instaan voor de gepaste extrapenitentiaire begeleiding of behandeling van de betrokken personen waarvoor conform artikel 11, §2, een driepartijenovereenkomst is gesloten;

3° opstellen van een feedbackfiche over de opvolging van de begeleiding of de behandeling en overmaken aan de betrokken justitieassistent, conform artikel 11, §3;

4° deelnemen aan een driehoeksoverleg, op vraag van de justitieassistent, conform artikel 11, §4;

5° opstellen van een jaarlijks werkingsverslag namens de gespecialiseerde voorziening of geïntegreerde samenwerking van gespecialiseerde voorzieningen met een specifiek deel over de kwantitatieve en kwalitatieve gegevens inzake de begeleiding en behandeling van de betrokken personen, volgens een sjabloon opgemaakt door het begeleidingscomité. In dit werkingsverslag wordt aangetoond dat de gespecialiseerde voorziening voldoet aan de criteria, vermeld in artikel 8. Dit werkingsverslag wordt vóór 1 mei volgend op het werkingsjaar overgemaakt aan de bevoegde minister ter verantwoording van de aanwijzing.

Artikel 10

Indien geïndiceerd, kan de gespecialiseerde voorziening de begeleiding of behandeling gedeeltelijk overdragen aan een niet-gespecialiseerde voorziening of een individuele behandelaar waarvan de gespecialiseerde voorziening inschat dat deze hiertoe over de nodige expertise beschikt.

In dit geval blijft de gespecialiseerde voorziening de betrokken persoon, vermeld in artikel 2, actief opvolgen en vervult de samenwerkingsafspraken met de justitiehuizen, vermeld in artikel 11. De gespecialiseerde voorziening maakt duidelijke werkafspraken met de niet-gespecialiseerde voorziening of individuele behandelaar aan wie de begeleiding of behandeling gedeeltelijk wordt overgedragen en baseert zich daarbij op de door het steuncentrum gepubliceerde richtlijn, vermeld in artikel 6, tweede lid, 6°.

In het werkingsverslag, vermeld in artikel 9, 5°, rapporteert de gespecialiseerde voorziening over het aantal gedeeltelijk overgedragen trajecten in functie van monitoring en evaluatie.

Artikel 11

§1. De betrokken justitieassistent van de justitiehuizen meldt, met het oog op een aangepaste begeleiding of behandeling, de betrokken personen aan bij een gespecialiseerde voorziening aan de hand van een doorverwijfsfiche. Afhankelijk van wie optreedt als bevoegde overheid, bezorgt het openbaar ministerie, de onderzoeksrechter dan wel de penitentiaire overheid de gegevens van het dossier die noodzakelijk zijn voor de begeleiding of behandeling van de betrokken personen aan de gespecialiseerde voorziening. Hiervoor kan het openbaar ministerie, de onderzoeksrechter dan wel de penitentiaire overheid een beroep doen op de justitiehuizen, mits hen hiertoe de nodige toelating te verlenen. De gespecialiseerde voorziening rapporteert over de opstart van de begeleiding of behandeling aan de hand van de doorverwijfsfiche.

De doorverwijfsfiche, vermeld in het eerste lid, bevat volgende luiken:

1° via het luik ‘aanmelding’ bezorgt de betrokken justitieassistent de relevante gegevens van het dossier aan de gespecialiseerde voorziening met het oog op de begeleiding of behandeling van de betrokken persoon;

2° via het luik ‘feedback opstart’ rapporteert de gespecialiseerde voorziening of de betrokken persoon al dan niet in aanmerking komt voor een begeleiding of behandeling. Indien de betrokken persoon in aanmerking komt, wordt de inschatting van de geplande opstart van de begeleiding of behandeling en worden de eventuele voorwaarden, gesteld door de hulpverlening, aangevuld. Indien de gespecialiseerde voorziening beslist dat de betrokken persoon niet in aanmerking komt voor een begeleiding of behandeling, wordt, zo mogelijk, een richtinggevend alternatief vermeld.

§2. Voordat de begeleiding of behandeling van de betrokken persoon wordt opgestart, sluiten de justitiehuizen, de betrokken hulpverlener van de gespecialiseerde voorziening en de betrokken persoon een driepartijenovereenkomst, waarin de te ondernemen acties bij de

begeleiding en behandeling van de betrokken persoon, de wijze van samenwerking tussen de voornoemde partijen en de afspraken omtrent informatie-uitwisseling worden vastgelegd.

§3. De gespecialiseerde voorziening stelt ten behoeve van de justitiehuizen een feedbackfiche op over de opvolging van de begeleiding of de behandeling, telkens als de gespecialiseerde voorziening het nuttig acht en minstens in volgende situaties:

1° op vraag van de betrokken justitieassistent in het kader van de verplichte verslaggeving van de justitiehuizen aan de bevoegde overheid;

2° op initiatief van de gespecialiseerde voorziening, in geval van formele moeilijkheden die bij de begeleiding of behandeling zijn gerezen, in geval van situaties die een ernstig risico inhouden voor derden of als een vroegtijdige stopzetting van de begeleiding of behandeling dreigt.

De feedbackfiche, vermeld in het eerste lid, bevat volgende luiken:

1° het luik 'opvolging' rapporteert over het verloop van de begeleiding of behandeling. In dit luik worden volgende punten opgenomen:

- a) de daadwerkelijke aanwezigheden van de betrokken persoon op de gemaakte afspraken;
- b) de afwezigheden van de betrokken persoon die niet gerechtvaardigd zijn;
- c) de situaties die een ernstig risico inhouden voor derden;
- d) de formele moeilijkheden die bij de begeleiding of behandeling zijn gerezen;

2° het luik 'stopzetting' rapporteert in voorkomend geval over een vroegtijdige stopzetting van de begeleiding of behandeling door de betrokken persoon of de gespecialiseerde voorziening. De datum en reden van vroegtijdige stopzetting en, zo mogelijk, een richtinggevend alternatief en aandachtspunten worden vermeld. Indien een richtinggevend alternatief niet mogelijk is, wordt de reden hiertoe aangegeven;

3° het luik 'afronding' rapporteert in voorkomend geval over een succesvolle afsluiting van de begeleiding of behandeling. De datum van afronding en, zo mogelijk, de aandachtspunten worden vermeld.

In geval van spoedeisendheid bij de rapportering over een situatie die een ernstig risico inhoudt voor derden, als vermeld in het tweede lid, 1°, c), brengt de gespecialiseerde voorziening rechtstreeks verslag uit aan de procureur des Konings. Een kopie van dit verslag wordt bezorgd aan de justitiehuizen.

§4. Gedurende de begeleiding of behandeling kan een driehoeksoverleg tussen de betrokken justitieassistent, de betrokken hulpverlener van de gespecialiseerde voorziening en de betrokken persoon plaatsvinden. Het driehoeksoverleg heeft tot doel te verhelpen aan

moeilijkheden die het voortzetten van de begeleiding of de behandeling door de gespecialiseerde voorziening in de weg staat.

Daartoe worden tijdens het driehoeksoverleg:

- 1° de reden en het doel van het overleg verduidelijkt;
- 2° ieders rol en verantwoordelijkheden verduidelijkt;
- 3° problematische aspecten van de cliëntsituatie die een hinderpaal vormen voor de verdere begeleiding of behandeling, besproken;
- 4° in de mate van het mogelijke afspraken gemaakt om aan de vastgestelde problemen te verhelpen.

Dit overleg kan gevraagd worden door elke betrokken partij, als vermeld in het eerste lid, onder meer wanneer de hulpverlener formele moeilijkheden signaleert, een situatie vaststelt die ernstig risico inhoudt voor derden of een vroegtijdige stopzetting van de begeleiding of behandeling dreigt. Het overleg wordt georganiseerd door de justitieassistent en kan enkel plaatsvinden in aanwezigheid, fysiek dan wel digitaal, van de betrokken persoon.

De betrokken hulpverlener kan in functie van de finaliteit van het driehoeksoverleg informatie delen betreffende de moeilijkheden die het voortzetten van de begeleiding of behandeling door de gespecialiseerde voorziening in de weg staan, zonder wegens miskenning van het beroepsgeheim strafbaar te kunnen worden gesteld op basis van artikel 458 van het Strafwetboek.

Artikel 12

§1. Voor zover het noodzakelijk is voor het kunnen verstrekken van een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen, kunnen de volgende persoonsgegevens worden verwerkt:

- 1° identificatiegegevens;
- 2° contactgegevens;
- 3° gegevens over beroep, beroepsbekwaamheid, opleiding en vorming;
- 4° leeftijd, geslacht, nationaliteit, burgerlijke staat en verblijfsstatuut;
- 5° gegevens betreffende schulden en solvabiliteit;
- 6° gegevens betreffende de levensstijl, vrijetijdsbesteding en sociale context;
- 7° gegevens betreffende de gezinssamenstelling;
- 8° gegevens betreffende de woonomstandigheden;
- 9° politionele en gerechtelijke gegevens;
- 10° gegevens betreffende de gezondheid;
- 11° gegevens betreffende risicosituaties en -gedragingen;
- 12° gegevens waaruit herkomst of afkomst blijkt;

13° gegevens met betrekking tot seksueel gedrag of seksuele gerichtheid;

14° gegevens waaruit politieke, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken;

15° gedragsgegevens;

16° andere gegevens die noodzakelijk zijn om een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen te kunnen verstrekken.

De personen van wie de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen worden verwerkt, zijn:

1° de betrokken personen;

2° de relaties en contacten van de betrokken personen, voor zover de verwerking van die persoonsgegevens noodzakelijk is om een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen te kunnen verstrekken.

De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen op de volgende wijzen worden verwerkt:

1° het opmaken en overmaken van een doorverwijfsfiche, conform artikel 11, §1;

2° het opmaken van een driepartijenovereenkomst, conform artikel 11, §2;

3° het opmaken en overmaken van een feedbackfiche, conform artikel 11, §3;

4° de betrokken justitieassistent en de betrokken hulpverlener van de gespecialiseerde voorziening kunnen persoonsgegevens delen op het driehoeksoverleg, vermeld in artikel 11, §4, en deze registreren in het eigen dossier;

5° de gespecialiseerde voorzieningen kunnen de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, aanwenden voor het verstrekken van een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen.

§2. De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, gebeurt conform artikel 6, lid 1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, kan ook de verwerking omvatten van de bijzondere categorieën van persoonsgegevens vermeld in artikel 9, lid 1, van de algemene verordening gegevensbescherming. Deze verwerkingen worden beschouwd als noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, lid 2, g) van de voormelde verordening.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, kan ook de verwerking omvatten van persoonsgegevens als vermeld in artikel 10 van de voormelde verordening.

§3. Iedere actor, betrokken bij de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, treedt zelfstandig op als verwerkingsverantwoordelijke op grond van de hen toegewezen bevoegdheden. Iedere actor respecteert hierbij de overeenkomstige bewaartermijnen. Bij gebreke aan een toepasselijke bewaartermijn, geldt een maximale bewaartermijn van 10 jaar.

Iedere actor, betrokken bij de verwerking van de persoonsgegevens, neemt de passende maatregelen ter beveiliging van de persoonsgegevens, waaronder het voorzien in een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer. In voorkomend geval worden de maatregelen, vermeld in artikel 9 en 10, §2, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, toegepast.

§4. Iedere actor, betrokken bij de verwerking van de persoonsgegevens, neemt de passende maatregelen met het oog op transparantie ten aanzien van de personen, vermeld in paragraaf 1, tweede lid. Deze maatregelen hebben onder meer tot doel dat de globale regeling inzake gegevensverwerking in het kader van dit samenwerkingsakkoord voldoende duidelijk is voor de personen waarvan persoonsgegevens verwerkt worden. De communicatie hieromtrent wordt ter beschikking gesteld in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal.

Artikel 13

Er wordt een begeleidingscomité opgericht, dat is samengesteld uit volgende leden:

1° één stemgerechtigd lid treedt op als vertegenwoordiger van de federale minister, bevoegd voor justitie, en wordt door de betreffende minister aangeduid;

2° één stemgerechtigd lid treedt op als vertegenwoordiger van de Vlaamse minister, bevoegd voor de justitiehuisen, en wordt door de betreffende minister aangeduid;

3° één stemgerechtigd lid treedt op als vertegenwoordiger van de Vlaamse minister, bevoegd voor welzijn, de Vlaamse minister, bevoegd voor gezondheids- en woonzorg en wordt door de betreffende ministers bij consensus aangeduid;

4° één raadgevend lid treedt op als vertegenwoordiger van het steuncentrum;

5° één raadgevend lid treedt op als vertegenwoordiger van de geestelijke gezondheidszorg;

6° één raadgevend lid treedt op als vertegenwoordiger van het algemeen welzijnswerk.

Voor elk van de leden worden één of meerdere plaatsvervangers aangeduid. Het voorzitterschap en secretariaat van het begeleidingscomité wordt jaarlijks afwisselend opgenomen door:

1° de federale overheidsdienst Justitie;

2° het Agentschap Justitie en Handhaving;

3° het Departement Zorg.

Het begeleidingscomité beslist in consensus tussen de zetelende leden of hun plaatsvervangers. Bij onenigheid tussen de leden kan gestemd worden en worden beslissingen met eenvoudige meerderheid genomen. In dat geval hebben de vertegenwoordigers, vermeld in het eerste lid, 5° tot en met 7°, een raadgevende stem.

Artikel 14

Het begeleidingscomité vervult volgende opdrachten:

1° jaarlijks evalueren van de toepassing van het samenwerkingsakkoord en hierover een rapport opstellen ten behoeve van de partijen bij dit samenwerkingsakkoord, uiterlijk drie maanden na ontvangst van de werkingsverslagen, vermeld in artikel 6, tweede lid, 10°, en artikel 9, 5°;

2° adviseren van de partijen over de toepassing van het samenwerkingsakkoord, op eigen initiatief of op vraag van een partij. In geval het begeleidingscomité een advies formuleert aan de Federale Staat of een federale minister, engageert het begeleidingscomité zich om voorafgaandelijk overleg te plegen met het begeleidingscomité van de andere deelstaten;

3° ter beschikking stellen van een model van doorverwijsfiche, vermeld in artikel 11, §1, een model van driepartijenovereenkomst, vermeld in artikel 11, §2, en een model van feedbackfiche, vermeld in artikel 11, §3;

4° ter beschikking stellen van een sjabloon voor het werkingsverslag van de gespecialiseerde voorziening of geïntegreerde samenwerking van gespecialiseerde voorzieningen, vermeld in artikel 9, 5°;

5° goedkeuren van de richtlijnen en lijsten opgemaakt door het steuncentrum, vermeld in artikel 6, tweede lid, 5°, en 6° en het jaarplan van het steuncentrum, vermeld in artikel 6, tweede lid, 9°.

Artikel 15

Dit samenwerkingsakkoord geldt voor een proefperiode van twee jaar en wordt telkens met een jaar stilzwijgend verlengd indien het niet door één of meerdere partijen schriftelijk wordt opgezegd drie maanden voor het einde van de periode.

Artikel 16

Het samenwerkingsakkoord van 8 oktober 1998 tussen de federale staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik wordt opgeheven.

Artikel 17

In afwijking van artikel 7, §2, van dit samenwerkingsakkoord, wijst de bevoegde minister de voorzieningen die conform artikel 7 van het samenwerkingsakkoord van 8 oktober 1998 tussen de federale staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik aangewezen zijn als gespecialiseerde voorziening en die voldoen aan de criteria, vermeld in artikel 8 van dit samenwerkingsakkoord, opnieuw aan als gespecialiseerde voorziening zonder dat voor deze aanwijzing een voorafgaande vraag tot aanwijzing als vermeld in artikel 7, §2, van dit samenwerkingsakkoord vereist is.

Artikel 18

Dit samenwerkingsakkoord treedt in werking op de tiende dag nadat zowel de wet als het decreet die dit samenwerkingsakkoord goedkeuren, bekendgemaakt zijn in het Belgisch Staatsblad.

Gedaan te Brussel op XXX in vier originele exemplaren, waarvan één voor de Federale Staat en drie voor de Vlaamse Gemeenschap.

Voor de Federale Staat:
De federale minister van Justitie,

P. VAN TIGCHELT

Voor de Vlaamse Gemeenschap:
De minister-president van de Vlaamse Regering,

J. JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

H. CREVITS

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,

Z. DEMIR

ADVIES VAN DE VLAAMSE RAAD
VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ADVIES

SAMENWERKINGSAKKOORD BEGELEIDING EN
BEHANDELING BETROKKEN PERSONEN BIJ SEK-
SUEEL MISDRIJF

Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.vlaamseraadwvg.be – T +32 2 209 01 11 – E info@vlaamseraadwvg.be

Adviesvraag	Ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap van (...) inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven	
Adviesvrager	Zuhail Demir - Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme	
Ontvangst adviesvraag	4 mei 2024	
Decretale opdracht	adviesfunctie	
Goedkeuring	Intersectorale kamer op 29 mei 2024	
Contactpersoon	Annick De Donder	addonder@serv.be

Inhoud

Advies	56
Situering	56
1. Algemene appreciatie	56
2. Gecoördineerde aanpak vraagt betrokkenheid verschillende Vlaamse en federale beleidsdomeinen	57
3. Borging van expertise en nood aan onderbouwde, onafhankelijke adviesverlening	58
4. Concrete voorstellen tot tekstaanpassing	59

Advies

Situering

De Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (hierna: de raad) ontving op 4 mei 2024 een adviesvraag over het Ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap van (...) inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven.

Het samenwerkingsakkoord vervangt het bestaande samenwerkingsakkoord uit 1998. Het versterkt het gespecialiseerde begeleidingsaanbod ten aanzien van daders van seksuele misdrijven en optimaliseert de samenwerking tussen de justitiehuizen en de gespecialiseerde hulpverlening.

De adviesvraag over het decreet dat instemt met dit samenwerkingsakkoord is binnen de raad behandeld door de Intersectorale kamer, die het voorliggende advies bij consensus goedkeurde op 29 mei 2024.

Context

Sinds 8 oktober 1998 bestaat er een samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik. Na tien jaar toepassing werd dat samenwerkingsakkoord geëvalueerd door de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid van de FOD Justitie. Deze evaluatie, de overheveling van de bevoegdheid van de justitiehuizen naar de gemeenschappen en aanhoudende signalen van het terrein hebben nu geleid tot een grondige herwerking van het samenwerkingsakkoord.

Het nieuwe samenwerkingsakkoord stelt als doel een globale, coherente en gecoördineerde aanpak van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven (in de memorie van toelichting ook genoemd 'betrokken personen'). Het bevat een juridisch-technische actualisatie van het akkoord van 1998 en daarnaast inhoudelijke wijzigingen betreffende het gespecialiseerde hulpaanbod en de justitiehuizen.

1. Algemene appreciatie

De raad is tevreden dat er nu een herwerkt en geactualiseerd samenwerkingsakkoord voorligt. Reeds in 2011 werden er na de evaluatie door de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid in een verslag verschillende belangrijke knelpunten omschreven en aanbevelingen geformuleerd

die een herwerking van het samenwerkingsakkoord vereisten. De raad gaat er wel vanuit dat deze herwerking niet alleen rekening houdt met die meer dan tien jaar oude aanbevelingen maar ook goed afgestemd is op de meer recente noden en knelpunten.

Met het nieuwe samenwerkingsakkoord beoogt de Vlaamse Regering een kwalitatief zorgcircuit te installeren voor personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven. De raad vraagt of deze betrokken personen zelf ook gehoord werden in de evaluatie van 2011 of bij de huidige herwerking van het akkoord. Zij hebben immers mogelijks ook relevante insteken rond het voorkomen van misdrijven, recidieven, gepaste begeleiding en zo meer.

Voorts sluit de raad zich aan bij de bemerking van de Inspectie van Financiën dat er details ontbreken over de impact op de begroting. Onder meer de aangekondigde uitbreiding naar soorten van begeleiding en het engagement tot financiële ondersteuning van het steuncentrum moeten budgettair vertaald worden. De raad merkt bovendien op dat de huidige financiering van het steuncentrum momenteel niet voldoet en een oplossing vergt.

2. Gecoördineerde aanpak vraagt betrokkenheid verschillende Vlaamse en federale beleidsdomeinen

Het nieuwe samenwerkingsakkoord stelt een gecoördineerde aanpak voorop. Daarvoor werd vertrokken van een startnota, goedgekeurd door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, de federale minister van Justitie en de federale minister van Volksgezondheid. In tegenstelling tot de startnota is het samenwerkingsakkoord op federaal niveau echter enkel ondertekend door de minister van Justitie.

De raad meent dat het ontbreken van de federale minister van Volksgezondheid om twee redenen te betreuren is:

- In het herwerkte samenwerkingsakkoord worden nu ook psychiatrische ziekenhuizen meegenomen als potentiële gespecialiseerde voorzieningen. Gezien de federale minister bevoegd is voor het subsidiëren van de werkingskosten, alsook voor de financiering van de psychiatrische afdelingen specifiek voor de behandeling van geïnterneerden die zedenfeiten hebben gepleegd, zou het aangewezen zijn dat hij een betrokken actor is in dit samenwerkingsakkoord.
- In het kader van het traject 'Masterplan forensische GGZ' is de ambitie uitgesproken om vanuit alle bevoegde overheden samen werk te maken van de forensische GGZ. De afwezigheid van één van de betrokken ministers bij dit samenwerkingsakkoord is daarom een gemiste kans.

3. Borging van expertise en nood aan onderbouwde, onafhankelijke adviesverlening

Nood aan een kader voor adviesverlening

Gezien de belangrijke functie van adviesverlening acht de raad het aangewezen om, net als in de interneringswet en de nieuwe wet betreffende de bescherming van de persoon met een psychiatrische aandoening, vanuit het begeleidingscomité in nauwe samenwerking met alle betrokken actoren verder werk te maken van een kader/template voor adviesverlening. Dit is nu niet voorzien (art. 14 SWA).

Inperking van het aantal actoren dat gespecialiseerd advies kan leveren, is niet wenselijk

In het voorgaande samenwerkingsakkoord (art.9) bestond de mogelijkheid voor een gespecialiseerde voorziening en voor het steuncentrum om – telkens mits bijkomende voorwaarden - gespecialiseerd advies te leveren.

In het nieuwe samenwerkingsakkoord vervalt deze opdracht zowel voor de al lang bestaande gespecialiseerde voorzieningen als voor het steuncentrum, en dit zonder verdere argumentatie. Gezien de opgebouwde expertise van deze actoren en gezien de hoge nood aan onderbouwde adviesverlening vindt de raad deze inperking absoluut niet aangewezen.

Onafhankelijkheid van adviesverlening door de justitiehuizen

De justitiehuizen krijgen een extra taak toegewezen in het verlenen van gespecialiseerd advies (art. 5 SWA), naast de opdracht die ze hebben in het organiseren van toezicht en begeleiding van daders van een seksueel misdrijf. Om duidelijke deontologische redenen kan het niet zo zijn dat een behandelaar ook onafhankelijk advies verleent over diezelfde casus. In het oude samenwerkingsakkoord zijn deze opdrachten voor gespecialiseerde voorzieningen en voor het Universitair Forensisch Centrum voldoende gedifferentieerd van elkaar.

In het nieuwe samenwerkingsakkoord mist de raad echter een explicitering van de onafhankelijkheid van de adviesverlening van de justitiehuizen, uitgevoerd door enkel psychologen, ten aanzien van de kernopdracht van de justitie-assistenten en de justitiehuizen zelf. Het onafhankelijkheidsprincipe dient ook te gelden voor de (medewerkers van de) justitiehuizen en wordt het best geëxpliciteerd.

4. Concrete voorstellen tot tekstaanpassing

In dit advies formuleert de raad tot slot concrete voorstellen voor aanpassing van de teksten, zowel van het samenwerkingsakkoord als van de Memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet en bij het samenwerkingsakkoord.

Aanpassing van de Memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet

- p. 1, I, A, 1: “Belangrijke principes inzake risicotaxatie, risicomanagement en de re-integratie van personen die beschuldigd zijn van of veroordeeld zijn voor een seksueel misdrijf **zijn opgenomen** in de aanbeveling CM/Rec (2021) 6 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa aan de Lidstaten ~~opgenomen~~, **en in het artikel 6 van het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (Istanbul, 11.V.2011).**”

Aanpassingen van het samenwerkingsakkoord

- Artikel 3: “De psychosociale diensten vervullen volgende taken: 1° uitvoeren van ~~multidisciplinair persoonlijkheidsonderzoek~~ **psychodiagnostiek** en risicotaxatie;”
- Artikel 4: “De forensisch psychiatrische centra vervullen volgende taken: 1° uitvoeren van ~~multidisciplinair persoonlijkheidsonderzoek~~ **psychodiagnostiek** en risicotaxatie;”

De taken van de psychosociale diensten en de forensisch psychiatrische centra gaan verder dan enkel persoonlijkheidsonderzoek, maar omvatten verschillende soorten testen. Het spreken van psychodiagnostiek is ook meer conform het taalgebruik verder in het samenwerkingsakkoord.

Aanpassingen van de Memorie van toelichting bij het samenwerkingsakkoord

- Artikel 2: “Voor wat betreft het gespecialiseerd advies, wordt verwezen naar de volgende wettelijke kaders: ... **de procedure van herstel in eer en rechten.**”

In de oplijsting van wettelijke kaders waarin een gespecialiseerd advies noodzakelijk is/kan zijn, ontbreekt een verwijzing naar de procedure van herstel in eer en rechten. Voor de groep van personen die zedenfeiten gepleegd hebben, is dit een veelvuldig gevraagde procedure.

- Artikel 3 en Artikel 4: Betreffende de opdracht van het leveren van gespecialiseerd advies wordt er beter gesproken van “...de resultaten van ~~multidisciplinair persoonlijkheidsonderzoek~~ **psychodiagnostisch onderzoek** en risicotaxatie.”
- Artikel 8: “De gespecialiseerde voorzieningen verweven hun expertise en dienstverlening om de cliënt op alle levensdomeinen te kunnen begeleiden of behandelen, om de cliënt op een meer integrale, holistische manier te ondersteunen **– onder meer rekening houdend**”

met gendergerelateerd geweld conform het Verdrag van de Raad van Europa - zodat cliënten die dienstverlening meer als een samenhangend geheel kunnen ervaren.”

- Artikel 11: “Het meldrecht uit artikel 458bis van het Strafwetboek is onderworpen aan strengere voorwaarden. Volgens dat artikel moet reeds een misdrijf gepleegd zijn t.a.v. een minderjarige of kwetsbare persoon én moet er bijkomend sprake zijn van een gevaarssituatie, met name voor het slachtoffer zelf dan wel voor andere minderjarigen of kwetsbare personen. In dat geval ~~dient~~ **kan** een melding bij het parket worden gedaan.”
- Artikel 11: “Het driehoeksoverleg is een overleg tussen de betrokken justitie-assistent, de betrokken hulpverlener en de betrokken persoon. **Vanuit het herstelgericht perspectief kunnen – enkel mits toestemming - ook naasten van de betrokken persoon bij het driehoeksoverleg betrokken worden.**”

ADVIES VAN DE VLAAMSE TOEZICHTCOMMISSIE
VOOR DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2024/051 van 21 mei 2024

over

tekst	Ontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
houdende	houdende instemming met het
samenwerkingsakkoord	samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse
titel	Gemeenschap van (...) inzake de begeleiding en behandeling van personen
verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens	seksuele misdrijven
roepnaam	(decreet instemming samenwerkingsakkoord seksuele misdrijven)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 3 mei 2024
trefwoorden	Seksuele misdrijven; samenwerkingsakkoord; bewaartermijn; beroepsgeheim;

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet") inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme van 3 mei 2024, ontvangen door de VTC op 4 mei 2024;

Gelet op de behandeling op de zitting van 21 mei 2024;

Brengt op 21 mei 2024 het volgende advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Justitie (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van decreet *houdende instemming met het*

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid

samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap van (...) inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven (hierna “het Ontwerp”).

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Sinds 8 oktober 1998 bestaat er een samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik. Op 2 maart 1999 werd het samenwerkingsakkoord ook decretaal verankerd. Het samenwerkingsakkoord bepaalt de bevoegdheden en de verbintenissen van de verschillende actoren betrokken bij de begeleiding en behandeling van seksueel delinquenten en regelt ook hun samenwerking.
4. Na ongeveer tien jaar toepassing werd het Vlaams samenwerkingsakkoord, samen met het Waals en Brussels samenwerkingsakkoord, grondig geëvalueerd door de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid van de FOD Justitie. Uit de bevraging van de actoren bleek over het algemeen dat de samenwerkingsakkoorden bijdragen tot een meer globale, coherente en gecoördineerde aanpak van daders van seksueel misbruik. Toch werden in het evaluatieverslag van 2011 verschillende knelpunten geïnventariseerd en aanbevelingen geformuleerd die een herwerking van het samenwerkingsakkoord vereisen. In de jaren nadien bleven de signalen van op het terrein komen om het samenwerkingsakkoord te hernieuwen.
5. Na intussen zesentwintig jaar werd het samenwerkingsakkoord echter geen enkele keer gewijzigd. Nog niemand ging aan de slag met de aanbevelingen voor de hertekening van het samenwerkingsakkoord. Daarom nam de Vlaams minister van Justitie en Handhaving het initiatief om alle nodige actoren samen te brengen en werk te maken van de herwerking van het samenwerkingsakkoord.
6. Het Ontwerp volgt het basiskader van het samenwerkingsakkoord uit 1998, maar werd geactualiseerd, verder uitgediept en verfijnd. Zo wordt er bijvoorbeeld een nieuwe procedure rond gespecialiseerde advisering opgenomen, wordt er meer aandacht besteed aan kwaliteit, worden de gespecialiseerde psychiatrische ziekenhuizen mee in scope genomen, worden samenwerkingen met andere gespecialiseerde voorzieningen *futureproof* voorzien en wordt de samenwerking tussen de hulpverlening en de justitiehuisen verder op punt gezet.
7. Met het Ontwerp stemt het Vlaams Parlement in met het vernieuwde samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven. Het bestaande samenwerkingsakkoord van 8 oktober 1998 tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik wordt hiermee bovendien opgeheven.
8. Het Ontwerp van decreet zelf bevat geen bepalingen die betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens.

Het samenwerkingsakkoord bevat ondermeer de volgende relevante bepaling:

“Artikel 12

§1. Voor zover het noodzakelijk is voor het kunnen verstrekken van een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen, kunnen de volgende persoonsgegevens worden verwerkt:

- 1° identificatiegegevens;*
- 2° contactgegevens;*
- 3° gegevens over beroep, beroepsbekwaamheid, opleiding en vorming;*
- 4° leeftijd, geslacht, nationaliteit, burgerlijke staat en verblijfsstatuut;*
- 5° gegevens betreffende schulden en solvabiliteit;*
- 6° gegevens betreffende de levensstijl, vrijetijdsbesteding en sociale context;*
- 7° gegevens betreffende de gezinssamenstelling;*
- 8° gegevens betreffende de woonomstandigheden;*
- 9° politionele en gerechtelijke gegevens;*

10° gegevens betreffende de gezondheid;
 11° gegevens betreffende risicosituaties en -gedragingen;
 12° gegevens waaruit herkomst of afkomst blijkt;
 13° gegevens met betrekking tot seksueel gedrag of seksuele gerichtheid;
 14° gegevens waaruit politieke, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken;
 15° gedragsgegevens;
 16° andere gegevens die noodzakelijk zijn om een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen te kunnen verstrekken.

De personen van wie de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen worden verwerkt, zijn:
 1° de betrokken personen;
 2° de relaties en contacten van de betrokken personen, voor zover de verwerking van die persoonsgegevens noodzakelijk is om een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen te kunnen verstrekken.

De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen op de volgende wijzen worden verwerkt:
 1° het opmaken en overmaken van een doorverwijfsfiche, conform artikel 11, §1;
 2° het opmaken van een driepartijenovereenkomst, conform artikel 11, §2;
 3° het opmaken en overmaken van een feedbackfiche, conform artikel 11, §3;
 4° de betrokken justitieassistent en de betrokken hulpverlener van de gespecialiseerde voorziening kunnen persoonsgegevens delen op het driehoeksoverleg, vermeld in artikel 11, §4, en deze registreren in het eigen dossier;
 5° de gespecialiseerde voorzieningen kunnen de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, aanwenden voor het verstrekken van een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen.

§2. De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, gebeurt conform artikel 6, lid 1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, kan ook de verwerking omvatten van de bijzondere categorieën van persoonsgegevens vermeld in artikel 9, lid 1, van de algemene verordening gegevensbescherming. Deze verwerkingen worden beschouwd als noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, lid 2, g) van de voormelde verordening.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, kan ook de verwerking omvatten van persoonsgegevens als vermeld in artikel 10 van de voormelde verordening.

§3. Iedere actor, betrokken bij de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, treedt zelfstandig op als verwerkingsverantwoordelijke op grond van de hen toegewezen bevoegdheden. Iedere actor respecteert hierbij de overeenkomstige bewaartermijnen. Bij gebreke aan een toepasselijke bewaartermijn, geldt een maximale bewaartermijn van 10 jaar.

Iedere actor, betrokken bij de verwerking van de persoonsgegevens, neemt de passende maatregelen ter beveiliging van de persoonsgegevens, waaronder het voorzien in een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer. In voorkomend geval worden de maatregelen, vermeld in artikel 9 en 10, §2, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, toegepast.

§4. Iedere actor, betrokken bij de verwerking van de persoonsgegevens, neemt de passende maatregelen met het oog op transparantie ten aanzien van de personen, vermeld in paragraaf 1, tweede lid. Deze maatregelen hebben onder meer tot doel dat de globale regeling inzake gegevensverwerking in het kader van dit samenwerkingsakkoord voldoende duidelijk is voor de personen waarvan persoonsgegevens verwerkt worden. De communicatie hieromtrent wordt ter beschikking gesteld in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

9. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: de betrokken personen en de relaties en contacten van de betrokken personen, voor zover de verwerking van hun persoonsgegevens noodzakelijk is om een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen te kunnen verstrekken;

en dat het onder meer de volgende gegevens betreft: identificatiegegevens; contactgegevens; gegevens over beroep, beroepsbekwaamheid, opleiding en vorming; leeftijd, geslacht, nationaliteit, burgerlijke staat en verblijfsstatuut.

10. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het ontwerp van samenwerkingsakkoord in lijn ligt met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

11. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
12. Het Samenwerkingsakkoord vermeldt op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. Het verwijst daarvoor naar artikel 6, lid 1, e) van de AVG.
13. Een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG volstaat niet. Wat de verwijzing naar punt e) betreft, moet verduidelijkt worden van welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt.
14. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM¹, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen² van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.³
15. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e) AVG⁴, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten

¹ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

² Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

³ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GwH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GwH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GwH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2023, 93-116, 155-162; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁴ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.

16. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a) AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
17. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven. Gezien de categorie betrokkenen en de zeer ruime en gevoelige categorieën persoonsgegevens is de inmenging volgens de VTC groot.
18. De VTC bevestigt dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG, namelijk gegevens over de gezondheid van de betrokkenen en ook 10 AVG, namelijk gerechtelijke en politieke gegevens.
19. Het ontwerp van samenwerkingsakkoord stelt dat deze verwerkingen worden beschouwd als noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, lid 2, g) van de voormelde verordening.
20. Ook hier moet het zwaarwegend algemeen belang minstens in de memorie worden verduidelijkt, eventueel door te verwijzen naar specifieke passages van de memorie die de noodzakelijkheid aantonen.
21. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikel 9 en categorieën persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 10 AVG, behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikelen 9 en 10, §2 WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
 - de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
 - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
22. Artikel 12, §3, tweede lid van het ontwerp van samenwerkingsakkoord houdt hier al rekening mee.
23. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (zie verder).

3. Doelbinding

24. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b) AVG).
25. De volgende doeleinden worden in artikel 12, §1 van het ontwerp van samenwerkingsakkoord vermeld: de aangepaste begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven.

26. De VTC is van oordeel dat dit doeleinde welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is
27. Ze beveelt aan om uitdrukkelijk als doelstelling op te nemen dat rapportering ook een doeleinde is zo hiervoor persoonsgegevens worden verwerkt. Zie bijvoorbeeld het jaarlijkse verwerkingsverslag in artikel 9.

4. Verantwoordelijkheid

28. Artikel 4, 7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
29. Artikel 12, §3 van het samenwerkingsakkoord voorziet dat iedere actor, betrokken bij de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, zelfstandig optreedt als verwerkingsverantwoordelijke op grond van de hen toegewezen bevoegdheden.
30. Die actoren, vermeld in paragraaf 1 lijken dan te zijn:
- degene belast met het opmaken en overmaken van een doorverwijsfiche, conform artikel 11, §1;
 - degene belast met het opmaken van een driepartijenovereenkomst, conform artikel 11, §2;
 - degene belast met het opmaken en overmaken van een feedbackfiche, conform artikel 11, §3;
 - de betrokken justitieassistent en de betrokken hulpverlener van de gespecialiseerde voorziening kunnen persoonsgegevens delen op het driehoeksoverleg, vermeld in artikel 11, §4, en deze registreren in het eigen dossier;
 - de gespecialiseerde voorzieningen kunnen de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, aanwenden voor het verstrekken van een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen.
31. Dit is echter niet duidelijk. Het is immers van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten. De verwerkingsverantwoordelijken (de instellingen) dienen dus expliciet benoemd te worden in het Ontwerp.
32. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moet nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35, AVG)⁵ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
33. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**⁶ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35,4 van de AVG.
34. De VTC verwijst in dit kader naar de punten:

3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens

⁵ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/verplichtingen-bij-het-verwerken-van-persoonsgegevens/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁶ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanneem van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/lijst-vtc-criteria-geb-dpia>

over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS;

9) wanneer er op grote schaal gegevens van kwetsbare segmenten van de bevolking ingezameld worden of op systematische wijze worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. KWESTBARE PERSONEN ; (eventueel)

35. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht.⁷

5. Minimale gegevensverwerking

36. Conform artikel 5.1, c) AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

37. De **categorieën betrokkenen** zijn (artikel 12, §1, tweede lid):

- de betrokken personen;
- de relaties en contacten van de betrokken personen, voor zover de verwerking van die persoonsgegevens noodzakelijk is om een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen te kunnen verstrekken.

38. Uit de toelichting bij artikel 11 blijkt dat ook persoonsgegevens verwerkt worden van volgende betrokkenen:

- de betrokken justitieassistent (enkel contactgegevens in doorverwijsfiche);
- de betrokken hulpverlener (enkel contactgegevens in doorverwijsfiche)

39. De VTC beveelt aan om deze categorieën ook te vermelden in artikel 12.

40. De **categorieën persoonsgegevens** zijn (artikel 12, §1, eerste lid):

- identificatiegegevens;
- contactgegevens;
- gegevens over beroep, beroepsbekwaamheid, opleiding en vorming;
- leeftijd, geslacht, nationaliteit, burgerlijke staat en verblijfsstatuut;
- gegevens betreffende schulden en solvabiliteit;
- gegevens betreffende de levensstijl, vrijetijdsbesteding en sociale context;
- gegevens betreffende de gezinssamenstelling;
- gegevens betreffende de woonomstandigheden;
- politionele en gerechtelijke gegevens;
- gegevens betreffende de gezondheid;
- gegevens betreffende risicosituaties en -gedragingen;
- gegevens waaruit herkomst of afkomst blijkt;
- gegevens met betrekking tot seksueel gedrag of seksuele gerichtheid;
- gegevens waaruit politieke, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken;
- gedragsgegevens;
- andere gegevens die noodzakelijk zijn om een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen te kunnen verstrekken.

⁷ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit.”

41. De memorie geeft geen toelichting over deze begrippen. Het is niet duidelijk wat bedoeld wordt met “levensstijl” en “sociale context”. Ook is het onduidelijk waarom gegevens over “afkomst” of “herkomst” verwerkt worden. Verder is “gedragsgegevens” een zeer algemeen begrip. Ook wordt niet aangegeven waarom gegevens waaruit politieke, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken, verwerkt dienen te worden. De categorie “andere gegevens” is ook veel te ruim. Dit alles dient beperkt te worden en in de memorie toegelicht te worden.
42. Bovendien worden de facto de personen die met de gegevens werken verantwoordelijk gemaakt om te kijken wat al dan niet relevant is. De VTC gaat er dan ook van uit dat de personen die met de gegevens werken voldoende gekwalificeerd zijn onder meer om na te gaan of er geen gegevens verwerkt worden in strijd met de minimale gegevensverwerking.
43. Wat de **personen die toegang krijgen tot de gegevens** betreft:
- degene belast met het opmaken en overmaken van een doorverwijfsfiche, conform artikel 11, §1;
 - degene belast met het opmaken van een driepartijenovereenkomst, conform artikel 11, §2;
 - degene belast met het opmaken en overmaken van een feedbackfiche, conform artikel 11, §3;
 - de betrokken justitieassistent en de betrokken hulpverlener van de gespecialiseerde voorziening kunnen persoonsgegevens delen op het driehoeksoverleg, vermeld in artikel 11, §4, en deze registreren in het eigen dossier;
 - de gespecialiseerde voorzieningen kunnen de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, aanwenden voor het verstrekken van een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen.
- Eén en ander onder voorbehoud van wat hoger reeds gezegd werd onder nummers 30-32.
44. De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan open gesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker voor bevoegd is.
45. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens naar een andere instantie of naar een externe overheid of naar een private organisatie of daarvoor een beraadslaging te vragen.
46. Artikel 11 bepaalt immers dat persoonsgegevens aan de gespecialiseerde voorziening moeten worden meegedeeld door respectievelijk naargelang het geval, het openbaar ministerie (valt niet onder de AVG), de onderzoeksrechter (valt niet onder de AVG) en de penitentiaire overheid en dit zo gewenst via de justitiehuisen.
47. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
48. Bovendien kunnen bepaalde mededelingen ook onderworpen zijn aan artikel 20 van de WVG of artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid⁸ en de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer.⁹
49. De VTC vestigt verder alleszins de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer.¹⁰

⁸ Wet van 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (B.S. 10 september 2018) <https://dt.bosa.be/nl/ivc>

⁹ Artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*

¹⁰ Artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*

50. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
51. Wat de **bewaartermijn** betreft, stelt de samenwerkingsovereenkomst:
- “Iedere actor respecteert hierbij de overeenkomstige bewaartermijnen. Bij gebreke aan een toepasselijke bewaartermijn, geldt een maximale bewaartermijn van 10 jaar.”*
52. Deze bepaling is niet duidelijk. Het is vooreerst niet duidelijk wie “iedere actor” is, laat staan dat het duidelijk is wat diens bewaartermijn is. De bewaartermijnen dienen dan ook expliciet opgenomen te worden en verantwoord. Dit geldt ook voor de vermelde termijn van 10 jaar zodat nagegaan kan worden of voldaan is aan de vereisten van de AVG.

6. Juistheid

53. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d) AVG).
54. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

55. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
56. Het Ontwerp vermeldt:
- “§4. Iedere actor, betrokken bij de verwerking van de persoonsgegevens, neemt de passende maatregelen met het oog op transparantie ten aanzien van de personen, vermeld in paragraaf 1, tweede lid. Deze maatregelen hebben onder meer tot doel dat de globale regeling inzake gegevensverwerking in het kader van dit samenwerkingsakkoord voldoende duidelijk is voor de personen waarvan persoonsgegevens verwerkt worden. De communicatie hieromtrent wordt ter beschikking gesteld in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal.”*
57. De VTC beoordeelt dat positief.

8. Vertrouwelijkheid

58. In het kader van de feedbackfiche (artikel 11) wordt de volgende toelichting gegeven:
- “In voorkomend geval meldt de betrokken hulpverlener aan de betrokken justitieassistent situaties die een ernstig risico inhouden voor derden. Het komt toe aan de hulpverlener om af te wegen of er sprake is van een dergelijke situatie. Bij melding aan de justitieassistent van een situatie met ernstig risico voor derden is het wenselijk om een driehoeksoverleg te organiseren. Als de hulpverlening inschat dat de situatie met ernstig risico voor derden een acuut, dreigend gevaar inhoudt, dan is er sprake van spoedeisendheid (en dus ‘een noodtoestand’) en brengt de betrokken hulpverlener rechtstreeks verslag uit aan de procureur des Konings, met een kopie van het verslag aan de betrokken justitieassistent. Het niet doen van dergelijke melding aan het parket zou mogelijks kunnen worden gekwalificeerd als schuldig hulpverzuim o.b.v. artikel 422bis Sw. Het verschil met de regeling bij noodtoestand bestaat erin dat het*

samenwerkingsakkoord uitdrukkelijk voorziet op welke wijze de melding dient te gebeuren, met name door rechtstreeks verslag uit te brengen aan de procureur des Konings. Het betreft bijgevolg een concrete modellering van het concept ‘noodtoestand’.

Het meldrecht uit artikel 458bis van het Strafwetboek is onderworpen aan strengere voorwaarden. Volgens dat artikel moet reeds een misdrijf gepleegd zijn t.a.v. een minderjarige of kwetsbare persoon én moet er bijkomend sprake zijn van een gevaarsituatie, met name voor het slachtoffer zelf dan wel voor andere minderjarigen of kwetsbare personen. In dat geval dient een melding bij het parket worden gedaan. Indien voldaan is aan de toepassingsvoorwaarden uit artikel 458bis van het Strafwetboek, zal er in de praktijk ook voldaan zijn aan de voorwaarden voor ‘noodtoestand’. Maar het betreft dus wel degelijk een afzonderlijk meldrecht.

Daarnaast moet de betrokken hulpverlener ook formele moeilijkheden, die bij de begeleiding of behandeling zijn gerezen, signaleren aan de betrokken justitieassistent. Het gaat dan uitsluitend over moeilijkheden die extrinsiek zijn aan de vertrouwensrelatie tussen de betrokken cliënt en hulpverlener.

59. Artikel 11, laatste lid van het ontwerp van samenwerkingsakkoord voert een uitzondering in op de strafbaarstelling van het beroepsgeheim conform artikel 458 van het Strafwetboek in het kader van het driehoeksoverleg:

“De betrokken hulpverlener kan in functie van de finaliteit van het driehoeksoverleg informatie delen betreffende de moeilijkheden die het voortzetten van de begeleiding of de behandeling door de gespecialiseerde voorziening in de weg staan, zonder wegens miskennis van het beroepsgeheim strafbaar te kunnen worden gesteld op basis van artikel 458 van het Strafwetboek.”

60. De VTC beveelt aan om over de mogelijkheden van het doorbreken van de vertrouwelijkheid en het beroepsgeheim transparantie te bieden aan de betrokkene.

9. Beveiligingsmaatregelen

61. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
62. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
63. Artikel 32 AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
64. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹¹ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹² die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De

¹¹ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹² Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹³ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹⁴.

65. Het Ontwerp vermeldt:

“Iedere actor, betrokken bij de verwerking van de persoonsgegevens, neemt de passende maatregelen ter beveiliging van de persoonsgegevens, waaronder het voorzien in een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer..”

66. De VTC beklemtoont het belang van deze bepaling. Mogelijk zijn de gespecialiseerde voorzieningen op dit punt niet voldoende uitgerust en is er een risico op gegevenslekken die verstrekkende gevolgen kunnen hebben voor de betrokkenen. Ze wijst er op dat de verwerkingsverantwoordelijken de persoonsgegevens niet mogen meedelen als ze niet kunnen vertrouwen op de informatieveiligheid van de betrokken actoren.

67. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover.¹⁵

68. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren.¹⁶

III. BESLUIT

69. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat in het samenwerkingsakkoord volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de taak van algemeen belang verduidelijken in het Ontwerp of de memorie (luik 2);
- de verwerkingsverantwoordelijke expliciet benoemen in het Ontwerp (luik 4);
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
- de aangeduide categorieën persoonsgegevens verduidelijken en verantwoorden (luik 5);
- de bewaartermijnen bepalen of minstens criteria opnemen die toelaten om de bewaartermijnen te bepalen en deze verantwoorden (luik 5);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
- de nodige maatregelen te nemen voor de veiligheid van de gegevens (luik 9).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2024-05-26 20:54:51 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

¹³ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁴ *Audit trailing* of *beveiligd controlespoor*.

¹⁵ <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/domeinen/cloud>

¹⁶ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

ADVIES VAN DE GEGEVENSBE SCHERMINGSAUTORITEIT

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 68/2024 van 26 juli 2024

Betreft: voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap van (...) inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven (CO-A-2024-217)

Introductie:

Advies wordt gevraagd aangaande een voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven.

Terzake formuleert de Autoriteit opmerkingen over de essentiële elementen die in de wettelijke norm dienen te worden omschreven, zoals enkele bedenkingen met betrekking tot sommige persoonsgegevens op het vlak van conformiteit met het principe van 'minimale gegevensverwerking' (bv. bij het begrip 'gedragsgegevens') en de bewaartermijn (bv. het beginpunt van de 10-jarige bewaartermijn).

Zij wijst eveneens op het belang van het nemen van passende technische en organisatorische maatregelen en het doorvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling voor de voorgenomen systematische verwerking van bijzonder gevoelige (categorieën van) persoonsgegevens.

Voor een volledige lijst van de bemerkingen, wordt verwezen naar het [dispositief](#).

De Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit"), aanwezig: mevrouw Cédrine Morlière, mevrouw Nathalie Raghenò, de heer Yves-Alexandre de Montjoye en de heer Bart Preneel;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op artikel 43 van het Reglement van interne orde van de Gegevensbeschermingsautoriteit volgens hetwelk de beslissingen van de Autorisatie- en Adviesdienst bij meerderheid van stemmen worden aangenomen;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme (hierna "de aanvrager"), ontvangen op 27/05;

Gelet op de bijkomende inhoudelijke toelichtingen, ontvangen op 01/07 en 10/07;

Brengt op 26 juli 2024 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De aanvrager verzoekt om het advies van de Autoriteit aangaande een voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap van (...) inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven.

Context (en voorgaanden)

2. Sinds 8 oktober 1998 bestaat er een samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik. Op 2 maart 1999 werd het samenwerkingsakkoord ook decretaal verankerd en op 4 mei 1999 wettelijk verankerd. Het samenwerkingsakkoord bepaalt de bevoegdheden en de verbintenissen van de verschillende actoren betrokken bij de begeleiding en behandeling van seksueel delinquenten en regelt ook hun samenwerking.

3. Na ongeveer tien jaar toepassing werd het Vlaams samenwerkingsakkoord, samen met het Waals en Brussels samenwerkingsakkoord, grondig geëvalueerd door de Dienst voor het Strafrechtelijk

beleid van de FOD Justitie. Uit de bevraging van de actoren bleek over het algemeen dat de samenwerkingsakkoorden bijdragen tot een meer globale, coherente en gecoördineerde aanpak van daders van seksueel misbruik. Toch werden in het evaluatieverslag van 2011 verschillende knelpunten geïnventariseerd en aanbevelingen geformuleerd die een herwerking van het samenwerkingsakkoord vereisen. In de jaren nadien bleven de signalen van op het terrein komen om het samenwerkingsakkoord te hernieuwen.

4. Na intussen zesentwintig jaar werd een werkgroep samengesteld bestaande uit vertegenwoordigers van de Federale Overheidsdienst Justitie, de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, het Vlaams Departement Zorg, het Vlaams Agentschap Justitie en Handhaving, het steuncentrum en de betrokken hulpverlenende sectoren. Deze werkgroep heeft een ontwerp van nieuw samenwerkingsakkoord voorgesteld.

5. Het nieuwe samenwerkingsakkoord stelt als doel een globale, coherente en gecoördineerde aanpak van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven na te streven, ten einde herhaling ervan en herhaling van slachtofferschap zoveel als mogelijk te voorkomen.

6. Met het voorontwerp van decreet stemt het Vlaams Parlement in met het vernieuwde samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven. Het bestaande samenwerkingsakkoord van 8 oktober 1998 tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik wordt hiermee bovendien opgeheven.

7. De Autoriteit wijst er op dat zij tevens reeds advies heeft gegeven over het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap en het Waals Gewest inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik, namelijk advies nr. 43/2024.¹

8. Het Ontwerp van decreet zelf bevat geen bepalingen die betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens. Het samenwerkingsakkoord daarentegen wel. De Autoriteit zal bijgevolg nagaan of de bepalingen van het samenwerkingsakkoord (hierna: SWA) in overeenstemming zijn met de AVG.

¹ Autoriteit, advies nr. 43/2024 van 26 april 2024 houdende een voorontwerp van wet houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. Rechtsgrond

9. *Herhaling van de principes:* De Autoriteit wijst erop dat elke verwerking van persoonsgegevens een inmenging vormt in het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, dat is vastgelegd in artikel 8 EVRM en in artikel 22 van de Grondwet. Dit recht is echter niet absoluut. De artikelen 8 EVRM en 22 van de Grondwet sluiten overheidsinmenging in het recht op bescherming van het privéleven (waar ook persoonsgegevens deel van uitmaken) niet uit, maar vereisen dat zij wordt toegestaan door een voldoende precieze wettelijke bepaling, dat zij beantwoordt aan een algemeen maatschappelijk belang en dat zij evenredig is met de daarmee nagestreefde wettige doelstelling.² Elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt (en die van nature een inmenging vormt in het recht op bescherming van persoonsgegevens) moet niet alleen noodzakelijk en evenredig zijn, maar moet ook voldoen aan de eisen van voorspelbaarheid en nauwkeurigheid, zodat de betrokkenen, over wie gegevens worden verwerkt, een duidelijk beeld krijgen van de verwerking van hun gegevens.

10. De verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk is voor de vervulling van een wettelijke verplichting³ of voor de uitoefening van een opdracht van algemeen belang of in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag die aan verwerkingsverantwoordelijke is toevertrouwd⁴, moet overeenkomstig artikel 6.3 AVG, gelezen in het licht van overweging 41 van de AVG, worden geregeld door duidelijke en nauwkeurige regelgeving, waarvan de toepassing voor de betrokkenen voorzienbaar moet zijn. Bovendien is het volgens artikel 22 van de Grondwet noodzakelijk dat de "wezenlijke elementen" van de gegevensverwerking door middel van een formele wettelijke norm worden vastgesteld. Het gaat hierbij minstens om:

- het (de) precieze en concrete doeleinde(n) van de gegevensverwerkingen;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n) (tenzij dit duidelijk is).

Wanneer de overheidsinmenging evenwel een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen vertegenwoordigt, dient de wettelijke norm tevens de volgende (aanvullende) essentiële elementen te omschrijven:

- de (categorieën van) verwerkte persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijken van de doeleinde(n);
- de categorieën van betrokkenen van wie de persoonsgegevens zullen worden verwerkt;

² Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Zie bv. GwH 4 april 2019, nr. 49/2019 (*"Zij sluiten een overheidsinmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven niet uit, maar vereisen dat zij wordt toegestaan door een voldoende precieze wettelijke bepaling, dat zij beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte in een democratische samenleving en dat zij evenredig is met de daarmee nagestreefde wettige doelstelling"*).

³ Art. 6.1.c) van de AVG

⁴ Art. 6.1.e) van de AVG.

- de ontvangers of categorieën van ontvangers aan wie de persoonsgegevens worden meegedeeld, evenals de omstandigheden waarin en de redenen waarom de gegevens worden verstrekt;
- de maximale bewaartermijn van de persoonsgegevens;
- in voorkomend geval en voor zover noodzakelijk, de eventuele beperking van de verplichtingen en/of rechten vermeld in de artikelen 5, 12 tot 22 en 34 AVG.

11. *Concrete toepassing:* De bepalingen van het ontwerp SWA (in het bijzonder artikel 12) beogen de essentiële elementen vast te stellen van de gegevensverwerkingen in het kader van de gespecialiseerde adviezen en de gespecialiseerde begeleiding en behandeling met betrekking tot personen die verdacht, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd zijn wegens bepaalde seksuele misdrijven.

12. De Autoriteit stelt vast dat deze verwerking betrekking heeft op bijzondere categorieën van persoonsgegevens en dat de gegevens worden meegedeeld of toegankelijk zijn voor derden en daarenboven plaatsvinden voor toezichts- of controledoeleinden. Als dusdanig is het vereist dat ook de 'aanvullende' essentiële elementen (zoals opgesomd in randnummer 10) van deze gegevensverwerking(en) worden vastgesteld.

13. Bijkomend wijst de Autoriteit er op dat, aangezien de ingevolge het ontwerp van SWA omkaderde gegevensregistraties gepaard gaan met een systematische verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens⁵, de verwerkingsverantwoordelijke(n) krachtens artikel 35.3 van de AVG **verplicht** is/zijn om vóór de verwerking **een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uit te voeren**.⁶

B. Verwerkingsdoeleinden

14. Volgens artikel 5.1.b) AVG kan de verwerking van persoonsgegevens enkel uitgevoerd worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.

15. Uit de tekst van het SWA blijkt dat de doeleinde van de hierin voorziene verwerking van persoonsgegevens bestaat in het kunnen verstrekken van "*gespecialiseerde adviezen en gespecialiseerde begeleiding en behandeling voor personen die verdacht, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd zijn wegens bepaalde seksuele misdrijven en voor wie op basis van*

⁵ Zoals aangegeven in het adviesaanvraagformulier door de aanvrager.

⁶ In het adviesaanvraagformulier geeft de aanvrager aan dat de verwerkingen niet werden onderworpen aan een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling.

wettelijke en reglementaire bepalingen gespecialiseerde adviezen, begeleiding en behandeling voorzien worden” (artikel 2 ontwerp SWA).

16. In de Memorie van Toelichting worden de wettelijke en reglementaire bepalingen van toepassing opgesomd.⁷ De Autoriteit is van oordeel dat het doeleinde, mits samenlezing met de Memorie van Toelichting, van de gegevensverwerking **gerechtvaardigd is, voldoende welbepaald en uitdrukkelijk omschreven**.

17. De Autoriteit merkt **echter** op dat het “uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek, onder meer op basis van de aangeleverde gegevens afkomstig van de psychosociale diensten, de forensisch psychiatrisch centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de justitiehuisen en de gespecialiseerde voorzieningen”⁸ ook een (mogelijk) doeleinde van de verwerking is, indien hiervoor (gepseudonimiseerde) persoonsgegevens worden verwerkt. Ter zake brengt de Autoriteit in herinnering

⁷ Namelijk op pag. 2 en 3: “Voor wat betreft het gespecialiseerd advies, wordt verwezen naar de volgende wettelijke kaders:

-doorheen de strafprocedure kan overeenkomstig artikel 417/64 van het Strafwetboek het met redenen omkleed advies van een dienst gespecialiseerd in de begeleiding of behandeling van seksuele delinquenten ingewonnen worden indien de beklaagde wordt vervolgd voor alle seksuele misdrijven opgenomen in boek 2, titel VIII, hoofdstuk 1/1 “Misdrijven tegen de seksuele integriteit, het seksuele zelfbeschikkingsrecht en de goede zeden”;

-ingeval een probatiemaatregel wordt overwogen, is dergelijke adviesvraag verplicht ingeval van feiten bedoeld in de artikelen 417/7 tot 417/22 van het Strafwetboek, of ingeval van feiten bedoeld in de artikelen 417/24, 417/25 tot 417/53 en 433quater/1 tot 433/1 tot 433quater/4 van hetzelfde Wetboek, indien ze gepleegd zijn op minderjarigen of met hun deelneming, overeenkomstig artikel 9bis, eerste lid, van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie;

-in het kader van de strafuitvoeringsmodaliteiten van de vrijheidsstraf en de terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank zoals bepaald door de wet van 17 mei 2006 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten, ingeval de veroordeelde een straf ondergaat voor feiten bedoeld in de artikelen 417/7 tot 417/22 van het Strafwetboek, of ingeval van feiten bedoeld in de artikelen 417/24, 417/25 tot 417/53 en 433quater/1 tot 433/1 tot 433quater/4 van hetzelfde Wetboek, indien ze gepleegd zijn op minderjarigen of met hun deelneming;

-in het kader van de uitvoeringsmodaliteiten zoals bepaald door de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering indien de betrokken persoon geïnterneerd is voor de in de artikelen 417/7 tot 417/22 van het Strafwetboek bedoelde feiten, of voor de feiten bedoeld in de artikelen 417/24, 417/25 tot 417/53 en 433quater/1 tot 433/1 tot 433quater/4 van hetzelfde Wetboek, indien ze gepleegd zijn op minderjarigen of met hun deelneming.

[...]

De gespecialiseerde begeleiding of behandeling kan deel uitmaken van de geïndividualiseerde voorwaarden in toepassing van één van de hierna vermelde regelingen of voor de toepassing ervan in aanmerking komen:

1° verval van de strafvordering door de uitvoering van maatregelen en de naleving van voorwaarden, conform artikel 216ter van het Wetboek van Strafvordering;

2° vrijheid onder voorwaarden, conform artikel 35 tot en met artikel 38bis van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis;

3° probatie-opschorting en probatie-uitstel, conform de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie;

4° veroordeelden tot een autonome probatiestraf;

5° strafuitvoeringsmodaliteiten toegekend conform de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten;

6° uitvoeringsmodaliteiten van de internering, conform de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering;

7° elektronisch toezicht of voorlopige invrijheidstelling door de penitentiaire administratie toegekend aan veroordeelden tot vrijheidsstraffen van drie jaar of minder voor zover zij, conform de overgangsbepaling van artikel 16 van de wet van 29 juni 2021 tot operationalisering van de procedure voor de uitvoering van vrijheidsstraffen van drie jaar of minder, nog niet onder het toepassingsgebied van de wet van 17 mei 2006 vallen;

8° hersteltrajecten opgelegd conform artikel 190sexies van het Wetboek van Strafvordering.”

⁸ Art. 6, 3° ontwerp SWA.

dat artikel 89.1 AVG vereist dat elke (verdere) verwerking voor wetenschappelijk onderzoek moet worden omkaderd door passende waarborgen teneinde de naleving van het beginsel van minimale gegevensverwerking te verzekeren. De verdere verwerking voor wetenschappelijk onderzoek gebeurt bij voorkeur aan de hand van anonieme gegevens. Indien het niet mogelijk is om met anonieme gegevens het beoogde verwerkingsdoeleinde te bereiken, kunnen gepseudonimiseerde persoonsgegevens worden gebruikt. Indien ook deze niet toelaten het beoogde doeleinde te verwezenlijken kunnen, slechts in laatste instantie, ook niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens worden aangewend.

18. In dat verband dient opgemerkt te worden dat er een belangrijk verschil bestaat tussen gepseudonimiseerde gegevens (namelijk gegevens die niet meer aan een specifieke betrokkene kunnen worden gekoppeld zonder dat er aanvullende gegevens worden gebruikt) en geanonimiseerde gegevens (namelijk gegevens die niet of niet langer aan een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon kunnen worden gekoppeld). Enkel geanonimiseerde gegevens vormen geen persoonsgegevens meer en zijn overeenkomstig overweging 26 AVG uitgesloten van de werkingssfeer van de AVG.

19. De Autoriteit merkt verder op dat ook rapportering, nl. het "opstellen van een (jaarlijks) werkingsverslag"⁹ een (mogelijk) doeleinde is, indien hiervoor (gepseudonimiseerde) persoonsgegevens worden verwerkt. **De Autoriteit verzoekt de aanvrager te onderzoeken of er persoonsgegevens worden verwerkt bij het voeren van wetenschappelijk onderzoek en de rapportering en desgevallend al de doeleinden van de gegevensverwerking te expliciteren in het ontwerp van samenwerkingsakkoord.**

C. Proportionaliteit

20. Artikel 5.1.c), AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden (principe van 'minimale gegevensverwerking').

➤ De categorieën van betrokkenen

21. In artikel 12 van het ontwerp SWA worden volgende categorieën van betrokkenen onderscheiden:

"1° de betrokken personen;

⁹ Art. 6, 10° en art. 9, 5° ontwerp SWA.

2° de relaties en contacten van de betrokken personen, voor zover de verwerking van die persoonsgegevens noodzakelijk is om een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen te kunnen verstrekken.”

22. De categorie ‘de betrokken personen’ wordt gedefinieerd als een persoon als vermeld in artikel 2, namelijk personen die verdacht, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd zijn wegens bepaalde seksuele misdrijven en voor wie op basis van wettelijke en reglementaire bepalingen gespecialiseerde adviezen, begeleiding en behandeling voorzien worden (artikel 1, 5° j. artikel 2 ontwerp SWA).

23. De Memorie van Toelichting verduidelijkt het volgende: *"De personen zijn ofwel veroordeeld tot een strafrechtelijke straf, waaronder ook een autonome probatiestraf, of werden geïnterneerd. Dit samenwerkingsakkoord kan ook betrekking hebben op personen die verdacht worden van seksuele misdrijven en zich nog in het stadium van een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek bevinden. In dat kader kunnen zij voorwaarden van begeleiding en behandeling opgelegd krijgen van het openbaar ministerie in het kader van een verval van de straffordering door de uitvoering van maatregelen en de naleving van voorwaarden, zoals bepaald in artikel 216ter Sv., of een vrijheid onder voorwaarden, opgelegd door de onderzoeksrechter. Vallen ook onder het toepassingsgebied van dit samenwerkingsakkoord de personen die zich in de fase van het onderzoek ter terechtzitting bevinden en in aanmerking komen voor een probatie-opschorting of probatie-uitstel als modaliteiten van strafoplegging of tenuitvoerlegging van de uitspraak. Ook minderjarigen die omwille van seksuele misdrijven uit handen gegeven zijn, worden gevat door artikel 2 van het samenwerkingsakkoord."*

De Autoriteit neemt hier akte van.

24. Uit artikel 11 ontwerp SWA blijkt echter dat ook persoonsgegevens (nl. identificatiegegevens en contactgegevens) zullen worden verwerkt van: de betrokken justitieassistent en de betrokken hulpverlener. Gezien de categorieën van betrokkenen worden vermeld in art. 12, §1, tweede lid ontwerp van SWA raadt **de Autoriteit aan om deze categorieën van betrokkenen ook te vermelden in artikel 12, mits duidelijk gemaakt wordt dat enkel hun identificatiegegevens en contactgegevens verwerkt worden en (logischerwijze) niet al de hieronder in artikel 12 opgesomde categorieën van gegevens.**

➤ De (categorieën van) verwerkte persoonsgegevens

25. In artikel 12 van het ontwerp SWA worden volgende categorieën van persoonsgegevens opgelijst:

1° *"identificatiegegevens;*

2° *contactgegevens;*

- 3° gegevens over beroep, beroepsbekwaamheid, opleiding en vorming;
- 4° leeftijd, geslacht, nationaliteit, burgerlijke staat en verblijfsstatuut;
- 5° gegevens betreffende schulden en solvabiliteit;
- 6° gegevens betreffende de levensstijl, vrijetijdsbesteding en sociale context;
- 7° gegevens betreffende de gezinssamenstelling;
- 8° gegevens betreffende de woonomstandigheden;
- 9° politionele en gerechtelijke gegevens;
- 10° gegevens betreffende de gezondheid;
- 11° gegevens betreffende risicosituaties en -gedragingen;
- 12° gegevens waaruit herkomst of afkomst blijkt;
- 13° gegevens met betrekking tot seksueel gedrag of seksuele gerichtheid;
- 14° gegevens waaruit politieke, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken;
- 15° gedragsgegevens;
- 16° andere gegevens die noodzakelijk zijn om een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen te kunnen verstrekken."

26. De Autoriteit merkt vooreerst op dat de Memorie van Toelichting geen verdere toelichting over de gebruikte begrippen bevat. De Autoriteit heeft, na een vraag om bijkomende toelichting, de volgende verduidelijking ontvangen: *"Het rijksregisternummer zit niet vervat in de identificatiegegevens.*

De andere gegevens, buiten de gegevens die gedeeld worden in de doorverwijfsfiche en de feedbackfiche, worden overgemaakt voor zover deze vervat zijn in de informatie waarvoor de opdrachtgever toestemming heeft gegeven in het licht van de noodzakelijkheid voor de op te starten hulpverlening.

Ter illustratie: gegevens betreffende de gezondheid kunnen bestaan uit de vermelding van lopende of voorgaande hulpverlening die van belang kan zijn voor de hulpverlening die opgestart wordt. Gegevens waaruit afkomst of herkomst blijkt kunnen in het licht van bepaalde feiten van bijvoorbeeld eerdergerelateerd geweld relevant zijn om over te maken. Bij gepleegde zedenfeiten kunnen gegevens met betrekking tot seksueel gedrag of seksuele gerichtheid overgemaakt worden.

De verschillende categorieën persoonsgegevens worden voorzien in het samenwerkingsakkoord maar worden niet noodzakelijkerwijze binnen elk dossier overgemaakt, enkel voor zover noodzakelijk voor een adequate hulpverlening."

27. De Autoriteit merkt op dat sommige categorieën van persoonsgegevens, zoals 'identificatiegegevens', 'gegevens betreffende de levensstijl', 'vrijetijdsbesteding en sociale context'⁴⁰,

⁴⁰ Na een vraag om bijkomende toelichting, verduidelijkt de aanvrager: *"Met levensstijl wordt bijvoorbeeld het volgende bedoeld: iemand die veel uitgaat, heel veel werkt, veel relaties heeft... Deze informatie kan relevant zijn in het kader van een bepaalde problematiek (alcohol, drugs, seksuele of relationele problemen...). Het gaat in het algemeen om de mate waarin de betrokkene zich conformeert aan bepaalde waarden en normen.*

'gegevens betreffende de woonomstandigheden', 'politie en gerechtelijke gegevens'¹¹, 'gegevens betreffende de gezondheid', 'gegevens betreffende risicosituaties en -gedragingen', 'gegevens waaruit herkomst of afkomst blijkt', 'gegevens met betrekking tot seksueel gedrag of seksuele gerichtheid', 'gegevens waaruit politieke, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken' en 'gedragsgegevens'¹² uitermate **ruim zijn omschreven en voor interpretatie vatbaar zijn**¹³. Krachtens het beginsel van de minimale gegevensverwerking en in lijn met de vaste adviesverstrekking van de Autoriteit moet het gebruik van dergelijke ruim omschreven categorieën van persoonsgegevens ('catch all' bepalingen) worden vermeden. De Autoriteit beveelt derhalve aan om **de categorieën van persoonsgegevens preciezer te bepalen** (ofwel in het ontwerp zelf, ofwel in de Memorie van Toelichting) met het oog op voorspelbaarheid van de regelgeving.

28. Uit de toelichting van de aanvrager blijkt dat een uittreksel uit het strafregister eveneens kan worden verwerkt (zie voetnoot nr. 11); dit blijkt niet duidelijk uit het ontwerp van SWA zelf. De Autoriteit benadrukt dat de verwerking van het uittreksel uit het strafregister (1) op voldoende duidelijke en ondubbelzinnige wijze moet worden vastgelegd in het ontwerp om te voldoen aan het voorzienbaarheidsprincipe en (2) noodzakelijk en evenredig moet zijn om het beoogde doel te bereiken. De Autoriteit raadt bijgevolg aan **om expliciet in het ontwerp zelf te bepalen dat een uittreksel van het strafregister zal worden verwerkt. Daarnaast is het, overeenkomstig het principe van de gegevensminimalisering, van belang dat het uittreksel uit het strafregister zich beperkt tot de vermelding of de betrokken persoon al dan niet veroordeeld is geweest voor een seksueel misdrijf.**

29. De Autoriteit benadrukt, wat betreft het verstrekken van een uittreksel uit het strafregister, dat persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen een bijzondere categorie van gegevens vormen waarop een verbod op verwerking van toepassing is (artikel 10 van de AVG). Deze categorie van gegevens mag alleen worden verwerkt onder toezicht van de overheid of indien de verwerking is toegestaan door het Unierecht of het recht van een lidstaat dat passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen biedt. Omvattende registers van strafrechtelijke veroordelingen mogen alleen worden bijgehouden onder toezicht van de overheid.

Onder de sociale context wordt de informatie verstaan die gaat over het netwerk waar de betrokkene al dan niet op kan terugvallen, het hebben van (regelmatig) contact met familie en vrienden, een netwerk dat zich uitsluitend bevindt in het uitgaansmilieu... Ook deze informatie kan relevant zijn indien hierin een oorzaak ligt van een bepaalde problematiek. Tevens bij de aanpak hiervan kan de sociale context een relevant gegeven zijn. Het gaat om het in kaart brengen van faciliterende en belemmerende factoren in de sociale context voor een bepaalde problematiek."

¹¹ Na een vraag om bijkomende toelichting, verduidelijkt de aanvrager: Dit is beperkt tot de 'beschrijving van het gerechtelijk kader en de strafrechtelijke inbreuk(en) van de betrokken persoon, "tenzij dat de opdrachtgever toestemming verleend heeft om het uittreksel strafregister over te maken in het belang van een adequate hulpverlening en de hulpverlening deze informatie heeft opgevraagd, dan kan het ook gaan om gerechtelijke feiten vermeld op het uittreksel strafregister."

¹² Na een vraag om bijkomende toelichting, verduidelijkt de aanvrager: "Dit bevat ook de aan -en afwezigheden van de betrokkene op de afspraken met de hulpverlening. Dit wordt aangeduid op de feedbackfiche."

¹³ Zie hieromtrent ook GBA, advies nr. 47/2024 m.b.t. een voorstel van decreet tot wijziging van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp, wat het casusoverleg binnen de integrale jeugdhulp betreft, <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-47-2024.pdf>, randnrs. 39 e.v.

30. Wat betreft de relevantie en noodzakelijkheid van het verwerken van de **nationaliteit** van de betrokkenen voor het verlenen van gespecialiseerde adviezen en gespecialiseerde begeleiding en behandeling, antwoordt de aanvrager: *"Het kennen van de nationaliteit is relevant en noodzakelijk in het licht van een begeleiding/behandeling op maat. Bepaalde nationaliteiten komen bijvoorbeeld uit een oorlogssituatie of is het niet evident om geholpen te worden door hulpverleners van het andere geslacht. Deze informatie helpt de hulpverlening bij de aanpak van de begeleiding/behandeling van betrokkenen bij wie culturele gewoonten en gebruiken een rol kunnen spelen."*

De Autoriteit neemt hier akte van en **raadt aan om deze verduidelijking eveneens in de Toelichting op te nemen.**

31. **Ten tweede is de Autoriteit van mening dat "andere gegevens die noodzakelijk zijn" (16°) dient te worden aangepast naar "andere gegevens die strikt noodzakelijk zijn voor de beoogde doeleinden".** De huidige formulering leidt er immers toe dat de verwerkingsverantwoordelijke bijkomende (categorieën van) persoonsgegevens zou kunnen verzamelen en verwerken, dewelke niet strikt noodzakelijk zijn voor de beoogde doeleinden, hetgeen in strijd is met het beginsel van minimale gegevensverwerking vervat in artikel 5.1.c) AVG. Dit geldt met name gelet op de reeds bijzonder omvangrijke opijsting van categorieën van persoonsgegevens die in dit kader kunnen worden verwerkt.

32. **De Autoriteit wijst er op dat de gegevens die in dit kader worden verwerkt in een uitvoerend samenwerkingsakkoord kunnen worden vastgelegd.**

33. **Ten derde adviseert de Autoriteit te preciseren welke gegevens van de relaties en contacten van de betrokken personen worden verwerkt.** Nu wordt de indruk gewekt dat het om al dezelfde gegevens zou kunnen gaan dan deze opgesomd in artikel 12, §1 ontwerp SWA, wat overmatig voorkomt.

D. Bewaartermijn van de persoonsgegevens

34. Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

35. Het ontwerp van SWA stelt dienaangaande: *"Iedere actor respecteert hierbij de overeenkomstige bewaartermijnen. Bij gebreke aan toepasselijke bewaartermijn, geldt een maximale bewaartermijn van 10 jaar."*

36. De Autoriteit merkt op dat de Memorie van Toelichting geen verdere toelichting wat betreft deze bewaartermijn bevat; deze bepaling is bijgevolg erg **onduidelijk**. Het is vooreerst niet duidelijk wie dient te worden begrepen onder 'actor' (zie hieromtrent randnr. 38) en wat bijgevolg de overeenkomstige bewaartermijn voor deze actor zou zijn. **Minstens dient in het ontwerp van SWA op klaar en duidelijke wijze te worden verwezen naar de concrete wettelijk en/of decretale bepalingen waarin de van toepassing zijnde bewaartermijnen zijn vervat.**

37. Een verantwoording voor de maximale termijn van 10 jaar wordt evenmin gegeven, ook niet in de toelichting¹⁴. De Autoriteit beveelt dan ook **aan om deze termijn toe te lichten en te rechtvaardigen. Het is belangrijk dat wordt verduidelijkt vanaf wanneer deze 10-jarige bewaartermijn begint te lopen.**

E. Verwerkingsverantwoordelijken

38. Overeenkomstig artikel 4.7) AVG is de verwerkingsverantwoordelijke elke natuurlijke of rechtspersoon, overheidsinstantie, dienst of ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt; wanneer de doelstellingen van en de middelen voor deze verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, kan daarin worden bepaald wie de verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen.

39. Artikel 12, §3 van het ontwerp SWA voorziet het volgende: *"Iedere actor, betrokken bij de verwerking van de persoonsgegevens, treedt zelfstandig op als verwerkingsverantwoordelijke op grond van de hen toegewezen bevoegdheden."*

40. De Autoriteit heeft de aanvrager bevraagd over het begrip 'actor' en deze verduidelijkte hieromtrent:

"Dit zijn enerzijds de justitiehuizen die instaan voor het opmaken van de doorverwijfsfiches. Anderzijds betreft het de hulpverlening die deze informatie ontvangt en die op haar beurt, wanneer deze de begeleiding start, feedbackfiches opmaakt en deze overmaakt aan de justitiehuizen."

41. De Autoriteit neemt hier akte van. **De Autoriteit raadt echter aan om deze bepaling te verduidelijken.** Een transparante en uitdrukkelijke aanduiding van de

¹⁴ Na een vraag om bijkomende toelichting, verduidelijkt de aanvrager: *"Elke actor treedt, binnen de eigen bevoegdheden, op als verwerkingsverantwoordelijke en respecteert hierbij de toepasselijke bewaartermijnen. Indien er geen toepasselijke bewaartermijn is, wordt voorzien in een maximale bewaartermijn van 10 jaar. Deze termijn wordt ook gehanteerd in de justitiehuizen (artikel 5, eerste lid van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2022 tot uitvoering van bepalingen over de justitiehuizen van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuizen en de juridische eerstelijnsbijstand) . Door deze maximale bewaartermijn te verankeren, wordt er voorzien in een gelijkschakeling indien er geen andere toepasselijke bewaartermijn is."*

verwerkingsverantwoordelijke(n) in de zin van de AVG is namelijk ten eerste aangewezen. Het is immers van belang om elke onduidelijkheid over de identiteit van de entiteit die als verwerkingsverantwoordelijke moet worden beschouwd, te vermijden en zo, in het bijzonder, de uitoefening van de rechten van de betrokkene, zoals vastgesteld in de artikelen 12 tot en met 22 van de AVG, te faciliteren.

42. Volledigheidshalve herinnert de Autoriteit eraan dat de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke passend moet zijn in het licht van de feitelijke omstandigheden.¹⁵ Het is met andere woorden noodzakelijk om voor elke verwerking van persoonsgegevens na te gaan wie feitelijk de doeleinden nastreeft waarvoor de gegevens worden verwerkt en over de middelen beschikt die worden gebruikt om dit doel te bereiken. De Autoriteit **verzoekt de aanvrager te onderzoeken of deze entiteiten niet optreden als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken** voor bepaalde gegevensverwerkingen (bv. het driehoeksoverleg). In geval van gezamenlijke verantwoordelijkheid is artikel 26 van de AVG van toepassing. De Autoriteit benadrukt dat *"het bestaan van een gezamenlijke verantwoordelijkheid zich niet noodzakelijkerwijs in een gelijkwaardige verantwoordelijkheid (vertaalt) [... en] (dat) deze operatoren (...) juist in verschillende stadia en in verschillende mate bij deze verwerking betrokken kunnen zijn, zodat het niveau van verantwoordelijkheid van elk van hen moet worden beoordeeld in het licht van alle relevante omstandigheden van het geval"*.¹⁶ Het is *"in het kader van zijn verantwoordelijkheden, zijn bevoegdheden en zijn mogelijkheden"*¹⁷ dat de medeverantwoordelijke zal waken over de conformiteit van zijn activiteit met de regels inzake gegevensbescherming.

F. Derde-ontvangers

43. Ingevolge het legaliteits- en voorzienbaarheidsprincipe moet de regelgeving die een verwerking van persoonsgegevens invoert, in voorkomend geval, ook de (categorieën van) ontvangers van deze gegevens, evenals de omstandigheden waarin en de redenen waarom de gegevens worden verstrekt, bepalen.

¹⁵ Zowel het Europees Comité voor gegevensbescherming als de Autoriteit benadrukken dat het begrip verwerkingsverantwoordelijke vanuit een feitelijk perspectief moet worden benaderd. Zie: EDPB, Richtsnoeren 07/2020 over de begrippen "verwerkingsverantwoordelijke" en "verwerker" in de AVG, 7 juli 2021, https://edpb.europa.eu/system/files/2023-10/edpb_guidelines_202007_controllerprocessor_final_nl.pdf, p. 11 en Gegevensbeschermingsautoriteit, Overzicht van de begrippen verwerkingsverantwoordelijke/verwerker in het licht van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens (AVG), en enkele specifieke toepassingen voor vrije beroepen zoals advocaten, <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/begrippen-verwerkingsverantwoordelijke-verwerker-in-het-licht-van-de-verordening-eu-nr.-2016-679.pdf>, p. 1.

¹⁶ HvJ-EU, (Gr. Kam.), 5 juni 2018 (UNABHÄNGIGES LANDESZENTRUM FÜR DATENSCHUTZ SCHLESWIG-HOLSTEIM V/ WIRTSCHAFTSAKADEMIE SCHLESWIG-HOLSTEIN GMBH), zaak C-210/16, punt 43.

¹⁷ HvJ-EU, (Gr. Kam.), 13 mei 2014 (GOOGLE SPAIN SL, GOOGLE INC. v/ AEPD), zaak C-132/12, punt 38.

44. Uit de tekst van het ontwerp SWA (in het bijzonder artikel 11) blijkt dat diverse instanties toegang zullen hebben tot de in het kader van de gespecialiseerde adviezen en gespecialiseerde begeleiding en behandeling verzamelde persoonsgegevens dan wel deze gegevens meegedeeld zullen krijgen.

45. Artikel 11 ontwerp SWA somt in het bijzonder de verschillende informatie-uitwisselingen op die gedurende de begeleiding of behandeling van personen die verdacht, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd zijn wegens bepaalde seksuele misdrijven kunnen plaatsvinden, namelijk: 1) De aanmelding van de betrokken persoon bij een gespecialiseerde voorziening aan de hand van een doorverwijfsfiche door de betrokken justitieassistent; 2) Het opstellen van een feedbackfiche over de opvolging of de behandeling van de betrokken persoon door de gespecialiseerde voorziening ten behoeve van de justitiehuizen; 3) Het plegen van een driehoeksoverleg tussen de betrokken justitieassistent, de betrokken hulpverlener van de gespecialiseerde voorziening en de betrokken persoon.

46. Voordat de begeleiding of behandeling van de betrokken persoon wordt opgestart, sluiten de justitiehuizen, de betrokken hulpverlener van de gespecialiseerde voorziening en de betrokken persoon een driepartijovereenkomst, waarin o.m. "de afspraken omtrent informatie-uitwisseling worden vastgelegd"¹⁸.

47. Meer bepaald kan hieruit worden afgeleid dat (minstens) de volgende personen toegang zullen hebben tot (bepaalde van) de verzamelde persoonsgegevens:

- Degene belast met het opmaken en overmaken van een doorverwijfsfiche (art. 11, §1 ontwerp SWA);
- Degene belast met het opmaken van een driepartijovereenkomst (art. 11, §2 ontwerp SWA);
- Degene belast met het opmaken en overmaken van een feedbackfiche (art. 11, §3 ontwerp SWA);
- De betrokken justitieassistent en de betrokken hulpverlener in het kader van een driehoeksoverleg (art. 11, §4 ontwerp SWA);
- De gespecialiseerde voorzieningen (art. 11 ontwerp SWA).

48. De Autoriteit wijst op het **belang om uitdrukkelijk te preciseren onder welke voorwaarden, welke persoonsgegevens, in welke vorm, tussen welke instanties, ter verwezenlijking van (welke van) hun taken van algemeen belang, kunnen worden gedeeld en dit met inachtneming van de beginselen van noodzakelijkheid en evenredigheid.**

¹⁸ Art. 11, §2, laatste lid ontwerp SWA.

49. De aanvrager heeft bevestigd aan de Autoriteit dat *"de persoonsgegevens opgenomen in de fiches beperkt zijn tot de gegevens opgesomd in artikel 12, §1 SWA."* De Autoriteit neemt hier akte van.

50. Gevraagd naar hoe de informatie-uitwisselingen in praktijken zouden gebeuren, verduidelijkt de aanvrager het volgende: *"Via welk kanaal of welke weg de gegevens zullen worden gedeeld, wordt nog onderzocht. Bij de overweging zal de informatieveiligheid als doorslaggevend element naar voor geschoven worden. Hierbij kan het gaan tussen Tresorit Send, Atos MDC... Bij het maken van deze keuze zal voorafgaand advies aan de DPO gevraagd worden."*

51. Ten algemene titel wijst de Autoriteit op de verplichtingen die desgevallend op de respectieve verwerkingsverantwoordelijken rusten op grond van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (e-govdecreet), zoals het sluiten van een protocolakkoord¹⁹, of (in de toekomst) het bekomen van een beraadslaging van het Vlaams Comité voor de mededeling van persoonsgegevens²⁰.

52. Daarenboven is het van cruciaal belang dat er, gelet op het bijzonder gevoelige karakter van de meeste gegevenscategorieën, wordt voorzien in een coördinatiekader voor de DPO's van de betrokken entiteiten, dat de overdrachten plaatsvinden overeenkomstig de huidige stand der techniek en dat er **afdoende technische en organisatorische maatregelen** worden getroffen teneinde de beveiliging van de persoonsgegevens te verzekeren.

¹⁹ Art. 8, §1 e-govdecreet.

²⁰ Art. 8, §1/1 e-govdecreet.

OM DEZE REDENEN**de Autoriteit,****is van oordeel dat volgende aanpassingen zich opdringen in het ontwerp van samenwerkingsakkoord:**

- Het verduidelijken van de doeleinden, indien er ook (gepseudonomiseerde) gegevens worden verwerkt bij het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek en de rapportering (randnrs. 17 en 19);
- Het vermelden van de betrokken justitieassistent en de betrokken hulpverlener als categorieën van betrokkenen, met verduidelijking dat enkel hun identificatiegegevens en contactgegevens verwerkt worden (randnr. 24);
- Het preciezer bepalen van de categorieën van persoonsgegevens (randnrs. 27-30);
- Het aanpassen van de vermelding dat “andere gegevens die noodzakelijk zijn” kunnen worden verwerkt naar “andere gegevens die strikt noodzakelijk zijn voor de beoogde doeleinden” (randnr. 31);
- Preciseren welke gegevens van de relaties en contacten van de betrokken personen worden verwerkt (randnr. 33);
- Het toelichten en rechtvaardigen van de bewaartermijn en verduidelijken wanneer de bewaartermijn begint te lopen (randnrs. 36-37);
- Het verduidelijken van de verwerkingsverantwoordelijke(n) (randnrs. 40-41).

wijst op het belang:

- van het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling voor systematische verwerkingen van bijzondere categorieën van persoonsgegevens, waarvan sprake in artikelen 9 en 10 AVG (zie randnr. 13);
- voor de verwerkingsverantwoordelijke(n) om passende technische en organisatorische maatregelen te nemen om een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen (randnr. 52).

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,
Cédrine Morlière, Directeur

VOORONTWERP VAN DECREET
van 18 juli 2025

Ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap van (...) inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk en de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Instemming wordt betuigd met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap van (datum) inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ

ONTWERP VAN SAMENWERKINGSAKKOORD

van 18 juli 2025

Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven

Gelet op artikel 128, §1, van de Grondwet,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen inzonderheid artikel 5, §1, I t.e.m. III, en artikel 92bis, §1, gewijzigd door de bijzondere wet van 16 juli 1993 en de bijzondere wet van 6 januari 2014,

Overwegende dat de bevoegdheden inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven verdeeld zijn tussen de Federale Staat en de Gemeenschappen,

Overwegende dat deze versnippering van bevoegdheden en de verspreiding van personeel en de bijhorende materiële en financiële middelen een doeltreffende, effectieve, coherente en geïntegreerde begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven kunnen belemmeren,

Overwegende dat een structurele samenwerking tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap noodzakelijk is om tot een kwaliteitsvolle begeleiding en behandeling van seksuele delinquenten te komen,

Overwegende dat de Grondwet en de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen de mogelijkheid voorzien dat de vermelde overheden een samenwerkingsakkoord sluiten,

Overwegende dat het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap van 8 oktober 1998 inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik geactualiseerd dient te worden,

De partijen,

De Federale Staat, vertegenwoordigd door de federale regering, in de persoon van de minister van Justitie,

En

De Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, in de persoon van de minister-president, de minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme en de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Komen in functie van hun respectievelijke bevoegdheden overeen hetgeen volgt:

Artikel 1

Voor de toepassing van dit samenwerkingsakkoord wordt verstaan onder:

1° algemene verordening gegevensbescherming: de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);

2° begeleiding: de psychosociale begeleiding van de betrokken personen;

3° begeleidingscomité: het begeleidingscomité, vermeld in artikel 13;

4° behandeling: de psychotherapeutische en/of psychiatrische behandeling van de betrokken personen;

5° betrokken persoon: een persoon als vermeld in artikel 2;

6° bevoegde overheid: naargelang het juridische kader of de vraag tot adviesverlening, ofwel de gerechtelijke overheid, meer bepaald de kamer voor de bescherming van de maatschappij, de strafuitvoeringskamer, de probatiecommissie, de onderzoeksrechter of het openbaar ministerie, ofwel de federale minister van Justitie, meer bepaald de penitentiaire overheid;

7° centrum voor algemeen welzijnswerk: een centrum als vermeld in artikel 2, 2°, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk;

8° centrum voor geestelijke gezondheidszorg: een centrum voor geestelijke gezondheidszorg als vermeld in artikel 2, 1°, van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg;

9° forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst: inrichtingen als vermeld in artikel 3, 4° c) en d), van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering;

10° gespecialiseerde voorziening: een voorziening die de begeleiding en/of behandeling van de betrokken personen op zich neemt, aangewezen conform artikel 7, §1;

11° initiatief van beschut wonen: een initiatief van beschut wonen als vermeld in artikel 2, 9°, van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging;

12° justitiehuis: de diensten, vermeld in artikel 2, 10°, van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuisen en de juridische eerstelijnsbijstand;

13° psychiatrisch verzorgingstehuis: een psychiatrisch verzorgingstehuis als vermeld in artikel 2, 12°, van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen,

revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging;

14° psychiatrische ziekenhuizen: de psychiatrische ziekenhuizen, vermeld in artikel 3 van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen;

15° psychosociale diensten: de diensten gespecialiseerd in de problematiek van de betrokken personen, die werkzaam zijn binnen elke gevangenis en afdeling tot bescherming van de maatschappij. De equipe is multidisciplinair samengesteld en bestaat uit psychologen, maatschappelijk assistenten, een psychiater en een directeur;

16° steuncentrum: het centrum dat ondersteuning biedt aan de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de gespecialiseerde voorzieningen, de justitiehuizen en de psychosociale diensten.

Artikel 2

Dit samenwerkingsakkoord heeft betrekking op de gespecialiseerde adviezen en de gespecialiseerde begeleiding en behandeling met betrekking tot personen die verdacht, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd zijn wegens bepaalde seksuele misdrijven en voor wie op basis van wettelijke en reglementaire bepalingen gespecialiseerde adviezen, begeleiding en behandeling voorzien worden.

Dit samenwerkingsakkoord is van toepassing op voorzieningen gelegen in het Nederlandse taalgebied en op voorzieningen gelegen in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad die door hun organisatie kunnen worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 3

De psychosociale diensten vervullen volgende taken:

1° uitvoeren van psychodiagnostiek en risicotaxatie;

2° inzetten op pretherapeutisch aanbod in het kader van het psychosociaal onderzoek ter voorbereiding van de begeleiding of behandeling door de gespecialiseerde voorzieningen;

3° verlenen van advies in het kader van (straf)uitvoeringsmodaliteiten aan de bevoegde overheid in functie van te nemen beslissingen;

4° samenwerken en overleg plegen met het steuncentrum, de gespecialiseerde voorzieningen, de justitiehuizen en de forensisch psychiatrische centra.

Artikel 4

De forensisch psychiatrische centra vervullen volgende taken:

- 1° uitvoeren van psychodiagnostiek en risicotaxatie;
- 2° realiseren van een therapeutisch aanbod ter voorbereiding van de begeleiding of behandeling door de gespecialiseerde voorzieningen;
- 3° verlenen van advies in het kader van uitvoeringsmodaliteiten aan de kamer voor de bescherming van de maatschappij in functie van te nemen beslissingen;
- 4° samenwerken en overleg plegen met het steuncentrum, de gespecialiseerde voorzieningen, de justitiehuizen en de psychosociale diensten.

Artikel 5

De justitiehuizen vervullen volgende taken:

- 1° advies verlenen met betrekking tot de betrokken personen volgens een sjabloon opgemaakt door het begeleidingscomité, zonder afbreuk te doen aan de taak van de psychosociale diensten, vermeld in artikel 3, 3°, en de taak van de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, vermeld in artikel 4, 3°;
- 2° aanmelden van de betrokken personen bij een gespecialiseerde voorziening en desgevallend bezorgen van de gegevens van het dossier aan de gespecialiseerde voorziening, conform artikel 11, §1;
- 3° erover waken dat voorafgaandelijk de afspraken betreffende de begeleiding of behandeling vastgelegd worden in een driepartijenovereenkomst, conform artikel 11, §2;
- 4° opvolgen en motiveren van de betrokken personen tot naleving van de opgelegde voorwaarden en toezien op de naleving ervan;
- 5° coördineren van de samenwerking tussen de betrokken diensten van justitie en welzijns- en gezondheidszorg die betrokken zijn bij de opvolging van de betrokken personen. Hierbij wordt regelmatig overleg gepleegd met de gespecialiseerde voorziening die de begeleiding of behandeling op zich neemt;
- 6° indien aangewezen organiseren van een driehoeksoverleg, conform artikel 11, §4;
- 7° vragen van een feedbackfiche over de opvolging van de begeleiding of de behandeling aan de gespecialiseerde voorziening met het oog op de verplichte verslaggeving van de justitiehuizen aan de bevoegde overheid;

8° rechtstreeks rapporteren aan de procureur des Konings in geval van spoedeisende situaties die een ernstig risico inhouden voor derden en de bevoegde overheid daarvan op de hoogte brengen.

Artikel 6

Het steuncentrum vervult volgende taken:

1° vervullen van een consultfunctie op vraag van de psychosociale diensten, de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de justitiehuizen en de gespecialiseerde voorzieningen;

2° verstrekken van wetenschappelijke informatie aan de psychosociale diensten, de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de justitiehuizen en de gespecialiseerde voorzieningen;

3° uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek, onder meer op basis van de aangeleverde gegevens afkomstig van de psychosociale diensten, de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de justitiehuizen en de gespecialiseerde voorzieningen;

4° bieden van ondersteuning, specifieke opleidingen en intervisies op het vlak van psychodiagnostiek, risicotaxatie en begeleidings- en behandelingsmethodieken voor de psychosociale diensten, de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de justitiehuizen en de gespecialiseerde voorzieningen en bekendmaken van dergelijke opleidingen en intervisies aangeboden door andere organisaties, voor zover deze wetenschappelijk onderbouwd zijn;

5° publiceren en beheren van een lijst met gespecialiseerde voorzieningen aangewezen conform artikel 7. Elke wijziging van deze lijst wordt door de betreffende partij bij dit samenwerkingsakkoord meegedeeld aan het steuncentrum. Het steuncentrum informeert het begeleidingscomité over de actuele lijst;

6° publiceren en actualiseren van een richtlijn met goede praktijken voor de toepassing van wetenschappelijk onderbouwde psychodiagnostiek, risicotaxatie en begeleidings- en behandelingsmethodieken en een richtlijn met goede praktijken voor het gedeeltelijk overdragen van de begeleiding of behandeling aan een niet-gespecialiseerde voorziening of individuele behandelaar, vermeld in artikel 10. Het steuncentrum informeert het begeleidingscomité over deze richtlijnen;

7° meewerken aan informatieve acties met betrekking tot de toepassing van het samenwerkingsakkoord, op vraag van een partij bij dit samenwerkingsakkoord;

8° plegen van overleg met de andere steuncentra die erkend zijn binnen initiatieven van de andere deelstaten, minstens éénmaal per jaar en dit met het oog op informatie-uitwisseling en afstemming van hun respectieve werkingen;

9° opstellen van een jaarplan met overzicht van steunopdrachten gepland voor de psychosociale diensten, de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de justitiehuisen en de gespecialiseerde voorzieningen, vóór 1 december voorafgaand aan het betreffend werkingsjaar, ter goedkeuring overgemaakt aan de partijen bij dit samenwerkingsakkoord die de betreffende steunopdrachten subsidiëren overeenkomstig hun eigen bevoegdheden;

10° opstellen van een werkingsverslag ten behoeve van de partijen bij dit samenwerkingsakkoord, vóór 1 mei volgend op het werkingsjaar. De taken uitgevoerd voor de psychosociale diensten, de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de justitiehuisen en de gespecialiseerde voorzieningen worden weergegeven in afzonderlijke luiken van het werkingsverslag.

Het steuncentrum vervult eveneens de taken, vermeld in artikel 9, 1° tot en met 5°. Artikelen 10, 11 en 12 zijn van overeenkomstige toepassing.

De partijen bij dit samenwerkingsakkoord verbinden zich, elk binnen hun eigen bevoegdheden, tot financiële ondersteuning van het steuncentrum. Zij kunnen daarbij het Universitair Forensisch Centrum als steuncentrum subsidiëren voor het uitvoeren van de taken vermeld in het eerste en tweede lid.

Artikel 7

§1. De Vlaamse minister, bevoegd voor de gezondheids- en woonzorg, wijst per provincie alsook voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad één of meer door de Vlaamse Gemeenschap erkende en gesubsidieerde centra voor geestelijke gezondheidszorg aan als gespecialiseerde voorzieningen voor de begeleiding en behandeling van de betrokken personen.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de gezondheids- en woonzorg, wijst één of meer door de Vlaamse Gemeenschap erkende psychiatrische ziekenhuizen aan als gespecialiseerde voorzieningen voor de begeleiding en behandeling van de betrokken personen.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het welzijn, wijst per provincie één door de Vlaamse Gemeenschap erkend en gesubsidieerd centrum voor algemeen welzijnswerk aan als gespecialiseerde voorziening voor de begeleiding van de betrokken personen, waarbij één gespecialiseerde voorziening voor de provincie Vlaams-Brabant en het tweetalige gebied Brussel-hoofdstad samen.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de gezondheids- en woonzorg, kan per provincie alsook voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad één of meer door de Vlaamse Gemeenschap erkende en gesubsidieerde psychiatrische verzorgingstehuizen en initiatieven van beschut wonen aanwijzen als gespecialiseerde voorzieningen voor de begeleiding en behandeling van de betrokken personen.

§2. Om aangewezen te worden, richten de voorzieningen, vermeld in paragraaf 1, een vraag aan de bevoegde minister van de Vlaamse Gemeenschap. De aanvraag bevat minstens de

stukken waarmee de voorziening aantoont dat voldaan is aan de criteria, vermeld in artikel 8 van dit samenwerkingsakkoord. De bevoegde minister brengt de aanvrager op de hoogte van zijn beslissing binnen 60 dagen na ontvangst van de schriftelijke aanvraag.

§3. Elke wijziging in de aanwijzing van gespecialiseerde voorzieningen wordt door de betreffende partij bij dit samenwerkingsakkoord meegedeeld aan het steuncentrum.

§4. Het Departement Zorg ziet toe op de gespecialiseerde voorzieningen, vermeld in paragraaf 1, met toepassing van het decreet van 19 januari 2018 houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid.

Als het Departement Zorg vaststelt dat de gespecialiseerde voorziening, vermeld in paragraaf 1, niet voldoet aan de criteria, vermeld in artikel 8, of de taken, vermeld in artikel 9, niet of onvoldoende uitvoert, brengt het Departement Zorg de bevoegde minister daarvan op de hoogte. De bevoegde minister formuleert dan een gemotiveerd voornemen tot intrekking van de aanwijzing, vermeld in paragraaf 1. Het gemotiveerd voornemen tot intrekking van de aanwijzing wordt verzonden per aangetekende zending en vermeldt de mogelijkheid, de voorwaarden en de procedure om een gemotiveerd bezwaarschrift tegen het voornemen in te dienen.

Als de gespecialiseerde voorziening waaraan een voornemen tot intrekking van de aanwijzing, vermeld in het tweede lid, is bezorgd, binnen dertig dagen nadat de voorziening het gemotiveerd voornemen heeft ontvangen, een gemotiveerd bezwaarschrift heeft ingediend, wordt het bezwaarschrift behandeld volgens de regels die zijn vastgesteld bij of krachtens hoofdstuk III van het decreet van 7 december 2007 houdende de oprichting van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers.

Als de gespecialiseerde voorziening waaraan een voornemen tot intrekking van de aanwijzing, vermeld in het tweede lid, is bezorgd, geen bezwaarschrift indient binnen dertig dagen na ontvangst van het voornemen, wordt de beslissing van de bevoegde minister tot intrekking van de aanwijzing met een aangetekende zending bezorgd aan de gespecialiseerde voorziening.

§5. De gespecialiseerde voorziening, vermeld in paragraaf 1, kan de bevoegde minister door middel van een aangetekend schrijven verzoeken de aanwijzing in te trekken.

Artikel 8

De gespecialiseerde voorzieningen voldoen aan al volgende criteria:

1° de gespecialiseerde voorziening heeft rechtspersoonlijkheid of maakt deel uit van een organisatie die rechtspersoonlijkheid heeft;

2° de gespecialiseerde voorziening engageert zich tot geïntegreerde samenwerking met andere gespecialiseerde voorzieningen binnen het territoriale werkingsgebied;

3° de gespecialiseerde voorziening of geïntegreerde samenwerking van gespecialiseerde voorzieningen beschikt over een multidisciplinair samengesteld team voor de begeleiding en behandeling van de betrokken personen. Aan de gespecialiseerde voorziening in de geestelijke gezondheidszorg is een psychiater verbonden;

4° de gespecialiseerde voorziening of geïntegreerde samenwerking van gespecialiseerde voorzieningen beschikt over de bekwaamheid om wetenschappelijk onderbouwde psychodiagnostiek, risicotaxatie en methodieken toe te passen bij de begeleiding en behandeling van de betrokken personen, dit met het oog op recidivebeperking. De gespecialiseerde voorziening past delict-analyse en risicomanagement toe en streeft het bevorderen van het welzijn van de betrokken personen na. De gespecialiseerde voorziening werkt binnen een herstelgerichte visie en betreft hierbij zoveel als mogelijk het sociale netwerk van de betrokken personen;

5° de gespecialiseerde voorziening laat elk teamlid, die de begeleiding of behandeling van de betrokken personen op zich neemt, jaarlijks minimaal 9 uur deelnemen aan door het steuncentrum aangeboden of bekendgemaakte opleidingen en/of intervisies op het vlak van psychodiagnostiek, risicotaxatie en begeleidings- en behandelingsmethodieken;

6° de gespecialiseerde voorziening is bereid de taken, vermeld in artikel 9, te vervullen en de gedeeltelijke overdracht van de begeleiding of behandeling, vermeld in artikel 10, te overwegen.

Artikel 9

De gespecialiseerde voorzieningen vervullen volgende taken:

1° opstellen van het luik 'feedback opstart' van de doorverwijfsfiche over de opstart van de begeleiding of behandeling en overmaken aan de betrokken justitieassistent, conform artikel 11, §1, 2°;

2° instaan voor de gepaste extrapenitentiaire begeleiding of behandeling van de betrokken personen waarvoor conform artikel 11, §2, een driepartijenovereenkomst is gesloten;

3° opstellen van een feedbackfiche over de opvolging van de begeleiding of de behandeling en overmaken aan de betrokken justitieassistent, conform artikel 11, §3;

4° deelnemen aan een driehoeksoverleg, op vraag van de justitieassistent, conform artikel 11, §4;

5° opstellen van een jaarlijks werkingsverslag namens de gespecialiseerde voorziening of geïntegreerde samenwerking van gespecialiseerde voorzieningen met een specifiek deel over de kwantitatieve en kwalitatieve gegevens inzake de begeleiding en behandeling van de betrokken personen, volgens een sjabloon opgemaakt door het begeleidingscomité. In dit werkingsverslag wordt aangetoond dat de gespecialiseerde voorziening voldoet aan de criteria, vermeld in artikel 8. Dit werkingsverslag wordt vóór 1 mei volgend op het werkingsjaar overgemaakt aan de bevoegde minister ter verantwoording van de aanwijzing.

Artikel 10

Indien geïndiceerd, kan de gespecialiseerde voorziening de begeleiding of behandeling gedeeltelijk overdragen aan een niet-gespecialiseerde voorziening of een individuele behandelaar waarvan de gespecialiseerde voorziening inschat dat deze hiertoe over de nodige expertise beschikt.

In dit geval blijft de gespecialiseerde voorziening de betrokken persoon, vermeld in artikel 2, actief opvolgen en vervult de samenwerkingsafspraken met de justitiehuisen, vermeld in artikel 11. De gespecialiseerde voorziening maakt duidelijke werkafspraken met de niet-gespecialiseerde voorziening of individuele behandelaar aan wie de begeleiding of behandeling gedeeltelijk wordt overgedragen en baseert zich daarbij op de door het steuncentrum gepubliceerde richtlijn, vermeld in artikel 6, tweede lid, 6°.

In het werkingsverslag, vermeld in artikel 9, 5°, rapporteert de gespecialiseerde voorziening over het aantal gedeeltelijk overgedragen trajecten in functie van monitoring en evaluatie.

Artikel 11

§1. De betrokken justitieassistent van de justitiehuisen meldt, met het oog op een aangepaste begeleiding of behandeling, de betrokken personen aan bij een gespecialiseerde voorziening aan de hand van een doorverwijfsfiche. Afhankelijk van wie optreedt als bevoegde overheid, bezorgt het openbaar ministerie, de onderzoeksrechter dan wel de penitentiaire overheid de gegevens van het dossier die noodzakelijk zijn voor de begeleiding of behandeling van de betrokken personen aan de gespecialiseerde voorziening. Hiervoor kan het openbaar ministerie, de onderzoeksrechter dan wel de penitentiaire overheid een beroep doen op de justitiehuisen, mits hen hiertoe de nodige toelating te verlenen. De gespecialiseerde voorziening rapporteert over de opstart van de begeleiding of behandeling aan de hand van de doorverwijfsfiche.

De doorverwijfsfiche, vermeld in het eerste lid, bevat volgende luiken:

1° via het luik ‘aanmelding’ bezorgt de betrokken justitieassistent de relevante gegevens van het dossier aan de gespecialiseerde voorziening met het oog op de begeleiding of behandeling van de betrokken persoon;

2° via het luik ‘feedback opstart’ rapporteert de gespecialiseerde voorziening of de betrokken persoon al dan niet in aanmerking komt voor een begeleiding of behandeling. Indien de betrokken persoon in aanmerking komt, wordt de inschatting van de geplande opstart van de begeleiding of behandeling en worden de eventuele voorwaarden, gesteld door de hulpverlening, aangevuld. Indien de gespecialiseerde voorziening beslist dat de betrokken persoon niet in aanmerking komt voor een begeleiding of behandeling, wordt, zo mogelijk, een richtinggevend alternatief vermeld.

§2. Voordat de begeleiding of behandeling van de betrokken persoon wordt opgestart, sluiten de justitiehuisen, de betrokken hulpverlener van de gespecialiseerde voorziening en de betrokken persoon een driepartijenovereenkomst, waarin de te ondernemen acties bij de

begeleiding en behandeling van de betrokken persoon, de wijze van samenwerking tussen de voornoemde partijen en de afspraken omtrent informatie-uitwisseling worden vastgelegd.

§3. De gespecialiseerde voorziening stelt ten behoeve van de justitiehuizen een feedbackfiche op over de opvolging van de begeleiding of de behandeling, telkens als de gespecialiseerde voorziening het nuttig acht en minstens in volgende situaties:

1° op vraag van de betrokken justitieassistent in het kader van de verplichte verslaggeving van de justitiehuizen aan de bevoegde overheid;

2° op initiatief van de gespecialiseerde voorziening, in geval van formele moeilijkheden die bij de begeleiding of behandeling zijn gerezen, in geval van situaties die een ernstig risico inhouden voor derden of als een vroegtijdige stopzetting van de begeleiding of behandeling dreigt.

De feedbackfiche, vermeld in het eerste lid, bevat volgende luiken:

1° het luik 'opvolging' rapporteert over het verloop van de begeleiding of behandeling. In dit luik worden volgende punten opgenomen:

- a) de daadwerkelijke aanwezigheden van de betrokken persoon op de gemaakte afspraken;
- b) de afwezigheden van de betrokken persoon die niet gerechtvaardigd zijn;
- c) de situaties die een ernstig risico inhouden voor derden;
- d) de formele moeilijkheden die bij de begeleiding of behandeling zijn gerezen;

2° het luik 'stopzetting' rapporteert in voorkomend geval over een vroegtijdige stopzetting van de begeleiding of behandeling door de betrokken persoon of de gespecialiseerde voorziening. De datum en reden van vroegtijdige stopzetting en, zo mogelijk, een richtinggevend alternatief en aandachtspunten worden vermeld. Indien een richtinggevend alternatief niet mogelijk is, wordt de reden hiertoe aangegeven;

3° het luik 'afronding' rapporteert in voorkomend geval over een succesvolle afsluiting van de begeleiding of behandeling. De datum van afronding en, zo mogelijk, de aandachtspunten worden vermeld.

In geval van spoedeisendheid bij de rapportering over een situatie die een ernstig risico inhoudt voor derden, als vermeld in het tweede lid, 1°, c), brengt de gespecialiseerde voorziening rechtstreeks verslag uit aan de procureur des Konings. Een kopie van dit verslag wordt bezorgd aan de justitiehuizen.

§4. Gedurende de begeleiding of behandeling kan een driehoeksoverleg tussen de betrokken justitieassistent, de betrokken hulpverlener van de gespecialiseerde voorziening en de betrokken persoon plaatsvinden. Het driehoeksoverleg heeft tot doel te verhelpen aan

moeilijkheden die het voortzetten van de begeleiding of de behandeling door de gespecialiseerde voorziening in de weg staat.

Daartoe worden tijdens het driehoeksoverleg:

- 1° de reden en het doel van het overleg verduidelijkt;
- 2° ieders rol en verantwoordelijkheden verduidelijkt;
- 3° problematische aspecten van de cliëntsituatie die een hinderpaal vormen voor de verdere begeleiding of behandeling, besproken;
- 4° in de mate van het mogelijke afspraken gemaakt om aan de vastgestelde problemen te verhelpen.

Dit overleg kan gevraagd worden door elke betrokken partij, als vermeld in het eerste lid, onder meer wanneer de hulpverlener formele moeilijkheden signaleert, een situatie vaststelt die ernstig risico inhoudt voor derden of een vroegtijdige stopzetting van de begeleiding of behandeling dreigt. Het overleg wordt georganiseerd door de justitieassistent en kan enkel plaatsvinden in aanwezigheid, fysiek dan wel digitaal, van de betrokken persoon.

De betrokken hulpverlener kan in functie van de finaliteit van het driehoeksoverleg informatie delen betreffende de moeilijkheden die het voortzetten van de begeleiding of behandeling door de gespecialiseerde voorziening in de weg staan, zonder wegens miskenning van het beroepsgeheim strafbaar te kunnen worden gesteld op basis van artikel 458 van het Strafwetboek.

Artikel 12

§1. Voor zover het noodzakelijk is voor het kunnen verstrekken van een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen, kunnen de volgende persoonsgegevens worden verwerkt:

- 1° identificatiegegevens;
- 2° contactgegevens;
- 3° gegevens over beroep, beroepsbekwaamheid, opleiding en vorming;
- 4° leeftijd, geslacht, nationaliteit, burgerlijke staat en verblijfsstatuut;
- 5° gegevens betreffende schulden en solvabiliteit;
- 6° gegevens betreffende de levensstijl, vrijetijdsbesteding en sociale context;
- 7° gegevens betreffende de gezinssamenstelling;
- 8° gegevens betreffende de woonomstandigheden;
- 9° politionele en gerechtelijke gegevens;
- 10° gegevens betreffende de gezondheid;
- 11° gegevens betreffende risicosituaties en -gedragingen;
- 12° gegevens waaruit herkomst of afkomst blijkt;

- 13° gegevens met betrekking tot seksueel gedrag of seksuele gerichtheid;
- 14° gegevens waaruit politieke, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken;
- 15° gedragsgegevens;
- 16° andere gegevens die strikt noodzakelijk zijn voor de beoogde doeleinden.

De personen van wie de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen worden verwerkt, zijn:

- 1° de betrokken personen;
- 2° de relaties en contacten van de betrokken personen, voor zover de verwerking van die persoonsgegevens noodzakelijk is om een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen te kunnen verstrekken;
- 3° de betrokken justitieassistent en de betrokken hulpverlener, voor zover de verwerking van die persoonsgegevens beperkt is tot de categorieën, vermeld in het eerste lid, 1° en 2°.

De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen op de volgende wijzen worden verwerkt:

- 1° het opmaken en overmaken van een doorverwijfsfiche, conform artikel 11, §1;
- 2° het opmaken van een driepartijenovereenkomst, conform artikel 11, §2;
- 3° het opmaken en overmaken van een feedbackfiche, conform artikel 11, §3;
- 4° de betrokken justitieassistent en de betrokken hulpverlener van de gespecialiseerde voorziening kunnen persoonsgegevens delen op het driehoeksoverleg, vermeld in artikel 11, §4, en deze registreren in het eigen dossier;
- 5° de gespecialiseerde voorzieningen kunnen de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, aanwenden voor het verstrekken van een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen;
- 6° het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek, conform artikel 6, 3°.

§2. De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, gebeurt conform artikel 6, lid 1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, kan ook de verwerking omvatten van de bijzondere categorieën van persoonsgegevens vermeld in artikel 9, lid 1, van de algemene verordening gegevensbescherming. Deze verwerkingen worden beschouwd als noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, lid 2, g) van de voormelde verordening.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, kan ook de verwerking omvatten van persoonsgegevens als vermeld in artikel 10 van de voormelde verordening.

§3. Iedere actor, betrokken bij de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, treedt zelfstandig op als verwerkingsverantwoordelijke op grond van de hen toegewezen bevoegdheden. Iedere actor respecteert hierbij een maximale bewaartermijn

van 10 jaar, tenzij er voor een betreffende actor een andere wettelijke bewaartermijn van toepassing is.

Iedere actor, betrokken bij de verwerking van de persoonsgegevens, neemt de passende maatregelen ter beveiliging van de persoonsgegevens, waaronder het voorzien in een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer. In voorkomend geval worden de maatregelen, vermeld in artikel 9 en 10, §2, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, toegepast.

§4. Iedere actor, betrokken bij de verwerking van de persoonsgegevens, neemt de passende maatregelen met het oog op transparantie ten aanzien van de personen, vermeld in paragraaf 1, tweede lid. Deze maatregelen hebben onder meer tot doel dat de globale regeling inzake gegevensverwerking in het kader van dit samenwerkingsakkoord voldoende duidelijk is voor de personen waarvan persoonsgegevens verwerkt worden. De communicatie hieromtrent wordt ter beschikking gesteld in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal.

§5. Als verwerkingsverantwoordelijken van de actoren, vermeld in paragraaf 3 en paragraaf 4 en betrokken bij de verwerking van de persoonsgegevens, treden op:

- 1° het Agentschap Justitie en Handhaving;
- 2° de individuele gespecialiseerde voorzieningen aangewezen conform artikel 7, §1;
- 3° de Federale Overheidsdienst Justitie.

Artikel 13

Er wordt een begeleidingscomité opgericht, dat is samengesteld uit volgende leden:

- 1° één stemgerechtigd lid treedt op als vertegenwoordiger van de federale minister, bevoegd voor justitie, en wordt door de betreffende minister aangeduid;
- 2° één stemgerechtigd lid treedt op als vertegenwoordiger van de Vlaamse minister, bevoegd voor de justitiehuisen, en wordt door de betreffende minister aangeduid;
- 3° één stemgerechtigd lid treedt op als vertegenwoordiger van de Vlaamse minister, bevoegd voor welzijn, de Vlaamse minister, bevoegd voor gezondheids- en woonzorg en wordt door de betreffende ministers bij consensus aangeduid;
- 4° één raadgevend lid treedt op als vertegenwoordiger van het steuncentrum;
- 5° één raadgevend lid treedt op als vertegenwoordiger van de geestelijke gezondheidszorg;
- 6° één raadgevend lid treedt op als vertegenwoordiger van het algemeen welzijnswerk.

Voor elk van de leden worden één of meerdere plaatsvervangers aangeduid. Het voorzitterschap en secretariaat van het begeleidingscomité wordt jaarlijks afwisselend opgenomen door:

- 1° de federale overheidsdienst Justitie;
- 2° het Agentschap Justitie en Handhaving;
- 3° het Departement Zorg.

Het begeleidingscomité beslist in consensus tussen de zetelende leden of hun plaatsvervangers. Bij onenigheid tussen de leden kan gestemd worden en worden beslissingen met eenvoudige meerderheid genomen. In dat geval hebben de vertegenwoordigers, vermeld in het eerste lid, 5° tot en met 7°, een raadgevende stem.

Artikel 14

Het begeleidingscomité vervult volgende opdrachten:

1° jaarlijks evalueren van de toepassing van het samenwerkingsakkoord en hierover een rapport opstellen ten behoeve van de partijen bij dit samenwerkingsakkoord, uiterlijk drie maanden na ontvangst van de werkingsverslagen, vermeld in artikel 6, tweede lid, 10°, en artikel 9, 5°;

2° adviseren van de partijen over de toepassing van het samenwerkingsakkoord, op eigen initiatief of op vraag van een partij. In geval het begeleidingscomité een advies formuleert aan de Federale Staat of een federale minister, engageert het begeleidingscomité zich om voorafgaandelijk overleg te plegen met het begeleidingscomité van de andere deelstaten;

3° ter beschikking stellen van een model van doorverwijfsfiche, vermeld in artikel 11, §1, een model van driepartijenovereenkomst, vermeld in artikel 11, §2, en een model van feedbackfiche, vermeld in artikel 11, §3;

4° ter beschikking stellen van een sjabloon voor het werkingsverslag van de gespecialiseerde voorziening of geïntegreerde samenwerking van gespecialiseerde voorzieningen, vermeld in artikel 9, 5°;

5° goedkeuren van de richtlijnen en lijsten opgemaakt door het steuncentrum, vermeld in artikel 6, tweede lid, 5°, en 6° en het jaarplan van het steuncentrum, vermeld in artikel 6, tweede lid, 9°;

6° ter beschikking stellen van een sjabloon voor het advies, opgesteld door de justitiehuizen, vermeld in artikel 5, 1°.

Artikel 15

Dit samenwerkingsakkoord geldt voor een proefperiode van twee jaar en wordt telkens met een jaar stilzwijgend verlengd indien het niet door één of meerdere partijen schriftelijk wordt opgezegd drie maanden voor het einde van de periode.

Artikel 16

Het samenwerkingsakkoord van 8 oktober 1998 tussen de federale staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik wordt opgeheven.

Artikel 17

In afwijking van artikel 7, §2, van dit samenwerkingsakkoord, wijst de bevoegde minister de voorzieningen die conform artikel 7 van het samenwerkingsakkoord van 8 oktober 1998 tussen de federale staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik aangewezen zijn als gespecialiseerde voorziening en die voldoen aan de criteria, vermeld in artikel 8 van dit samenwerkingsakkoord, opnieuw aan als gespecialiseerde voorziening zonder dat voor deze aanwijzing een voorafgaande vraag tot aanwijzing als vermeld in artikel 7, §2, van dit samenwerkingsakkoord vereist is.

Artikel 18

Dit samenwerkingsakkoord treedt in werking op de dag van de publicatie van de laatste instemmingsakte bij dit samenwerkingsakkoord in het Belgisch Staatsblad.

Gedaan te Brussel op 18 juli 2025 in vier originele exemplaren, waarvan één voor de Federale Staat en drie voor de Vlaamse Gemeenschap.

Voor de Federale Staat:
De federale minister van Justitie,

A. Verlinden

Voor de Vlaamse Gemeenschap:
De minister-president van de Vlaamse Regering,

M. DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Justitie,

Z. DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding,

C. GENNEZ

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 78.846/16
van 20 april 2026

avis 78.846/16
du 20 avril 2026

over

sur

een voorontwerp van wet en een
voorontwerp van decreet van de
Vlaamse Gemeenschap houdende
instemming met het
samenwerkingsakkoord tussen de
Federale Staat en de Vlaamse
Gemeenschap ‘inzake de
begeleiding en behandeling van
personen verdacht van, beklaagd,
beschuldigd, veroordeeld of
geïnterneerd wegens seksuele
misdrijven’

un avant-projet de loi et un
avant-projet de décret de la
Communauté flamande portant
assentiment à l'accord de
coopération entre l'Etat fédéral et
la Communauté flamande ‘relatif
à l'accompagnement et au
traitement des personnes
suspectées, accusées, inculpées,
condamnées ou internées pour des
infractions sexuelles’

Op 28 januari 2026 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk, mede namens de Minister van Justitie, verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet en een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap ‘inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven’.

De voorontwerpen zijn door de zestiende kamer onderzocht op 31 maart 2026. De kamer was samengesteld uit Wouter PAS, kamervoorzitter, Toon MOONEN en Annelies D’ESPALLIER, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Peter SCHOLLEN, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wouter PAS, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 20 april 2026.

*

Le 28 janvier 2026, le Conseil d’État, section de législation, a été invité par la Ministre flamande de l’Enseignement, de la Justice et du Travail, également au nom de la Ministre de la Justice, à communiquer un avis dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi et un avant-projet de décret de la Communauté flamande portant assentiment à l’accord de coopération entre l’État fédéral et la Communauté flamande ‘relatif à l’accompagnement et au traitement des personnes suspectées, accusées, inculpées, condamnées ou internées pour des infractions sexuelles’.

Les avant-projets ont été examinés par la seizième chambre le 31 mars 2026. La chambre était composée de Wouter PAS, président de chambre, Toon MOONEN et Annelies D’ESPALLIER, conseillers d’État, Johan PUT, assesseur, et Greet VERBERCKMOES, greffier.

Le rapport a été présenté par Peter SCHOLLEN, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l’avis a été vérifiée sous le contrôle de Wouter PAS, président de chambre.

L’avis, dont le texte suit, a été donné le 20 avril 2026

*

STREKKING VAN DE VOORONTWERPEN

1. De om advies voorgelegde voorontwerpen van wet en van decreet van de Vlaamse Gemeenschap strekken tot instemming met een samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap ‘inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven’.

Dit samenwerkingsakkoord komt in de plaats van het samenwerkingsakkoord van 8 oktober 1998 tussen de federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap ‘inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik’ (hierna: het samenwerkingsakkoord van 1998). Artikel 16 van het om advies voorliggende samenwerkingsakkoord voorziet in de opheffing van het samenwerkingsakkoord van 1998.

De reden voor de vernieuwing van het samenwerkingsakkoord ligt enerzijds in het feit dat in het kader van de zesde staatshervorming de bevoegdheid inzake “[d]e organisatie, de werking en de opdrachten van de justitiehuisen en van de bevoegde dienst die de uitwerking en de opvolging van het elektronisch toezicht verzekert” werd overgedragen van de federale Staat naar de gemeenschappen (zie artikel 5, § 1, III, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, hierna: “BWHI”). Anderzijds wensen de stellers van de voorontwerpen met het nieuwe samenwerkingsakkoord een oplossing te bieden voor een aantal knelpunten die onder meer in een evaluatieverslag van 2011 gesignaleerd werden.¹

Zoals het samenwerkingsakkoord van 1998 strekt het samenwerkingsakkoord waarmee de instemming beoogd wordt tot het regelen van de samenwerking van de verschillende betrokken overheden met betrekking tot de psychosociale begeleiding en de psychotherapeutische of psychiatrische behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven (hierna: DSM’s) in het kader van verschillende wettelijke en reglementaire regelingen waarin in gespecialiseerde adviezen, begeleiding en behandeling binnen een gerechtelijk kader voor deze doelgroep wordt voorzien (artikel 2 van het samenwerkingsakkoord, te vergelijken met artikel 2 van het samenwerkingsakkoord van 1998). Daarbij wordt opnieuw een rol toegekend zowel aan de federale psychosociale diensten die werkzaam zijn binnen de gevangenissen en de afdelingen tot bescherming van de maatschappij (artikel 3 van het samenwerkingsakkoord, te vergelijken met artikel 3 van het samenwerkingsakkoord van 1998), als aan deelstatelijke gespecialiseerde voorzieningen die zullen instaan voor de extrapenitentiaire begeleiding of behandeling van de DSM’s (de artikelen 7 tot 10 van het samenwerkingsakkoord, te vergelijken met de artikelen 7 tot 11 van het samenwerkingsakkoord van 1998). De justitieassistenten krijgen opnieuw een cruciale rol toebedeeld in de opvolging van de individuele DSM’s en als informatieknooppunt tussen alle bij de begeleiding of behandeling betrokken diensten en gerechtelijke overheden (artikel 5, 2° tot 8°, van het samenwerkingsakkoord, te vergelijken met artikel 4 van het samenwerkingsakkoord

¹ Zie ook de voorontwerpen van wet en decreet die strekken tot instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest ‘inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik’, waarover de Raad van State, afdeling Wetgeving, advies 75.409/VR van 1 maart 2024 heeft verleend en de voorontwerpen van wet en decreet die strekken tot instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en de Duitstalige Gemeenschap ‘inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik’, waarover de Raad van State, afdeling Wetgeving, advies 75.735/16 van 15 mei 2024 heeft verleend.

van 1998). Ook wordt opnieuw voorzien in de subsidiëring van een ‘steuncentrum’, waarbij ditmaal uitdrukkelijk wordt aangegeven dat die door beide partijen bij het samenwerkingsakkoord zal gebeuren. Het steuncentrum biedt onder meer ondersteuning aan en vervult een consultfunctie op vraag van de diverse bij de begeleiding en behandeling van de DSM’s betrokken actoren en verricht wetenschappelijk onderzoek over de problematiek van de DSM’s (artikel 6 van het samenwerkingsakkoord, te vergelijken met de artikelen 5 en 6 van het samenwerkingsakkoord van 1998 die het nog hadden over ‘steuncentra’, hoewel in de praktijk slechts één steuncentrum actief is in het Nederlandse taalgebied, waarvan de subsidiëring zal worden voortgezet). In het samenwerkingsakkoord wordt bovendien uitdrukkelijk de rol geregeld van de forensische psychiatrische centra (artikel 4 van het samenwerkingsakkoord), evenals de verwerking van persoonsgegevens die in het kader van de uitvoering daarvan zal gebeuren (artikel 12 van het samenwerkingsakkoord) en wordt, anders dan in het samenwerkingsakkoord van 1998, de adviesfunctie wanneer deze niet opgenomen wordt door de psychosociale diensten binnen de gevangenissen of door de instellingen voor de plaatsing van geïnterneerden, niet langer toevertrouwd aan de gespecialiseerde voorzieningen of het steuncentrum, maar aan de justiehuizen (artikel 5, 1°, van het samenwerkingsakkoord, te vergelijken met artikel 9, 1°, van het samenwerkingsakkoord van 1998).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

VOORONTWERP VAN WET

Opschrift

2. In de Nederlandse tekst van het opschrift van het voorontwerp van wet moet het woord “samenwerkingsakkoord” worden ingevoegd tussen de woorden “het” en “tussen”.

In dit opschrift wordt beter geschreven “instemming met” dan “goedkeuring van”. Dezelfde terminologische aanpassing moet in artikel 2 van het voorontwerp worden doorgevoerd. In de Franse tekst van artikel 2 schrijve men: “Assentiment est donné à l’accord de coopération...”.

TEKST VAN HET SAMENWERKINGSAKKOORD

Aanhef

3. In het tweede lid van de aanhef van het samenwerkingsakkoord dient de verwijzing naar artikel 5, § 1, I, BWHI gepreciseerd te worden door te verwijzen naar de punten 1° en 2° daarvan, en deze naar artikel 5, § 1, II, BWHI door te verwijzen naar het punt 2° daarvan.

De wetsgeschiedenis van de relevante onderdelen van artikel 5 BWHI dient te worden opgenomen. De wetsgeschiedenis van artikel 92*bis*, § 1, BWHI dient te worden aangevuld met een verwijzing naar de invoering daarvan bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988.

4. Het strekt tot aanbeveling om bij de vermelding van de contracterende partijen in de aanhef de actuele titulatuur van de Vlaamse ministers te vermelden, zoals ook gebeurt bij de ondertekening van het samenwerkingsakkoord.

5. De Franse tekst van de aanhef verdient een grondig nazicht.

Zo moet het correcte Franse opschrift worden vermeld voor de bijzondere wet van 8 augustus 1980 “de réformes institutionnelles” (tweede en zesde lid van de aanhef) en van het samenwerkingsakkoord van 1998 “relatif à la guidance et au traitement d’auteurs d’infractions à caractère sexuel” (zevende lid van de aanhef).

Ook moet er een eenduidige terminologie gebruikt worden voor de omschrijving van de doelgroep, terwijl nu het woord “suspectées” soms vervangen wordt door “soupçonnées”, de vermelding “inculpées” soms wegvalt en soms gesproken wordt over “crimes” in plaats van “infractions” (derde lid en vierde lid van de aanhef).

Daarnaast moet in het tweede lid van de aanhef “modifié” worden geschreven in plaats van “modifiée” en ontbreekt in het vierde lid van de aanhef de vermelding “effectifs,” na “efficaces,”.

In de titulatuur van de betrokken minister wordt de vermelding “de la Prévention” het best vervangen door de vermelding “du Maintien”.

Artikel 1

6. In punt 1° van artikel 1 van het samenwerkingsakkoord wordt een definitie gegeven van het begrip “algemene verordening gegevensbescherming”.

Minstens een deel van de gegevensverwerkingen waarop het samenwerkingsakkoord betrekking heeft, valt onder het toepassingsgebied van richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad’.

De gemachtigde bevestigt dat bij het samenwerkingsakkoord actoren betrokken zijn die onder het toepassingsgebied van de richtlijn (EU) 2016/680 vallen en dat een verwijzing ernaar zal worden opgenomen. Volgens de gemachtigde zal ook een verwijzing naar titel 2 van de wet van 30 juli 2018 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens’, die voorziet in de omzetting van deze richtlijn in federale regelgeving, worden toegevoegd.

Het samenwerkingsakkoord dient op dit punt te worden aangevuld, in het bijzonder in artikel 12 ervan.

7. In de Franse tekst van punt 4° van artikel 1 van het samenwerkingsakkoord moet, gelet op het begrip gedefinieerd in punt 5°, de vermelding “personnes concernées” vervangen worden door “interessés”.²

8. In punt 6° van artikel 1 van het samenwerkingsakkoord wordt een definitie gegeven van het begrip “bevoegde overheid”.³

Deze bevoegde overheid kan naargelang het juridische kader of de vraag tot adviesverlening “de gerechtelijke overheid” zijn, waarbij gepreciseerd wordt dat het dan “meer bepaald [gaat over] de kamer voor de bescherming van de maatschappij, de strafuitvoeringskamer, de probatiecommissie, de onderzoeksrechter of het openbaar ministerie”.⁴

Gevraagd of deze opsomming beperkend bedoeld is – wat ertoe zou leiden dat bijvoorbeeld een vonnisrechter die een gespecialiseerd advies zou vragen op basis van artikel 417/64 van het Strafwetboek of artikel 9bis van de wet van 29 juni 1964 ‘betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie’ niet onder deze term zou vallen – antwoordt de gemachtigde als volgt:

“Een vonnisrechter dient ook onder de term ‘bevoegde overheid’, zoals bepaald in artikel 1, 6° van het ontwerp van samenwerkingsakkoord, te vallen. De tekst zal in die zin worden aangepast.”

Het samenwerkingsakkoord dient op dit punt te worden aangevuld.

9. In het punt 7° van artikel 1 van het samenwerkingsakkoord wordt het begrip “centrum voor algemeen welzijnswerk” nader omschreven onder verwijzing naar artikel 2, 2°, van het decreet van 8 mei 2009 ‘betreffende het algemeen welzijnswerk’. Om te vermijden dat hieronder ook een centrum voor teleonthaal zou kunnen worden begrepen, wordt echter beter verwezen naar artikel 6 van dat decreet.

10. In punt 8° van artikel 1 van het samenwerkingsakkoord dient het actuele opschrift van het decreet van 18 mei 1999 ‘betreffende de *centra voor* geestelijke gezondheidszorg’ te worden gebezigd.

11. Op het einde van de Franse tekst van punt 9° van artikel 1 van het samenwerkingsakkoord dienen de woorden “des personnes” te worden weggelaten, en in de Franse tekst van punt 15° dient te worden gesproken over “section de défense sociale” in plaats van “section de protection sociale”.

² Deze opmerking geldt ook voor het overige gebruik van de notie “personnes concernées” in de Franse tekst van het samenwerkingsakkoord, in het bijzonder in de artikelen 11 en 12.

³ In de Franse tekst van artikel 1, 6°, van het samenwerkingsakkoord is het woord “désigne” overbodig.

⁴ In de Franse tekst van artikel 1, 6°, van het samenwerkingsakkoord dient te worden gesproken over “de l’application des peines” in plaats van “d’exécution des peines”.

Artikel 3

12. In de Nederlandse tekst van artikel 3, 1°, van het samenwerkingsakkoord is sprake van “psychodiagnostiek”, terwijl in de Franse tekst verwezen wordt naar “une évaluation multidisciplinaire de la personnalité”. Deze discrepantie dient te worden verholpen.

13. De opsomming in artikel 3, 4°, van het samenwerkingsakkoord dient te worden aangevuld met de “instellingen met een plaatsingsovereenkomst”.

Artikel 4

14. Artikel 4 van het samenwerkingsakkoord bepaalt de taken die de forensisch psychiatrische centra vervullen.

De gemachtigde bevestigt dat artikel 4 ook betrekking heeft op de instellingen met een plaatsingsovereenkomst. Het samenwerkingsakkoord moet in die zin worden aangevuld.

15. In de Nederlandse tekst van artikel 4, 1°, van het samenwerkingsakkoord is sprake van “psychodiagnostiek”, terwijl in de Franse tekst verwezen wordt naar “une évaluation multidisciplinaire de la personnalité”. Deze discrepantie dient te worden verholpen.

Artikel 5

16. Artikel 5, 1°, van het samenwerkingsakkoord geeft de justitiehuizen de taak advies te verlenen met betrekking tot de betrokken personen. De betrokken personen zijn, overeenkomstig artikel 1, 5°, en artikel 2 van het samenwerkingsakkoord de “personen die verdacht,⁵ beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd” zijn wegens “bepaalde seksuele misdrijven” en voor wie “op basis van wettelijke en reglementaire bepalingen” gespecialiseerde adviezen, begeleiding en behandeling voorzien worden.

Aldus lijkt op grond van de tekst van artikel 2 van het samenwerkingsakkoord en de bewoordingen van artikel 629, § 3, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering de procedure van herstel in eer en rechten tot het toepassingsgebied van het samenwerkingsakkoord te behoren. Volgens de memorie van toelichting is dit echter niet het geval.

De gemachtigde verklaart in dit verband:

“Het verzoek om een gespecialiseerd advies van personen veroordeeld wegens seksuele misdrijven gepleegd op minderjarigen, dat past in het kader van een verzoek tot herstel in eer en rechten in strafzaken (art. 629, §3, tweede lid Sv.) valt naar onze mening buiten het toepassingsgebied van het ontwerp van samenwerkingsakkoord. Het gaat om een advies dat door de veroordeelde zelf of zijn raadsman kan aangevraagd worden. Iemand die een gespecialiseerd advies wenst te bekomen in het kader van de procedure van herstel in eer en rechten, kan zich tot een gespecialiseerde voorziening wenden, zonder tussenkomst

⁵ In de Franse tekst van het artikel wordt, zoals hierboven aangegeven, het best gesproken van “suspectées” in plaats van “soupçonnées”.

van de justitiehuisen. De adviesverlening door de justitiehuisen gebeurt uitsluitend op vraag van een bevoegde overheid, meer bepaald de gerechtelijke of penitentiaire overheid (art. 1, 6° van het ontwerp van samenwerkingsakkoord). Het is een opdracht als bedoeld in artikel 5, §1, III, BWHI. Dit zou verduidelijkt kunnen worden in het ontwerp van samenwerkingsakkoord door in artikel 5, 1°, de woorden ‘op vraag van de bevoegde overheid’ toe te voegen.”

Artikel 5, 1°, van het samenwerkingsakkoord moet in die zin worden aangevuld.

17. Overeenkomstig artikel 5, 1°, van het samenwerkingsakkoord vervullen de justitiehuisen de taak om advies te verlenen met betrekking tot de in artikel 2 bedoelde personen.

Aldus wordt de adviesfunctie inzake DSM's wanneer deze niet opgenomen wordt door de psychosociale diensten binnen de gevangenissen of door de instellingen voor de plaatsing van geïnterneerden, niet langer toevertrouwd aan de gespecialiseerde voorzieningen of het steuncentrum, maar aan de justitiehuisen.

Artikel 417/64 van het Strafwetboek en artikel 9bis van de wet van 29 juni 1964 ‘betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie’ leggen op dat het advies gegeven wordt door “een dienst gespecialiseerd in de begeleiding of behandeling van seksuele delinquenten”.⁶ Hetzelfde geldt voor de artikelen 32, § 1, eerste lid, en 95/3, § 2, derde lid, van de wet van 17 mei 2006 ‘betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten’ en 47, § 2, tweede lid, van de wet van 5 mei 2014 ‘betreffende de internering’ waarin is opgenomen dat het advies gegeven wordt door “een dienst of persoon die gespecialiseerd is in de diagnostische expertise van seksuele delinquenten”.

De gemachtigde verduidelijkt in dit verband:

“Het gelijkheidsbeginsel in casu toegepast, vereist dat het advies wordt verleend door een instantie met de nodige expertise. Als dit in alle situaties het geval is, is er naar onze mening geen sprake van discriminatie. Artikel 32 van het nieuw Strafwetboek zal in algemene bewoordingen het openbaar ministerie of de rechter toelaten om het gemotiveerd advies in te winnen van een deskundige of dienst gespecialiseerd in de begeleiding of de behandeling van seksuele delinquenten. De justitiehuisen beschikken over een team van klinisch psychologen die volledig opgeleid zijn in de afname en interpretatie van zeden specifieke risicotaxatie en diagnostische instrumenten, dewelke ook binnen de andere diensten worden gebruikt. Voor zedendossiers wordt bovendien gericht ingezet op structurele expertiseopbouw. Dit leidt ertoe dat de adviesverlening uitgevoerd wordt door een dienst met gelijkwaardige expertise.

Uit de voorbereidende werkzaamheden met de stuurgroep van het samenwerkingsakkoord bleek bovendien dat de uitvoering van de gespecialiseerde adviesverlening door de gespecialiseerde behandelcentra in de praktijk op moeilijkheden stuit. De uitvoering van een adviesopdracht is deontologisch onverenigbaar met de uitvoering van een behandelopdracht. Het gespecialiseerd behandelcentrum, dat advies uitbrengt, mag volgens de Orde der Artsen in geen geval de betrokken persoon in behandeling hebben, of de voorbije drie jaar behandeld hebben. Bij gevolg kan de gespecialiseerde voorziening die advies verleent, dezelfde persoon vervolgens niet in

⁶ Vgl. artikel 32 van het nieuwe Strafwetboek.

behandeling nemen. In de praktijk is het daarom erg moeilijk om een gespecialiseerde voorziening te vinden die een adviesopdracht wil opnemen. Om aan deze moeilijkheden tegemoet te komen voorziet het ontwerp van samenwerkingsakkoord voor de categorie van DSM dan ook in een specifieke regeling voor wat betreft de adviesopdrachten. Deze worden toevertrouwd aan de psychologen, werkzaam binnen de justitiehuisen, zodat het behandelaanbod van de voorzieningen voor DSM, maximaal gevrijwaard blijft. Dit vormt naar onze mening een objectieve en redelijke verantwoording voor de vooropgestelde regeling, die geldt voor een duidelijk afgebakende categorie van personen (DSM)."

Uit dit antwoord blijkt dat de Vlaamse Gemeenschap onder de koepel van de justitiehuisen een eigen afzonderlijke gespecialiseerde adviesdienst inzake DSM's wil uitbouwen om zo de adviesfunctie niet langer te moeten toevertrouwen aan de voorzieningen die instaan voor de eigenlijke begeleiding en behandeling van de DSM's. Zo wil de Vlaamse Gemeenschap geen mogelijkheden tot begeleiding en behandeling verliezen wegens onverenigbaarheden ten gevolge van een eerdere adviesverlening door deze voorzieningen.

Er kan worden aangenomen dat het voor het voldoen aan de vermelde wettelijke bepalingen niet doorslaggevend is of de dienst die het advies verleent in het kader van het samenwerkingsakkoord als "gespecialiseerde voorziening" in de zin van artikel 1, 10°, daarvan, aangewezen is, maar enkel of deze over de in deze wettelijke kaders vereiste expertise inzake seksuele delinquentie beschikt. In het licht van de wettelijke bepalingen volstaat het dat onder de koepel van de justitiehuisen een voldoende inhoudelijk gespecialiseerde dienst wordt opgericht voor het uitvoeren van deze adviesverlening.

Het verdient wel aanbeveling in het samenwerkingsakkoord te verduidelijken dat de adviestaak vermeld in artikel 5, 1°, enkel door een gespecialiseerde afdeling binnen de justitiehuisen kan opgenomen worden.

Artikel 6

18. Op grond van artikel 6, eerste lid, 3°, van het samenwerkingsakkoord is één van de taken van het steuncentrum het "uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek, onder meer op basis van de aangeleverde gegevens afkomstig van de psychosociale diensten, de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de justitiehuisen en de gespecialiseerde voorzieningen".

Volgens artikel 89, lid 1, laatste zin, van de algemene verordening gegevensbescherming⁷ moeten de doeleinden van wetenschappelijk onderzoek waarvoor persoonsgegevens worden gebruikt, wanneer dat mogelijk is, worden verwezenlijkt door verdere verwerking die de identificatie van betrokkenen niet of niet langer toelaat.

⁷ Dat artikel is op grond van artikel 9, lid 2, van richtlijn (EU) 2016/680 ook van toepassing wanneer aan bevoegde autoriteiten in de zin van die richtlijn krachtens het lidstatelijke recht andere taken dan die ter verwezenlijking van de in artikel 1, lid 1, van die richtlijn omschreven doeleinden, zoals verwerkingen voor wetenschappelijk onderzoek, worden toevertrouwd.

Aan de gemachtigde werd gevraagd of het steuncentrum voor het wetenschappelijk onderzoek met geanonimiseerde gegevens zal werken, op welke wijze de betrokken gegevens zullen worden aangeleverd aan het steuncentrum, en wie voor de eventuele anonimisering zal zorgen.

De gemachtigde antwoordt als volgt:

“Gebaseerd op de onderzoekservaring die er binnen het UFC [Universitair Forensisch Centrum] is, kunnen volgende algemene principes worden meegegeven:

- bij deelname aan een onderzoek opgestart door het UFC zelf, moet de patiënt zelf steeds zijn informed consent geven zodat hij duidelijk weet wat er met zijn gegevens gebeurt;

- de patiënt mag door zijn deelname aan het onderzoek geen nadelige gevolgen ondervinden, die hij bij een reguliere behandeling/onderzoek ook niet zou ondervinden;

- de centra die gegevens aan het UFC aanleveren, leveren gepseudonimiseerde gegevens aan; de ontvangen variabelen zijn niet te herleiden tot een specifieke patiënt;

- de data worden via beveiligde wegen aangeleverd aan het UFC en de ruwe databestanden worden door de onderzoekscoördinator op de beveiligde UZA-cloud bewaard en verwerkt in een rapport, na 5 jaar worden deze data verwijderd.

Heel concreet in het kader van dit ontwerp van samenwerkingsakkoord zal alles worden voorgelegd en moeten worden goedgekeurd door het Ethisch Comité van het UZA, de verwachting is dat een volledig data management plan zal moeten worden uitgewerkt.”

Gelet op het formeel legaliteitsbeginsel dat artikel 22 van de Grondwet bevat, moet het samenwerkingsakkoord worden aangevuld met een vermelding van de essentiële elementen van de regeling van de gegevensverwerking in het kader van het wetenschappelijk onderzoek. Het strekt tot aanbeveling dit toe te voegen aan artikel 12 van het samenwerkingsakkoord, waarin de gegevensverwerking in het kader van dit wetenschappelijk onderzoek wordt aangehaald, maar nog niet verder is uitgewerkt.

19. In het licht van wat hierna *sub* 22 gesteld wordt in verband met artikel 10 van het samenwerkingsakkoord, wordt in artikel 6, eerste lid, 6°, van het samenwerkingsakkoord beter gesproken over “een niet als gespecialiseerde voorziening aangewezen voorziening” dan over “een niet-gespecialiseerde voorziening”.

20. In artikel 6, derde lid, van het samenwerkingsakkoord verbinden de partijen bij dit samenwerkingsakkoord zich elk binnen hun eigen bevoegdheden tot financiële ondersteuning van het steuncentrum. Volgens de tweede zin van dat lid “kunnen [zij] daarbij het Universitair Forensisch Centrum als steuncentrum subsidiëren voor het uitvoeren van de taken vermeld in het eerste en tweede lid”.

Afgaand op de toelichting bij artikel 6 van het samenwerkingsakkoord is het de bedoeling om met deze laatste zin het bestaande steuncentrum, dat erkend werd in toepassing van

artikel 5 van het samenwerkingsakkoord van 1998,⁸ ook in het samenwerkingsakkoord waarmee instemming wordt beoogd aan te duiden als steuncentrum.

De instemmende wetgevende vergaderingen moeten daarbij het volgende overwegen. Ook al is het subsidiëren van slechts één enkele organisatie volgens het Grondwettelijk Hof niet *per se* in strijd met het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie,⁹ toch worden door het nominatief aanwijzen van één vereniging de andere verenigingen uitgesloten die dezelfde bijzondere opdracht zouden kunnen uitoefenen, ook in de toekomst, wat moeilijk te verzoenen is met het genoemde beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie. Mede gelet op de in de toelichting van artikel 6 vermelde mogelijkheid dat de partijen in de toekomst kunnen beslissen tot heroriëntatie van de middelen, rijst de vraag of het niet beter is om in abstracte bewoordingen te voorzien in de subsidiëring van een steuncentrum, en om de voorwaarden en de procedure voor die subsidies te regelen zonder te verwijzen naar een specifieke instelling.

Artikel 7

21. Artikel 7, § 1, van het samenwerkingsakkoord draagt de Vlaamse minister bevoegd voor de gezondheids- en woonzorg en de Vlaamse minister bevoegd voor het welzijn op een aantal instellingen die minstens aan de in artikel 8 bepaalde criteria beantwoorden, aan te wijzen als gespecialiseerde voorzieningen voor de extrapenitentiaire begeleiding en behandeling van DSM's.

Artikel 7, §§ 4 en 5, van het samenwerkingsakkoord bevat een gedetailleerde regeling voor het toezicht op de betrokken voorzieningen en de procedure tot intrekking van de aanwijzing.

De decreetgever die instemt met deze regeling in het samenwerkingsakkoord moet zich er rekenschap van geven dat een wijziging van deze toezichtsregels enkel door middel van een samenwerkingsakkoord (of na opzegging van het samenwerkingsakkoord) mogelijk zal zijn. In het licht daarvan moeten de ondertekenaars nagaan of het niet beter is de toezichtsregeling, of een machtiging aan de Vlaamse Regering daartoe, in het instemmingsdecreet op te nemen.

Artikel 10

22. Artikel 10 van het samenwerkingsakkoord voorziet in de mogelijkheid voor een gespecialiseerde voorziening om de begeleiding en behandeling gedeeltelijk over te dragen aan wat genoemd wordt “een niet-gespecialiseerde voorziening” of een individuele behandelaar. Een voorwaarde om dat te kunnen doen is dat de gespecialiseerde voorziening inschat dat deze andere voorziening of behandelaar “hiertoe over de nodige expertise beschikt”.

⁸ Zie het ministerieel besluit van 3 april 2000 ‘tot erkenning van een steuncentrum zoals bedoeld in artikel 5 van het Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik’.

⁹ Zie GwH 14 mei 2003, nr. 60/2003, B.3.1 en B.3.2.

Afgaand op deze laatste voorwaarde lijkt het dus niet de bedoeling om een gedeeltelijke overdracht te doen naar voorzieningen die inhoudelijk “niet-gespecialiseerd” zouden zijn, in die zin dat zij niet over de door de diverse wettelijke kaders vereiste expertise inzake seksuele delinquentie zouden beschikken, maar veeleer dat deze voorzieningen geen in het kader van het samenwerkingsakkoord als gespecialiseerde voorziening aangewezen voorziening zijn.

De bedoeling van de ondertekenaars van het samenwerkingsakkoord lijkt beter tot uiting te worden gebracht door te spreken over “een niet als gespecialiseerde voorziening aangewezen voorziening” veeleer dan over “een niet-gespecialiseerde voorziening”.

Het samenwerkingsakkoord wordt het best in die zin aangepast.

23. In artikel 10, tweede lid, van het samenwerkingsakkoord dient te worden verwezen naar “artikel 6, eerste lid, 6°” in plaats van naar “artikel 6, tweede lid, 6°”.

In de Franse tekst van dit lid wordt het best niet de woordgroep “les accords de coopération” gebruikt om verwarring tussen “samenwerkingsafspraken” en het juridische instrument van de “samenwerkingsakkoorden” te vermijden.

Artikel 11

24. Artikel 11 van het samenwerkingsakkoord regelt de wijze waarop de informatie-uitwisseling zal gebeuren tussen de verschillende bij de (extrapenitentiaire) begeleiding of behandeling van een concrete DSM betrokken overheden en diensten.

In artikel 11, § 4, van het samenwerkingsakkoord wordt het driehoeksoverleg geregeld, waarbij overeenkomstig het derde lid van die paragraaf enkel de betrokken justitieassistent, de betrokken hulpverlener van de gespecialiseerde voorziening en de betrokken persoon als betrokken partijen worden aangeduid, en dus niet de federale opdrachtgevers.

In dit verband verklaart de gemachtigde:

“In de praktijk is het in bepaalde dossiers wenselijk dat ook een federale actor, in het bijzonder de PSD, deelneemt aan het overleg. Om die reden blijft een gezamenlijke regeling in het samenwerkingsakkoord naar onze mening aangewezen. Artikel 11, §4 van het ontwerp van samenwerkingsakkoord kan in die zin worden aangepast.”

In het licht van dit antwoord is een gezamenlijke regeling van het driehoeksoverleg inderdaad gepast. Het samenwerkingsakkoord dient op dit punt aangevuld te worden, ook wat betreft de regeling in artikel 12 daarvan van de gegevensverwerking in het kader van dit overleg, waarbij dus een bijkomende actor betrokken kan zijn.

Artikel 12

25. In artikel 12, § 1, derde lid, van het samenwerkingsakkoord worden de wijzen vermeld waarop persoonsgegevens kunnen worden verwerkt in het kader van “het kunnen verstrekken van een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen”. De in

artikel 12 uitgewerkte regeling heeft in dat opzicht in wezen betrekking op de informatie-uitwisselingen die geregeld worden in artikel 11 van het samenwerkingsakkoord die ook kaderen in de organisatie en opvolging van een aangepaste begeleiding of behandeling.

Het samenwerkingsakkoord betreft echter ook nog andere gegevensverwerkingen, niet alleen wat betreft het in artikel 12 wel aangehaalde, maar niet verder uitgewerkte wetenschappelijk onderzoek, maar ook wat betreft de adviesverlening. Verwerkingen in het kader van het samenwerkingsakkoord zullen bovendien niet alleen gebeuren door de justitiehuisen en de bij de begeleiding en behandeling betrokken diensten, maar ook door de bevoegde overheden die als opdrachtgevers optreden.¹⁰

Artikel 12 van het samenwerkingsakkoord moet ook de essentiële elementen van deze andere gegevensverwerkingen regelen.

Het artikel moet aldus worden aangevuld met de essentiële elementen van de verwerkingen voor wetenschappelijk onderzoek.

Daarnaast blijken, zelfs als ook de adviesverlening onder de aangehaalde doelstelling geacht zou worden te vallen, de verwerkingen door de ‘bevoegde overheden’ en door de ‘psychosociale diensten’ in dit artikel niet uitgewerkt te worden. Artikel 12 van het samenwerkingsakkoord dient te worden aangevuld zodat voor alle in het samenwerkingsakkoorden geregelde gegevensverwerkingen de essentiële elementen geregeld worden, of wanneer deze voor bepaalde overheden of diensten reeds geregeld zijn in andere wetgevende instrumenten, met een verwijzing daarnaar.

26. De verwijzing naar “artikel 6, 3°” in dit verband in artikel 12, § 1, derde lid, 6°, van het samenwerkingsakkoord dient gepreciseerd te worden als “artikel 6, eerste lid, 3°”.

27. In artikel 12, § 3, eerste lid, van het samenwerkingsakkoord wordt een subsidiaire maximale bewaartermijn bepaald van 10 jaar, die zal gelden als er voor de betrokken actor geen andere wettelijke bewaartermijn van toepassing is. Volgens de toelichting bij dit artikel gaat die termijn in “na de laatste verwerking”.

Een dergelijk startpunt voor een maximale bewaringstermijn is evenwel onvoldoende duidelijk. Een termijn die aanvang neemt na de laatste verwerking lijkt vooreerst te impliceren dat sommige gegevens langer bewaard zullen blijven dan andere. Nog los van de vraag of dat de bedoeling is, betekent die aanpak, gelet op de ruime betekenis die aan “verwerking” moet worden gegeven¹¹, echter ook dat persoonsgegevens zelfs louter door de ordening, bijwerking of raadpleging ervan gedurende een bijkomende termijn van 10 jaar bewaard zouden kunnen blijven. Een dergelijke werkwijze creëert onzekerheid over de bewaringstermijn.

¹⁰ Vgl. het advies nr. 43/2024 van 26 april 2024 van de Gegevensbeschermingsautoriteit over het voorontwerp van wet ‘houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Franse Gemeenschap en het Waalse Gewest inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik’, opmerking 31.

¹¹ Zie artikel 3, 2), van de richtlijn (EU) 2016/680 en artikel 4, 2), van de algemene verordening gegevensverwerking.

28. In de Franse tekst van artikel 12, § 5, 1°, van het samenwerkingsakkoord dient “Maintien” te worden geschreven in plaats van “Application des peines”.

Artikel 13

29. In artikel 13, derde lid, van het samenwerkingsakkoord dient te worden verwezen naar “het eerste lid, 4° tot en met 6°” in plaats van naar “het eerste lid, 5° tot en met 7°”.

Artikel 14

30. In artikel 14, 1° en 5°, van het samenwerkingsakkoord dient telkens te worden verwezen naar het eerste lid van artikel 6 in plaats van naar het tweede lid.

Artikel 15

31. In de Franse tekst van artikel 15 van het samenwerkingsakkoord ontbreekt een tegenhanger voor het Nederlandse woord “telkens”.

Artikel 18

32. Artikel 18 van het samenwerkingsakkoord bepaalt dat het samenwerkingsakkoord in werking treedt op de dag van de publicatie van de laatste instemmingsakte bij het samenwerkingsakkoord in het *Belgisch Staatsblad*.

Op grond van de regel afgeleid uit artikel 92bis, § 1, tweede lid, BWHI, in samenhang gelezen met artikel 4, tweede lid, van de wet van 31 mei 1961 ‘betreffende het gebruik der talen in wetgevingszaken, het opmaken, bekendmaken en inwerking treden van wetten en verordeningen’, alsook met artikel 56 BWHI, treedt een samenwerkingsakkoord dat aan de parlementen ter instemming is voorgelegd in werking op de tiende dag te rekenen vanaf de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* van het laatste wetgevende instrument van instemming met het akkoord.

Indien er geen bijzondere reden is om hiervan af te wijken, moet artikel 18 van het samenwerkingsakkoord worden weggelaten.

*

PORTÉE DES AVANT-PROJETS

1. Les avant-projets de loi et de décret de la Communauté flamande soumis pour avis ont pour objet de porter assentiment à l'accord de coopération entre l'État fédéral et la Communauté flamande 'relatif à l'accompagnement et au traitement des personnes suspectées, accusées, inculpées, condamnées ou internées pour des infractions sexuelles'.

Cet accord de coopération se substitue à l'accord de coopération du 8 octobre 1998 entre l'État fédéral et la Région wallonne 'relatif à la guidance et au traitement des auteurs d'infractions à caractère sexuel' (ci-après : l'accord de coopération de 1998). L'article 16 de l'accord de coopération soumis pour avis prévoit l'abrogation de l'accord de coopération de 1998.

La raison du renouvellement de l'accord de coopération réside, d'une part, dans le fait que, dans le cadre de la Sixième réforme de l'État, la compétence concernant « [l']organisation, le fonctionnement et les missions des maisons de justice, et du service compétent pour assurer la mise en œuvre et le suivi de la surveillance électronique » a été transférée de l'État fédéral aux communautés (voir l'article 5, § 1er, III, alinéa 1er, de la loi spéciale du 8 août 1980 'de réformes institutionnelles', ci-après : la « LSRI »). D'autre part, les auteurs des avant-projets souhaitent, par ce nouvel accord de coopération, proposer une solution pour un certain nombre de problèmes signalés notamment dans un rapport d'évaluation de 2011¹.

À l'instar de l'accord de coopération de 1998, l'accord de coopération auquel il est envisagé de porter assentiment vise à régler la coopération des différentes autorités concernées en ce qui concerne l'accompagnement psychosocial et le traitement psychothérapeutique ou psychiatrique des personnes suspectées, accusées, inculpées, condamnées ou internées pour des infractions sexuelles (ci-après : AICS) dans le cadre de divers régimes légaux et réglementaires, en prévoyant des avis spécialisés ainsi que l'accompagnement et le traitement spécialisés de ce groupe cible dans un cadre judiciaire (voir l'article 2 de l'accord de coopération, à comparer avec l'article 2 de l'accord de coopération de 1998). À cet effet, un rôle est à nouveau attribué tant aux services psychosociaux fédéraux travaillant au sein des prisons et des sections de protection sociale (article 3 de l'accord de coopération, à comparer avec l'article 3 de l'accord de coopération de 1998) qu'aux structures spécialisées des entités fédérées qui assureront l'accompagnement ou le traitement extra-pénitentiaire des AICS (articles 7 à 10 de l'accord de coopération, à comparer avec les articles 7 à 11 de l'accord de coopération de 1998). Il est de nouveau attribué aux assistants de justice un rôle crucial dans le suivi des AICS individuels et comme carrefour de l'information entre tous les services et autorités judiciaires impliqués dans l'accompagnement et le traitement (voir l'article 5, 2° à 8°, de l'accord de coopération, à comparer avec l'article 4 de l'accord de coopération de 1998). De même, il est à nouveau prévu de subventionner un 'centre d'appui', étant entendu que cette fois, il est expressément indiqué que celui-ci sera assuré par les deux parties à l'accord de coopération. Le centre d'appui apporte, entre autres, un soutien et remplit une fonction

¹ Voir aussi les avant-projets de loi et de décret portant assentiment à l'accord de coopération entre l'État fédéral, la Communauté française et la Région wallonne 'relatif à la guidance et au traitement des auteurs d'infractions à caractère sexuel', sur lesquels le Conseil d'État, section de législation, a donné l'avis 75.409/VR du 1er mars 2024 et les avant-projets de loi et de décret portant assentiment à l'accord de coopération entre l'État fédéral et la Communauté germanophone 'relatif à la guidance et au traitement des auteurs d'infractions à caractère sexuel', sur lesquels le Conseil d'État, section de législation, a donné l'avis 75.735/16 du 15 mai 2024.

consultative à la demande de divers acteurs impliqués dans l'accompagnement et le traitement des AICS et mène des recherches scientifiques sur la problématique des AICS (article 6 de l'accord de coopération, à comparer avec les articles 5 et 6 de l'accord de coopération de 1998 qui faisaient encore mention de 'centres d'appui', bien qu'en pratique, dans la région de langue néerlandaise, seul un centre d'appui soit actif, dont le subventionnement sera poursuivi). L'accord de coopération régit en outre expressément le rôle des centres de psychiatrie légale (article 4 de l'accord de coopération), ainsi que le traitement des données à caractère personnel qui aura lieu dans le cadre de sa mise en œuvre (article 12 de l'accord de coopération) et, contrairement à ce que prévoyait l'accord de coopération de 1998, la fonction consultative, lorsqu'elle n'est pas assurée par les services psychosociaux au sein des prisons ou par les institutions pour le placement des personnes internées, n'est plus confiée aux structures spécialisées ou au centre d'appui, mais aux maisons de justice (article 5, 1°, de l'accord de coopération, à comparer avec l'article 9, 1° de l'accord de coopération de 1998).

EXAMEN DU TEXTE

AVANT-PROJET DE LOI

Intitulé

2. Dans le texte néerlandais de l'intitulé de l'avant-projet de loi, on insérera le mot « samenwerkingsakkoord » entre les mots « het » et « tussen ».

Dans le texte néerlandais de cet intitulé, mieux vaut écrire « instemming met » que « goedkeuring van ». Il y a lieu d'opérer la même adaptation terminologique à l'article 2 de l'avant-projet. Dans le texte français de l'article 2, on écrira : « Assentiment est donné à l'accord de coopération... ».

TEXTE DE L'ACCORD DE COOPÉRATION

Préambule

3. Au deuxième alinéa du préambule de l'accord de coopération, on précisera la référence à l'article 5, § 1er, I, de la LSRI en visant les 1° et 2° de celui-ci, et on précisera la référence à l'article 5, § 1er, II, de la LSRI en visant le 2° de celui-ci.

Il convient de mentionner l'historique des subdivisions pertinentes de l'article 5 de la LSRI. L'historique de l'article 92*bis*, § 1er, de la LSRI sera complété par une référence à son insertion par la loi spéciale du 8 août 1988.

4. Pour mentionner les parties contractantes dans le préambule, il est recommandé d'indiquer le titre actuel des ministres flamands, comme c'est également le cas pour la signature de l'accord de coopération.

5. Le texte français du préambule mérite un examen approfondi.

Ainsi, il convient de mentionner l'intitulé français correct de la loi spéciale du 8 août 1980 'de réformes institutionnelles' (deuxième et sixième alinéas du préambule) et de l'accord de coopération de 1998 'relatif à la guidance et au traitement d'auteurs d'infractions à caractère sexuel' (septième alinéa du préambule).

Il convient également d'utiliser une terminologie uniforme pour définir le groupe cible, alors que pour l'heure le terme « suspectées » est parfois remplacé par « soupçonnées », la mention « inculpées » est parfois omise et l'on parle parfois de « crimes » au lieu d'« infractions » (troisième et quatrième alinéas du préambule).

Par ailleurs, au deuxième alinéa du préambule, il y a lieu d'écrire « modifié » au lieu de « modifiée » et il manque la mention de « effectifs, » après « efficaces, » au quatrième alinéa du préambule.

Pour ce qui est des titres du ministre concerné, mieux vaut remplacer la mention « de la Prévention » par la mention « du Maintien ».

Article 1er

6. Le 1° de l'article 1er de l'accord de coopération donne une définition de la notion de « Règlement général sur la protection des données ».

Au moins une partie des traitements de données visés par l'accord de coopération relève du champ d'application de la directive (UE) 2016/680 du Parlement européen et du Conseil du 27 avril 2016 'relative à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement des données à caractère personnel par les autorités compétentes à des fins de prévention et de détection des infractions pénales, d'enquêtes et de poursuites en la matière ou d'exécution de sanctions pénales, et à la libre circulation de ces données, et abrogeant la décision-cadre 2008/977/JAI du Conseil'.

Le délégué confirme que l'accord de coopération concerne des acteurs relevant du champ d'application de la directive (UE) 2016/680 et qu'une référence à celle-ci y sera incluse. Selon le délégué, une référence au titre 2 de la loi du 30 juillet 2018 'relative à la protection des personnes physiques à l'égard des traitements de données à caractère personnel', qui transpose cette directive dans la réglementation fédérale, sera aussi ajoutée.

On complètera l'accord de coopération sur ce point, en particulier son article 12.

7. Dans le texte français du 4° de l'article 1er de l'accord de coopération, il convient, compte tenu de la notion définie au 5°, de remplacer la mention « personnes concernées » par « intéressés » ².

² Cette observation vaut également pour l'usage qu'il est fait par ailleurs de la notion de « personnes concernées » dans le texte français de l'accord de coopération, en particulier aux articles 11 et 12.

8. Le 6° de l'article 1er de l'accord de coopération donne une définition de la notion d'« autorité compétente »³.

Cette autorité compétente peut, en fonction des différents cadres juridiques ou de la demande d'avis, être « l'autorité judiciaire », étant entendu qu'il s'agit « plus précisément [de] la chambre de protection sociale, [de] la chambre de l'application des peines, [de] la commission de probation, [du] juge d'instruction ou [du] ministère public »⁴.

À la question de savoir si cette énumération est censée être restrictive – ce qui aurait pour effet, par exemple, qu'un juge du fond qui demanderait un avis spécialisé sur la base de l'article 417/64 du Code pénal ou de l'article 9bis de la loi du 29 juin 1964 'concernant la suspension, le sursis et la probation' ne relèverait pas de cette notion –, le délégué répond en ces termes :

« Een vonnisrechter dient ook onder de term 'bevoegde overheid', zoals bepaald in artikel 1, 6° van het ontwerp van samenwerkingsakkoord, te vallen. De tekst zal in die zin worden aangepast ».

L'accord de coopération sera complété sur ce point.

9. Le 7° de l'article 1er de l'accord de coopération définit la notion de « centre d'aide sociale générale » en faisant référence à l'article 2, 2°, du décret du 8 mai 2009 'relatif à l'aide sociale générale'. Afin d'éviter que l'on puisse aussi entendre par là un centre de télé-accueil, mieux vaut cependant viser l'article 6 de ce décret.

10. Au 8° de l'article 1er de l'accord de coopération, on emploiera l'intitulé actuel du décret du 18 mai 1999 'relatif aux *centres de santé mentale*'.

11. À la fin du texte français du 9° de l'article 1er de l'accord de coopération, on omettra les mots « des personnes », et dans le texte français du 15°, on écrira « section de défense sociale » au lieu de « section de protection sociale ».

Article 3

12. Dans le texte néerlandais de l'article 3, 1°, de l'accord de coopération, il est fait mention de « psychodiagnostiek », alors que le texte français renvoie à « une évaluation multidisciplinaire de la personnalité ». Cette discordance doit être éliminée.

13. Il faut compléter l'énumération à l'article 3, 4°, de l'accord de coopération par les « institutions ayant conclu un accord de placement ».

³ Dans le texte français de l'article 1er, 6°, de l'accord de coopération, le mot « désigne » est superflu.

⁴ Dans le texte français de l'article 1er, 6°, de l'accord de coopération, on écrira « de l'application des peines » au lieu de « d'exécution des peines ».

Article 4

14. L'article 4 de l'accord de coopération détermine les missions qu'accomplissent les centres de psychiatrie légale.

Le délégué confirme que l'article 4 concerne aussi les institutions ayant conclu un accord de placement. L'accord de coopération sera complété en ce sens.

15. Dans le texte néerlandais de l'article 4, 1°, de l'accord de coopération, il est fait mention de « psychodiagnostiek », alors que le texte français renvoie à « une évaluation multidisciplinaire de la personnalité ». Cette discordance doit être éliminée.

Article 5

16. L'article 5, 1°, de l'accord de coopération charge les maisons de justice de fournir des avis concernant les intéressés. Conformément à l'article 1er, 5°, et à l'article 2 de l'accord de coopération, les intéressés sont les « personnes soupçonnées ⁵, accusées, inculpées, condamnées ou internées » pour « certaines infractions sexuelles » et pour lesquelles des avis, un accompagnement et un traitement spécialisés sont fournis « sur la base de dispositions légales et réglementaires ».

Il semble donc, en vertu du texte de l'article 2 de l'accord de coopération et des termes de l'article 629, § 3, alinéa 2, du Code d'instruction criminelle, que la procédure de réhabilitation relève du champ d'application de l'accord de coopération. Or, selon l'exposé des motifs, tel n'est pas le cas.

Le délégué déclare à cet égard :

« Het verzoek om een gespecialiseerd advies van personen veroordeeld wegens seksuele misdrijven gepleegd op minderjarigen, dat past in het kader van een verzoek tot herstel in eer en rechten in strafzaken (art. 629, §3, tweede lid Sv.) valt naar onze mening buiten het toepassingsgebied van het ontwerp van samenwerkingsakkoord. Het gaat om een advies dat door de veroordeelde zelf of zijn raadsman kan aangevraagd worden. Iemand die een gespecialiseerd advies wenst te bekomen in het kader van de procedure van herstel in eer en rechten, kan zich tot een gespecialiseerde voorziening wenden, zonder tussenkomst van de justitiehuizen. De adviesverlening door de justitiehuizen gebeurt uitsluitend op vraag van een bevoegde overheid, meer bepaald de gerechtelijke of penitentiaire overheid (art. 1, 6° van het ontwerp van samenwerkingsakkoord). Het is een opdracht als bedoeld in artikel 5, §1, III, BWHI. Dit zou verduidelijkt kunnen worden in het ontwerp van samenwerkingsakkoord door in artikel 5, 1°, de woorden 'op vraag van de bevoegde overheid' toe te voegen ».

L'article 5, 1°, de l'accord de coopération sera complété dans ce sens.

⁵ Dans le texte français de l'article, mieux vaut utiliser « suspectées » au lieu de « soupçonnées », ainsi qu'il a été indiqué ci-dessus.

17. Conformément à l'article 5, 1°, de l'accord de coopération, les maisons de justice sont investies de la mission de fournir des avis concernant les intéressés visés à l'article 2.

Ainsi, la fonction consultative en ce qui concerne les AICS, lorsqu'elle n'est pas assurée par les services psychosociaux au sein des prisons ou par les institutions pour le placement des personnes internées, n'est plus confiée aux structures spécialisées ou au centre d'appui, mais aux maisons de justice.

L'article 417/64 du Code pénal et l'article 9*bis* de la loi du 29 juin 1964 'concernant la suspension, le sursis et la probation' imposent que l'avis soit donné par « un service spécialisé dans la guidance ou le traitement des délinquants sexuels »⁶. La même observation s'applique aux articles 32, § 1er, alinéa 1er, et 95/3, § 2, alinéa 3, de la loi du 17 mai 2006 'relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine' ainsi qu'à l'article 47, § 2, alinéa 2, de la loi du 5 mai 2014 'relative à l'internement', qui prévoient que l'avis est donné par « un service ou une personne spécialisé dans l'expertise diagnostique des délinquants sexuels ».

À ce sujet, le délégué a précisé ce qui suit :

« Het gelijkheidsbeginsel in casu toegepast, vereist dat het advies wordt verleend door een instantie met de nodige expertise. Als dit in alle situaties het geval is, is er naar onze mening geen sprake van discriminatie. Artikel 32 van het nieuw Strafwetboek zal in algemene bewoordingen het openbaar ministerie of de rechter toelaten om het gemotiveerd advies in te winnen van een deskundige of dienst gespecialiseerd in de begeleiding of de behandeling van seksuele delinquenten. De justitiehuisen beschikken over een team van klinisch psychologen die volledig opgeleid zijn in de afname en interpretatie van zeden specifieke risicotaxatie en diagnostische instrumenten, dewelke ook binnen de andere diensten worden gebruikt. Voor zedendossiers wordt bovendien gericht ingezet op structurele expertiseopbouw. Dit leidt ertoe dat de adviesverlening uitgevoerd wordt door een dienst met gelijkwaardige expertise.

Uit de voorbereidende werkzaamheden met de stuurgroep van het samenwerkingsakkoord bleek bovendien dat de uitvoering van de gespecialiseerde adviesverlening door de gespecialiseerde behandelcentra in de praktijk op moeilijkheden stuit. De uitvoering van een adviesopdracht is deontologisch onverenigbaar met de uitvoering van een behandelopdracht. Het gespecialiseerd behandelcentrum, dat advies uitbrengt, mag volgens de Orde der Artsen in geen geval de betrokken persoon in behandeling hebben, of de voorbije drie jaar behandeld hebben. Bij gevolg kan de gespecialiseerde voorziening die advies verleent, dezelfde persoon vervolgens niet in behandeling nemen. In de praktijk is het daarom erg moeilijk om een gespecialiseerde voorziening te vinden die een adviesopdracht wil opnemen. Om aan deze moeilijkheden tegemoet te komen voorziet het ontwerp van samenwerkingsakkoord voor de categorie van DSM dan ook in een specifieke regeling voor wat betreft de adviesopdrachten. Deze worden toevertrouwd aan de psychologen, werkzaam binnen de justitiehuisen, zodat het behandelaanbod van de voorzieningen voor DSM, maximaal gevrijwaard blijft. Dit vormt naar onze mening een objectieve en redelijke verantwoording voor de vooropgestelde regeling, die geldt voor een duidelijk afgebakende categorie van personen (DSM) ».

⁶ Comp. avec l'article 32 du nouveau Code pénal.

Il ressort de cette réponse que la Communauté flamande souhaite développer, sous l'égide des maisons de justice, son propre service consultatif spécialisé distinct en matière d'AICS afin de ne plus devoir confier la fonction consultative aux structures chargées de l'accompagnement et du traitement proprement dits des AICS. La Communauté flamande souhaite ainsi ne perdre aucune possibilité d'accompagnement et de traitement en raison d'incompatibilités résultant d'avis antérieurs donnés par ces structures.

On peut admettre que pour satisfaire aux dispositions légales précitées, il n'est pas déterminant de savoir si le service qui rend l'avis dans le cadre de l'accord de coopération a été désigné comme « structure spécialisée » au sens de l'article 1er, 10°, de cet accord, mais uniquement s'il dispose de l'expertise requise dans ces cadres légaux en matière de délinquance sexuelle. Au regard des dispositions légales, il suffit de créer un service suffisamment spécialisé sur le fond, chapeauté par les maisons de justice, et chargé de formuler ces avis.

Il est toutefois recommandé de préciser dans l'accord de coopération que la mission consultative visée à l'article 5, 1°, ne peut être assurée que par un département spécialisé au sein des maisons de justice.

Article 6

18. Conformément à l'article 6, alinéa 1er, 3°, de l'accord de coopération, l'une des missions du centre d'appui consiste à « mener des recherches scientifiques, y compris sur la base des données fournies par les services psychosociaux, les centres de psychiatrie légale et les institutions ayant conclu [un] accord de placement, les maisons de justice et les structures spécialisées ».

Selon l'article 89, paragraphe 1, dernière phrase, du règlement général sur la protection des données ⁷, les fins de recherche scientifique auxquelles les données à caractère personnel sont utilisées doivent, lorsque c'est possible, être atteintes par un traitement ultérieur ne permettant pas ou plus l'identification des personnes concernées.

Il a été demandé au délégué si, pour la recherche scientifique, le centre d'appui travaillera avec des données anonymisées, de quelle manière les données concernées seront fournies au centre d'appui et qui assurera l'éventuelle anonymisation.

Le délégué a répondu en ces termes :

« Gebaseerd op de onderzoekservaring die er binnen het UFC [Universitair Forensisch Centrum] is, kunnen volgende algemene principes worden meegegeven:

- bij deelname aan een onderzoek opgestart door het UFC zelf, moet de patiënt zelf steeds zijn informed consent geven zodat hij duidelijk weet wat er met zijn gegevens gebeurt;

⁷ Conformément à l'article 9, paragraphe 2, de la directive (UE) 2016/680, cet article s'applique également lorsque les autorités compétentes au sens de cette directive sont chargées par le droit d'un État membre d'exécuter des missions autres que celles énoncées à l'article 1er, paragraphe 1, de cette directive, telles que les traitements à des fins de recherche scientifique.

- de patiënt mag door zijn deelname aan het onderzoek geen nadelige gevolgen ondervinden, die hij bij een reguliere behandeling/onderzoek ook niet zou ondervinden;
- de centra die gegevens aan het UFC aanleveren, leveren gepseudonimiseerde gegevens aan; de ontvangen variabelen zijn niet te herleiden tot een specifieke patiënt;
- de data worden via beveiligde wegen aangeleverd aan het UFC en de ruwe databestanden worden door de onderzoekscoördinator op de beveiligde UZA-cloud bewaard en verwerkt in een rapport, na 5 jaar worden deze data verwijderd.

Heel concreet in het kader van dit ontwerp van samenwerkingsakkoord zal alles worden voorgelegd en moeten worden goedgekeurd door het Ethisch Comité van het UZA, de verwachting is dat een volledig data management plan zal moeten worden uitgewerkt ».

Compte tenu du principe de légalité formelle inscrit à l'article 22 de la Constitution, l'accord de coopération doit être complété par une mention des éléments essentiels de la réglementation de la protection des données dans le cadre de la recherche scientifique. Il est recommandé d'ajouter cette mention à l'article 12 de l'accord de coopération, qui aborde le traitement des données dans le cadre de cette recherche scientifique, mais ne l'a pas encore développé plus en détail.

19. Au regard des observations formulées ci-après au point 22 à propos de l'article 10 de l'accord de coopération, il serait préférable, à l'article 6, alinéa 1er, 6°, de l'accord de coopération, de parler d'« une structure non désignée comme étant une structure spécialisée » plutôt que d'« une structure non spécialisée ».

20. À l'article 6, alinéa 3, de l'accord de coopération, les parties à cet accord s'engagent, chacune dans le cadre de leurs compétences respectives, à apporter un soutien financier au centre d'appui. Selon la deuxième phrase de cet alinéa, « [à] cette fin, elles peuvent subventionner le Centre médicolégal universitaire en tant que centre d'appui pour l'exécution des tâches mentionnées aux premier et deuxième alinéas ».

Au regard du commentaire consacré à l'article 6 de l'accord de coopération, l'intention qui sous-tend cette dernière phrase est de désigner le centre d'appui existant, qui a été agréé en application de l'article 5 de l'accord de coopération de 1998 ⁸, comme centre d'appui également dans l'accord de coopération auquel il est envisagé de donner assentiment.

Les assemblées législatives portant assentiment doivent à cet égard prendre en compte les éléments suivants. Bien que, selon la Cour constitutionnelle, le subventionnement d'une seule organisation ne soit pas contraire en soi au principe constitutionnel d'égalité et de non-discrimination ⁹, la désignation nominative d'une seule association a tout de même pour effet d'exclure les autres associations susceptibles d'exercer la même mission particulière, y compris à l'avenir, ce qui est difficilement conciliable avec le principe d'égalité et de non-discrimination précité. Compte tenu notamment de la possibilité, mentionnée dans le commentaire relatif à

⁸ Voir l'arrêté ministériel du 3 avril 2000 'portant agrément d'un centre d'appui tel que visé à l'article 5 de l'Accord de coopération entre l'État fédéral et la Communauté flamande relative à la guidance et au traitement d'auteurs d'infractions à caractère sexuel'.

⁹ Voir C.C., 14 mai 2003, n° 60/2003, B.3.1 et B.3.2.

l'article 6, que les parties puissent à l'avenir décider de réorienter les moyens, la question se pose de savoir s'il ne vaudrait pas mieux prévoir, en des termes abstraits, le subventionnement d'un centre d'appui, et de régler les conditions et la procédure d'obtention de ces subventions sans renvoyer à une institution spécifique.

Article 7

21. L'article 7, § 1er, de l'accord de coopération charge le ministre flamand qui a les soins de santé et les soins résidentiels dans ses attributions et le ministre flamand qui a le bien-être dans ses attributions de désigner un certain nombre d'institutions répondant au moins aux critères définis à l'article 8 en tant que structures spécialisées pour l'accompagnement et le traitement extra-pénitentiaires des AICS.

L'article 7, §§ 4 et 5, de l'accord de coopération contient un dispositif détaillé pour le contrôle des structures concernées et la procédure de retrait de la désignation.

Le législateur décréte qui porte assentiment à ce dispositif contenu dans l'accord de coopération doit être conscient du fait qu'il ne sera possible de modifier ces règles de contrôle que par le biais d'un accord de coopération (ou après dénonciation de l'accord de coopération). À la lumière de ce qui précède, les signataires vérifieront s'il n'est pas préférable d'intégrer le dispositif de contrôle, ou une habilitation à cet effet au Gouvernement flamand, dans le décret d'assentiment.

Article 10

22. L'article 10 de l'accord de coopération prévoit la possibilité pour une structure spécialisée de déléguer une partie de l'accompagnement et du traitement à « une structure non spécialisée » ou à un praticien individuel. Une condition pour pouvoir recourir à cette possibilité est que la structure spécialisée estime que cette autre structure ou praticien « possède l'expertise nécessaire pour ce faire ».

Compte tenu de cette dernière condition, l'intention ne semble donc pas être de procéder à un transfert partiel vers des structures qui seraient « non spécialisées » sur le fond, en ce sens qu'elles ne disposeraient pas de l'expertise requise par les divers cadres légaux en matière de délinquance sexuelle, mais plutôt que ces structures ne soient pas des structures désignées en tant que structures spécialisées dans le cadre de l'accord de coopération.

L'intention des signataires de l'accord de coopération serait manifestement mieux exprimée si l'on parlait d'« une structure non désignée comme étant une structure spécialisée » plutôt que d'« une structure non spécialisée ».

Mieux vaudrait adapter l'accord de coopération en ce sens.

23. L'article 10, alinéa 2, de l'accord de coopération doit viser « l'article 6, alinéa 1er, 6° » au lieu de « l'article 6, alinéa 2, 6° ».

Dans le texte français, il serait préférable de ne pas utiliser le groupe de mots « les accords de coopération » afin d'éviter toute confusion entre les « conventions de coopération » et l'instrument juridique que sont les « accords de coopération ».

Article 11

24. L'article 11 de l'accord de coopération règle les modalités de l'échange d'informations entre les différents services et autorités impliqués dans l'accompagnement ou le traitement (extra-pénitentiaires) d'un AICS concret.

L'article 11, § 4, de l'accord de coopération règle la consultation tripartite dans le cadre de laquelle, conformément à l'alinéa 3 de ce paragraphe, seuls l'assistant de justice concerné, le thérapeute concerné de la structure spécialisée et l'intéressé sont désignés comme parties concernées, et donc pas les mandants fédéraux.

À cet égard, le délégué déclare ce qui suit :

« In de praktijk is het in bepaalde dossiers wenselijk dat ook een federale actor, in het bijzonder de PSD, deelneemt aan het overleg. Om die reden blijft een gezamenlijke regeling in het samenwerkingsakkoord naar onze mening aangewezen. Artikel 11, §4 van het ontwerp van samenwerkingsakkoord kan in die zin worden aangepast ».

À la lumière de cette réponse, un règlement conjoint de la consultation tripartite est effectivement approprié. On complètera l'accord de coopération sur ce point, y compris en ce qui concerne les règles énoncées dans son article 12 relatives au traitement des données dans le cadre de cette consultation, à laquelle un acteur supplémentaire peut donc être associé.

Article 12

25. L'article 12, § 1er, alinéa 3, de l'accord de coopération mentionne les manières dont les données à caractère personnel peuvent être traitées « pour fournir un accompagnement ou un traitement appropriés aux personnes concernées ». Le dispositif élaboré à l'article 12 porte essentiellement, à cet égard, sur les échanges d'informations réglés à l'article 11 de l'accord de coopération qui s'inscrivent également dans le cadre de l'organisation et du suivi d'un accompagnement ou d'un traitement appropriés.

Toutefois, l'accord de coopération concerne également d'autres traitements de données, non seulement en ce qui concerne la recherche scientifique, citée mais pas développée plus avant à l'article 12, mais aussi en ce qui concerne la formulation d'avis. Les traitements dans le cadre de l'accord de coopération ne seront en outre pas uniquement réalisés par les maisons de justice et les services concernés par l'accompagnement et le traitement, mais aussi par les autorités compétentes intervenant en tant que mandants ¹⁰.

¹⁰ Comp. avec l'avis n° 43/2024 de l'Autorité de protection des données du 26 avril 2024 sur l'avant-projet de loi 'portant assentiment de l'accord de coopération entre l'État fédéral, la Communauté française et la Région Wallonne relatif à la guidance et au traitement des auteurs d'infractions à caractère sexuel', observation 31.

L'article 12 de l'accord de coopération doit également régler les éléments essentiels de ces autres traitements de données.

Il y a donc lieu de compléter l'article par les éléments essentiels des traitements dans le cadre de la recherche scientifique.

Par ailleurs, même si la formulation d'avis était aussi réputée s'inscrire dans le cadre de la finalité précitée, il s'avère que les traitements par les 'autorités compétentes' et par les 'services psychosociaux' n'ont pas été précisés dans cet article. L'article 12 de l'accord de coopération doit être complété afin de régler les éléments essentiels pour tous les traitements de données réglés dans cet accord ou, lorsque ces éléments essentiels ont déjà été réglés dans d'autres instruments législatifs pour certaines autorités ou certains services, par une référence à ceux-ci.

26. On précisera à cet égard la référence à « l'article 6, 3° » figurant à l'article 12, § 1er, alinéa 3, 6°, de l'accord de coopération comme suit : « l'article 6, alinéa 1er, 3° ».

27. L'article 12, § 3, alinéa 1er, de l'accord de coopération fixe un délai de conservation maximal subsidiaire de 10 ans, qui s'appliquera si l'acteur concerné n'est soumis à aucun autre délai légal de conservation. Selon le commentaire relatif à cet article, ce délai prend cours « après le dernier traitement ».

Pareil point de départ pour un délai de conservation maximal n'est toutefois pas suffisamment clair. Tout d'abord, un délai qui prend cours après le dernier traitement paraît impliquer que certaines données seront conservées plus longtemps que d'autres. Indépendamment de la question de savoir si telle est l'intention, cette approche implique cependant aussi, vu le sens extensif qui doit être donné au mot « traitement »¹¹, que les données à caractère personnel pourraient être conservées pendant un délai supplémentaire de dix ans, simplement même en raison de leur classement, de leur mise à jour ou de leur consultation. Un tel procédé est source d'incertitude quant au délai de conservation.

28. Dans le texte français de l'article 12, § 5, 1°, de l'accord de coopération, il y a lieu d'écrire « Maintien » au lieu de « Application des peines ».

Article 13

29. L'article 13, alinéa 3, de l'accord de coopération doit renvoyer à « l'alinéa 1er, 4° à 6° » au lieu de « alinéa 1er, 5° à 7° ».

¹¹ Voir l'article 3, 2), de la directive (UE) 2016/680 et l'article 4, 2), du règlement général sur la protection des données.

Article 14

30. À l'article 14, 1° et 5°, de l'accord de coopération, il faut chaque fois renvoyer à l'alinéa 1er de l'article 6, et non à l'alinéa 2.

Article 15

31. Le texte français de l'article 15 de l'accord de coopération ne contient pas d'équivalent du mot néerlandais « telkens ».

Article 18

32. L'article 18 de l'accord de coopération dispose que celui-ci « entre en vigueur le jour de la publication du dernier acte d'assentiment dans le cadre de cet accord de coopération au *Moniteur belge* ».

En vertu de la règle déduite de l'article 92*bis*, § 1er, alinéa 2, LSRI, combinée avec l'article 4, alinéa 2, de la loi du 31 mai 1961 'relative à l'emploi des langues en matière législative, à la présentation, à la publication et à l'entrée en vigueur des textes légaux et réglementaires' ainsi qu'avec l'article 56, LSRI, un accord de coopération soumis à l'assentiment des parlements entre en vigueur le dixième jour qui suit la date de la publication au *Moniteur belge* de la dernière norme législative d'assentiment à l'accord.

Si aucun motif particulier ne justifie de déroger à ce délai, on supprimera l'article 18 de l'accord de coopération.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Greet VERBERCKMOES

Wouter PAS

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk en de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Instemming wordt betuigd met het samenwerkingsakkoord van 19 juni 2026 tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven.

Art. 3. De Vlaamse Regering kan de procedure bepalen voor de aanwijzing van het steuncentrum, vermeld in artikel 6, derde lid, van het samenwerkingsakkoord van 19 juni 2026 tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven.

De Vlaamse Regering kan de regels en de procedures bepalen voor de subsidiëring van het door haar aangewezen steuncentrum. De Vlaamse Regering kan het subsidiekader hiervoor bepalen, conform artikel 76/2 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019.

Art. 4. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de aanwijzing van gespecialiseerde voorzieningen, vermeld in artikel 7 van het samenwerkingsakkoord van 19 juni 2026 tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven. De Vlaamse Regering kan de regels en de procedures bepalen voor het toezicht op de gespecialiseerde voorzieningen en voor de intrekking van de aanwijzing als gespecialiseerde voorziening.

Brussel, 26 juni 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding,
Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ

BIJLAGE:
Samenwerkingsakkoord

Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven

Gelet op artikel 128, §1, van de Grondwet,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen inzonderheid artikel 5, §1, I, 1° en 2°, gewijzigd bij de bijzondere wetten van 8 augustus 1988 en 16 juli 1993 en vervangen door de bijzondere wet van 6 januari 2014, art. 5, §1, II, 2°, vervangen bij de bijzondere wet van 16 juli 1993 en gewijzigd bij de bijzondere wetten van 19 juli 2012 en 6 januari 2014, art. 5, §1, III, gewijzigd bij de bijzondere wet van 6 januari 2014 en artikel 92bis, §1, ingevoegd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988 en gewijzigd bij de bijzondere wetten van 16 juli 1993 en 6 januari 2014,

Overwegende dat de bevoegdheden inzake de begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven verdeeld zijn tussen de Federale Staat en de Gemeenschappen,

Overwegende dat deze versnippering van bevoegdheden en de verspreiding van personeel en de bijhorende materiële en financiële middelen een doeltreffende, effectieve, coherente en geïntegreerde begeleiding en behandeling van personen verdacht van, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd wegens seksuele misdrijven kunnen belemmeren,

Overwegende dat een structurele samenwerking tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap noodzakelijk is om tot een kwaliteitsvolle begeleiding en behandeling van seksuele delinquenten te komen,

Overwegende dat de Grondwet en de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen de mogelijkheid voorzien dat de vermelde overheden een samenwerkingsakkoord sluiten,

Overwegende dat het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap van 8 oktober 1998 inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik geactualiseerd dient te worden,

De partijen,

De Federale Staat, vertegenwoordigd door de federale regering, in de persoon van Annelies Verlinden, de minister van Justitie, belast met Noordzee,

En

De Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, in de persoon van Matthias Diependaele, de minister-president, Zuhail Demir, de minister van Onderwijs, Justitie en Werk, en Caroline Gennez, de minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Komen in functie van hun respectievelijke bevoegdheden overeen hetgeen volgt:

Artikel 1

Voor de toepassing van dit samenwerkingsakkoord wordt verstaan onder:

1° algemene verordening gegevensbescherming: de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG;

2° begeleiding: de psychosociale begeleiding van de betrokken personen;

3° begeleidingscomité: het begeleidingscomité, vermeld in artikel 13;

4° behandeling: de psychotherapeutische en/of psychiatrische behandeling van de betrokken personen;

5° betrokken persoon: een persoon als vermeld in artikel 2;

6° bevoegde dienst van de gemeenschappen: de dienst die opdrachten uitvoert in het kader van de gerechtelijke procedure of de uitvoering van gerechtelijke beslissingen, overeenkomstig artikel 5, § 1, III, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen;

7° bevoegde overheid: naargelang het juridische kader of de vraag tot adviesverlening, ofwel de gerechtelijke overheid, meer bepaald de vonnisrechter, kamer voor de bescherming van de maatschappij, de strafuitvoeringskamer, de probatiecommissie, de onderzoeksrechter of het openbaar ministerie, ofwel de federale minister van Justitie, meer bepaald de penitentiaire overheid;

8° centrum voor algemeen welzijnswerk: een centrum als vermeld in artikel 6 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het algemeen welzijnswerk;

9° centrum voor geestelijke gezondheidszorg: een centrum voor geestelijke gezondheidszorg als vermeld in artikel 2, 1°, van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de centra voor geestelijke gezondheidszorg;

10° forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst: inrichtingen als vermeld in artikel 3, 4°, c) en d), van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering;

11° gespecialiseerde voorziening: een voorziening die de begeleiding en/of behandeling van de betrokken personen op zich neemt, aangewezen conform artikel 7;

12° initiatief van beschut wonen: een initiatief van beschut wonen als vermeld in artikel 2, 9°, van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische

verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging;

13° psychiatrisch verzorgingstehuis: een psychiatrisch verzorgingstehuis als vermeld in artikel 2, 12°, van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging;

14° psychiatrische ziekenhuizen: de psychiatrische ziekenhuizen, vermeld in artikel 3 van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen;

15° psychosociale diensten: de diensten gespecialiseerd in de problematiek van de betrokken personen, die werkzaam zijn binnen elke gevangenis en afdeling tot bescherming van de maatschappij. De equipe is multidisciplinair samengesteld en bestaat uit psychologen, maatschappelijk assistenten, een psychiater en een directeur;

16° richtlijn gegevensbescherming politie en justitie: Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad;

17° steuncentrum: het centrum dat ondersteuning biedt aan de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de gespecialiseerde voorzieningen, de bevoegde diensten van de gemeenschappen en de psychosociale diensten.

Artikel 2

Dit samenwerkingsakkoord heeft betrekking op de gespecialiseerde adviezen en de gespecialiseerde begeleiding en behandeling met betrekking tot personen die verdacht, beklaagd, beschuldigd, veroordeeld of geïnterneerd zijn wegens bepaalde seksuele misdrijven en voor wie op basis van wettelijke en reglementaire bepalingen gespecialiseerde adviezen, begeleiding en behandeling voorzien worden.

Dit samenwerkingsakkoord is van toepassing op voorzieningen gelegen in het Nederlandse taalgebied en op voorzieningen gelegen in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad die door hun organisatie kunnen worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 3

De psychosociale diensten vervullen volgende taken:

1° uitvoeren van psychodiagnostiek en risicotaxatie;

2° inzetten op pretherapeutisch aanbod in het kader van het psychosociaal onderzoek ter voorbereiding van de begeleiding of behandeling door de gespecialiseerde voorzieningen;

3° verlenen van advies in het kader van (straf)uitvoeringsmodaliteiten aan de bevoegde overheid in functie van te nemen beslissingen;

4° samenwerken en overleg plegen met het steuncentrum, de gespecialiseerde voorzieningen, de bevoegde diensten van de gemeenschappen, de forensisch psychiatrische centra en de instellingen met een plaatsingsovereenkomst.

Artikel 4

De forensisch psychiatrische centra en de instellingen met een plaatsingsovereenkomst vervullen volgende taken:

1° uitvoeren van psychodiagnostiek en risicotaxatie;

2° realiseren van een therapeutisch aanbod ter voorbereiding van de begeleiding of behandeling door de gespecialiseerde voorzieningen;

3° verlenen van advies in het kader van uitvoeringsmodaliteiten aan de kamer voor de bescherming van de maatschappij in functie van te nemen beslissingen;

4° samenwerken en overleg plegen met het steuncentrum, de gespecialiseerde voorzieningen, de bevoegde diensten van de gemeenschappen en de psychosociale diensten.

Artikel 5

De bevoegde diensten van de gemeenschappen vervullen volgende taken:

1° op vraag van de bevoegde overheid advies verlenen met betrekking tot de betrokken personen, zonder afbreuk te doen aan de taak van de psychosociale diensten, vermeld in artikel 3, 3°, en de taak van de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, vermeld in artikel 4, 3°. Deze taak wordt uitgevoerd door gespecialiseerde medewerkers die de titel van psycholoog dragen, in de zin van de wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel psycholoog;

2° aanmelden van de betrokken personen bij een gespecialiseerde voorziening en desgevallend bezorgen van de gegevens van het dossier aan de gespecialiseerde voorziening, conform artikel 11, §1;

3° erover waken dat voorafgaandelijk de afspraken betreffende de begeleiding of behandeling vastgelegd worden in een driepartijenovereenkomst, conform artikel 11, §2;

4° opvolgen en motiveren van de betrokken personen tot naleving van de opgelegde voorwaarden en toezien op de naleving ervan;

5° coördineren van de samenwerking tussen de betrokken diensten van justitie en welzijns- en gezondheidszorg die betrokken zijn bij de opvolging van de betrokken personen. Hierbij wordt regelmatig overleg gepleegd met de gespecialiseerde voorziening die de begeleiding of behandeling op zich neemt;

6° indien aangewezen, organiseren van een overleg, conform artikel 11, §4;

7° vragen van een feedbackfiche over de opvolging van de begeleiding of de behandeling aan de gespecialiseerde voorziening met het oog op de verplichte verslaggeving van de bevoegde dienst van de gemeenschappen aan de bevoegde overheid;

8° rechtstreeks rapporteren aan de procureur des Konings in geval van spoedeisende situaties die een ernstig risico inhouden voor derden en de bevoegde overheid daarvan op de hoogte brengen.

Artikel 6

Het steuncentrum vervult volgende taken:

1° vervullen van een consultfunctie op vraag van de psychosociale diensten, de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de bevoegde diensten van de gemeenschappen en de gespecialiseerde voorzieningen;

2° verstrekken van wetenschappelijke informatie aan de psychosociale diensten, de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de bevoegde diensten van de gemeenschappen en de gespecialiseerde voorzieningen;

3° uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek, onder meer op basis van de aangeleverde gegevens afkomstig van de psychosociale diensten, de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de bevoegde diensten van de gemeenschappen en de gespecialiseerde voorzieningen;

4° bieden van ondersteuning, specifieke opleidingen en intervisies op het vlak van psychodiagnostiek, risicotaxatie en begeleidings- en behandelingsmethodieken voor de psychosociale diensten, de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de bevoegde diensten van de gemeenschappen en de gespecialiseerde voorzieningen en bekendmaken van dergelijke opleidingen en intervisies aangeboden door andere organisaties, voor zover deze wetenschappelijk onderbouwd zijn;

5° publiceren en beheren van een lijst met gespecialiseerde voorzieningen aangewezen conform artikel 7. Elke wijziging van deze lijst wordt door de betreffende partij bij dit samenwerkingsakkoord meegedeeld aan het steuncentrum. Het steuncentrum informeert het begeleidingscomité over de actuele lijst;

6° publiceren en actualiseren van een richtlijn met goede praktijken voor de toepassing van wetenschappelijk onderbouwde psychodiagnostiek, risicotaxatie en begeleidings- en behandelingsmethodieken en een richtlijn met goede praktijken voor het gedeeltelijk

overdragen van de begeleiding of behandeling aan een niet als gespecialiseerde voorziening aangewezen voorziening of individuele behandelaar, vermeld in artikel 10. Het steuncentrum informeert het begeleidingscomité over deze richtlijnen;

7° meewerken aan informatieve acties met betrekking tot de toepassing van het samenwerkingsakkoord, op vraag van een partij bij dit samenwerkingsakkoord;

8° plegen van overleg met de andere steuncentra die erkend zijn binnen initiatieven van de andere deelstaten, minstens éénmaal per jaar en dit met het oog op informatie-uitwisseling en afstemming van hun respectieve werkingen;

9° opstellen van een jaarplan met overzicht van steunopdrachten gepland voor de psychosociale diensten, de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de bevoegde diensten van de gemeenschappen en de gespecialiseerde voorzieningen, vóór 1 december voorafgaand aan het betreffend werkingsjaar, ter goedkeuring overgemaakt aan de partijen bij dit samenwerkingsakkoord die de betreffende steunopdrachten subsidiëren overeenkomstig hun eigen bevoegdheden;

10° opstellen van een werkingsverslag ten behoeve van de partijen bij dit samenwerkingsakkoord, vóór 1 mei volgend op het werkingsjaar. De taken uitgevoerd voor de psychosociale diensten, de forensisch psychiatrische centra en instellingen met een plaatsingsovereenkomst, de bevoegde diensten van de gemeenschappen en de gespecialiseerde voorzieningen worden weergegeven in afzonderlijke luiken van het werkingsverslag.

Het steuncentrum vervult eveneens de taken, vermeld in artikel 9, 1° tot en met 5°. Artikelen 10, 11 en 12 zijn van overeenkomstige toepassing.

De bevoegde regering van de Vlaamse Gemeenschap wijst, in samenspraak met en het akkoord van de federale overheid in het kader van de Interministeriële Conferentie Justitiehuisen, het steuncentrum aan voor het uitvoeren van de taken, vermeld in het eerste en tweede lid.

De partijen bij dit samenwerkingsakkoord verbinden zich, elk binnen hun eigen bevoegdheden, tot financiële ondersteuning van het door de bevoegde regering van de Vlaamse Gemeenschap aangewezen steuncentrum.

Artikel 7

De Vlaamse minister, bevoegd voor de zorg, wijst per provincie alsook voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad één of meer door de Vlaamse Gemeenschap erkende en gesubsidieerde centra voor geestelijke gezondheidszorg aan als gespecialiseerde voorzieningen voor de begeleiding en behandeling van de betrokken personen.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de zorg, wijst één of meer door de Vlaamse Gemeenschap erkende psychiatrische ziekenhuizen aan als gespecialiseerde voorzieningen voor de begeleiding en behandeling van de betrokken personen.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de zorg, wijst per provincie één of meer door de Vlaamse Gemeenschap erkende en gesubsidieerde centra voor algemeen welzijnswerk aan als gespecialiseerde voorziening voor de begeleiding van de betrokken personen, waarbij minstens één gespecialiseerde voorziening voor de provincie Vlaams-Brabant en het tweetalige gebied Brussel-hoofdstad samen.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de zorg, kan per provincie alsook voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad één of meer door de Vlaamse Gemeenschap erkende en gesubsidieerde psychiatrische verzorgingstehuizen en initiatieven van beschut wonen aanwijzen als gespecialiseerde voorzieningen voor de begeleiding en behandeling van de betrokken personen.

Elke wijziging in de aanwijzing van gespecialiseerde voorzieningen wordt door de betreffende partij bij dit samenwerkingsakkoord meegedeeld aan het steuncentrum.

Artikel 8

De gespecialiseerde voorzieningen voldoen aan al volgende criteria:

1° de gespecialiseerde voorziening heeft rechtspersoonlijkheid of maakt deel uit van een organisatie die rechtspersoonlijkheid heeft;

2° de gespecialiseerde voorziening engageert zich tot geïntegreerde samenwerking met andere gespecialiseerde voorzieningen binnen het territoriale werkingsgebied;

3° de gespecialiseerde voorziening of geïntegreerde samenwerking van gespecialiseerde voorzieningen beschikt over een multidisciplinair samengesteld team voor de begeleiding en behandeling van de betrokken personen. Aan de gespecialiseerde voorziening in de geestelijke gezondheidszorg is een psychiater verbonden;

4° de gespecialiseerde voorziening of geïntegreerde samenwerking van gespecialiseerde voorzieningen beschikt over de bekwaamheid om wetenschappelijk onderbouwde psychodiagnostiek, risicotaxatie en methodieken toe te passen bij de begeleiding en behandeling van de betrokken personen, dit met het oog op recidivebeperking. De gespecialiseerde voorziening past delict-analyse en risicomanagement toe en streeft het bevorderen van het welzijn van de betrokken personen na. De gespecialiseerde voorziening werkt binnen een herstelgerichte visie en betreft hierbij zoveel als mogelijk het sociale netwerk van de betrokken personen;

5° de gespecialiseerde voorziening laat elk teamlid, die de begeleiding of behandeling van de betrokken personen op zich neemt, jaarlijks minimaal negen uur deelnemen aan door het steuncentrum aangeboden of bekendgemaakte opleidingen en/of intervisies op het vlak van psychodiagnostiek, risicotaxatie en begeleidings- en behandelingsmethodieken;

6° de gespecialiseerde voorziening is bereid de taken, vermeld in artikel 9, te vervullen en de gedeeltelijke overdracht van de begeleiding of behandeling, vermeld in artikel 10, te overwegen.

Artikel 9

De gespecialiseerde voorzieningen vervullen volgende taken:

1° opstellen van het luik 'feedback opstart' van de doorverwijsfiche over de opstart van de begeleiding of behandeling en overmaken aan de betrokken medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen, conform artikel 11, §1, 2°;

2° instaan voor de gepaste extrapenitentiaire begeleiding of behandeling van de betrokken personen waarvoor conform artikel 11, §2, een driepartijenovereenkomst is gesloten;

3° opstellen van een feedbackfiche over de opvolging van de begeleiding of de behandeling en overmaken aan de betrokken medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen, conform artikel 11, §3;

4° deelnemen aan een overleg, op vraag van de medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen, conform artikel 11, §4;

5° opstellen van een jaarlijks werkingsverslag namens de gespecialiseerde voorziening of geïntegreerde samenwerking van gespecialiseerde voorzieningen met een specifiek deel over de kwantitatieve en kwalitatieve gegevens inzake de begeleiding en behandeling van de betrokken personen, volgens een sjabloon opgemaakt door het begeleidingscomité. In dit werkingsverslag wordt aangetoond dat de gespecialiseerde voorziening voldoet aan de criteria, vermeld in artikel 8. Dit werkingsverslag wordt vóór 1 mei volgend op het werkingsjaar overgemaakt aan de bevoegde minister ter verantwoording van de aanwijzing.

Artikel 10

Indien geïndiceerd, kan de gespecialiseerde voorziening de begeleiding of behandeling gedeeltelijk overdragen aan een niet als gespecialiseerde voorziening aangewezen voorziening of aan een individuele behandelaar waarvan de gespecialiseerde voorziening inschat dat deze hiertoe over de nodige expertise beschikt.

In dit geval blijft de gespecialiseerde voorziening de betrokken persoon, vermeld in artikel 2, actief opvolgen en vervult de samenwerkingsafspraken met de bevoegde diensten van de gemeenschappen, vermeld in artikel 11. De gespecialiseerde voorziening maakt duidelijke werkafspraken met de niet als gespecialiseerde voorziening aangewezen voorziening of individuele behandelaar aan wie de begeleiding of behandeling gedeeltelijk wordt overgedragen en baseert zich daarbij op de door het steuncentrum gepubliceerde richtlijn, vermeld in artikel 6, eerste lid, 6°.

In het werkingsverslag, vermeld in artikel 9, 5°, rapporteert de gespecialiseerde voorziening over het aantal gedeeltelijk overgedragen trajecten in functie van monitoring en evaluatie.

Artikel 11

§1. De betrokken medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen meldt, met het oog op een aangepaste begeleiding of behandeling, de betrokken personen aan bij een gespecialiseerde voorziening aan de hand van een doorverwijfsfiche. Afhankelijk van wie optreedt als bevoegde overheid, bezorgt het openbaar ministerie, de onderzoeksrechter dan wel de penitentiaire overheid de gegevens van het dossier die noodzakelijk zijn voor de begeleiding of behandeling van de betrokken personen aan de gespecialiseerde voorziening. Hiervoor kan het openbaar ministerie, de onderzoeksrechter dan wel de penitentiaire overheid een beroep doen op de bevoegde diensten van de gemeenschappen, mits hen hiertoe de nodige toelating te verlenen. De gespecialiseerde voorziening rapporteert over de opstart van de begeleiding of behandeling aan de hand van de doorverwijfsfiche.

De doorverwijfsfiche, vermeld in het eerste lid, bevat volgende luiken:

1° via het luik ‘aanmelding’ bezorgt de betrokken medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen de relevante gegevens van het dossier aan de gespecialiseerde voorziening met het oog op de begeleiding of behandeling van de betrokken persoon;

2° via het luik ‘feedback opstart’ rapporteert de gespecialiseerde voorziening of de betrokken persoon al dan niet in aanmerking komt voor een begeleiding of behandeling. Indien de betrokken persoon in aanmerking komt, wordt de inschatting van de geplande opstart van de begeleiding of behandeling en worden de eventuele voorwaarden, gesteld door de hulpverlening, aangevuld. Indien de gespecialiseerde voorziening beslist dat de betrokken persoon niet in aanmerking komt voor een begeleiding of behandeling, wordt, zo mogelijk, een richtinggevend alternatief vermeld.

§2. Voordat de begeleiding of behandeling van de betrokken persoon wordt opgestart, sluiten de bevoegde diensten van de gemeenschappen, de betrokken hulpverlener van de gespecialiseerde voorziening en de betrokken persoon een driepartijenovereenkomst, waarin de te ondernemen acties bij de begeleiding en behandeling van de betrokken persoon, de wijze van samenwerking tussen de voornoemde partijen en de afspraken omtrent informatie-uitwisseling worden vastgelegd.

§3. De gespecialiseerde voorziening stelt ten behoeve van de bevoegde dienst van de gemeenschappen een feedbackfiche op over de opvolging van de begeleiding of de behandeling, telkens als de gespecialiseerde voorziening het nuttig acht en minstens in volgende situaties:

1° op vraag van de betrokken medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen in het kader van de verplichte verslaggeving van deze dienst aan de bevoegde overheid;

2° op initiatief van de gespecialiseerde voorziening, in geval van formele moeilijkheden die bij de begeleiding of behandeling zijn gerezen, in geval van situaties die een ernstig risico inhouden voor derden of als een vroegtijdige stopzetting van de begeleiding of behandeling dreigt.

De feedbackfiche, vermeld in het eerste lid, bevat volgende luiken:

1° het luik 'opvolging' rapporteert over het verloop van de begeleiding of behandeling. In dit luik worden volgende punten opgenomen:

- a) de daadwerkelijke aanwezigheden van de betrokken persoon op de gemaakte afspraken;
- b) de afwezigheden van de betrokken persoon die niet gerechtvaardigd zijn;
- c) de situaties die een ernstig risico inhouden voor derden;
- d) de formele moeilijkheden die bij de begeleiding of behandeling zijn gerezen;

2° het luik 'stopzetting' rapporteert in voorkomend geval over een vroegtijdige stopzetting van de begeleiding of behandeling door de betrokken persoon of de gespecialiseerde voorziening. De datum en reden van vroegtijdige stopzetting en, zo mogelijk, een richtinggevend alternatief en aandachtspunten worden vermeld. Indien een richtinggevend alternatief niet mogelijk is, wordt de reden hiertoe aangegeven;

3° het luik 'afronding' rapporteert in voorkomend geval over een succesvolle afsluiting van de begeleiding of behandeling. De datum van afronding en, zo mogelijk, de aandachtspunten worden vermeld.

In geval van spoedeisendheid bij de rapportering over een situatie die een ernstig risico inhoudt voor derden, als vermeld in het tweede lid, 1°, c), brengt de gespecialiseerde voorziening rechtstreeks verslag uit aan de procureur des Konings. Een kopie van dit verslag wordt bezorgd aan de bevoegde dienst van de gemeenschappen.

§4. Gedurende de begeleiding of behandeling kan een overleg tussen, enerzijds, de betrokken medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen, de betrokken hulpverlener van de gespecialiseerde voorziening en desgevallend de betrokken medewerker van de psychosociale dienst en, anderzijds, de betrokken persoon plaatsvinden. Het overleg heeft tot doel te verhelpen aan moeilijkheden die het voortzetten van de begeleiding of de behandeling door de gespecialiseerde voorziening in de weg staat.

Daartoe worden tijdens het overleg:

- 1° de reden en het doel van het overleg verduidelijkt;
- 2° ieders rol en verantwoordelijkheden verduidelijkt;
- 3° problematische aspecten van de cliëntsituatie die een hinderpaal vormen voor de verdere begeleiding of behandeling, besproken;
- 4° in de mate van het mogelijke afspraken gemaakt om aan de vastgestelde problemen te verhelpen.

Dit overleg kan gevraagd worden door elke betrokken partij, als vermeld in het eerste lid, onder meer wanneer de hulpverlener formele moeilijkheden signaleert, een situatie vaststelt die ernstig risico inhoudt voor derden of een vroegtijdige stopzetting van de begeleiding of behandeling dreigt. Het overleg wordt georganiseerd door de medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen en kan enkel plaatsvinden in aanwezigheid, fysiek dan wel digitaal, van de betrokken persoon.

De betrokken hulpverlener kan in functie van de finaliteit van het overleg informatie delen betreffende de moeilijkheden die het voortzetten van de begeleiding of behandeling door de gespecialiseerde voorziening in de weg staan, zonder wegens miskenning van het beroepsgeheim strafbaar te kunnen worden gesteld op basis van artikel 352 van het Strafwetboek.

Artikel 12

§1. Voor zover het noodzakelijk is voor de doeleinden vermeld in artikel 2, eerste lid, kunnen de volgende persoonsgegevens worden verwerkt:

- 1° identificatiegegevens;
- 2° contactgegevens;
- 3° gegevens over beroep, beroepsbekwaamheid, opleiding en vorming;
- 4° leeftijd, geslacht, nationaliteit, burgerlijke staat en verblijfsstatuut;
- 5° gegevens betreffende schulden en solvabiliteit;
- 6° gegevens betreffende de levensstijl, vrijetijdsbesteding en sociale context;
- 7° gegevens betreffende de gezinssamenstelling;
- 8° gegevens betreffende de woonomstandigheden;
- 9° politionele en gerechtelijke gegevens;
- 10° gegevens betreffende de gezondheid;
- 11° gegevens betreffende risicosituaties en -gedragingen;
- 12° gegevens waaruit herkomst of afkomst blijkt;
- 13° gegevens met betrekking tot seksueel gedrag of seksuele gerichtheid;
- 14° gegevens waaruit politieke, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken;
- 15° gedragsgegevens;

16° andere gegevens die strikt noodzakelijk zijn voor de beoogde doeleinden.

De personen van wie de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen worden verwerkt, zijn:

1° de betrokken personen;

2° de relaties en contacten van de betrokken personen, voor zover de verwerking van die persoonsgegevens noodzakelijk is om een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen te kunnen verstrekken;

3° de betrokken medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen, de betrokken medewerker van de psychosociale dienst en de betrokken hulpverlener, voor zover de verwerking van die persoonsgegevens beperkt is tot de categorieën, vermeld in het eerste lid, 1° en 2°.

De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen op de volgende wijzen worden verwerkt:

1° het opmaken en overmaken van een doorverwijfsfiche, conform artikel 11, §1;

2° het opmaken van een driepartijenovereenkomst, conform artikel 11, §2;

3° het opmaken en overmaken van een feedbackfiche, conform artikel 11, §3;

4° de betrokken medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen, de betrokken medewerker van de psychosociale dienst en de betrokken hulpverlener van de gespecialiseerde voorziening kunnen persoonsgegevens delen op het overleg, vermeld in artikel 11, §4, en deze registreren in het eigen dossier;

5° de gespecialiseerde voorzieningen kunnen de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, aanwenden voor het verstrekken van een aangepaste begeleiding of behandeling van de betrokken personen;

6° de betrokken psycholoog kan de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, aanwenden voor het verstrekken van een advies, conform artikel 5, 1°;

7° de betrokken medewerker van de bevoegde dienst van de gemeenschappen kan de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, aanwenden voor de verplichte verslaggeving, conform artikel 5, 7°;

8° de betrokken medewerker van de psychosociale dienst kan de persoonsgegevens vermeld in het eerste lid, aanwenden voor het verstrekken van een advies, conform artikel 3, 3°;

9° het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek, conform artikel 6, eerste lid, 3°, aan de hand van geanonimiseerde gegevens of, indien dit niet volstaat om het doel te verwezenlijken, gepseudonimiseerde gegevens.

§2. De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, gebeurt, naargelang het geval, conform artikel 6, eerste lid, e), van de algemene verordening gegevensbescherming, of conform de Richtlijn gegevensbescherming politie en justitie, zoals omgezet door titel 2 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, van toepassing.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, kan ook de verwerking omvatten van de bijzondere categorieën van persoonsgegevens vermeld in artikel 9, eerste lid, van de algemene verordening gegevensbescherming. Deze verwerkingen worden beschouwd als noodzakelijke verwerkingen om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, tweede lid, g) van de voormelde verordening.

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 1, kan ook de verwerking omvatten van persoonsgegevens als vermeld in artikel 10 van de voormelde verordening.

§3. Iedere actor, betrokken bij de verwerking van de persoonsgegevens, respecteert hierbij een maximale bewaartermijn van tien jaar vanaf de afsluiting van het dossier, tenzij er voor een betreffende actor een andere wettelijke bewaartermijn van toepassing is.

Iedere actor, betrokken bij de verwerking van de persoonsgegevens, neemt de passende maatregelen ter beveiliging van de persoonsgegevens, waaronder het voorzien in een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer. In voorkomend geval worden de maatregelen, vermeld in artikel 9 en 10, §2, van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, toegepast.

§4. Iedere actor, betrokken bij de verwerking van de persoonsgegevens, neemt de passende maatregelen met het oog op transparantie ten aanzien van de personen, vermeld in paragraaf 1, tweede lid. Deze maatregelen hebben onder meer tot doel dat de globale regeling inzake gegevensverwerking in het kader van dit samenwerkingsakkoord voldoende duidelijk is voor de personen waarvan persoonsgegevens verwerkt worden. De communicatie hieromtrent wordt ter beschikking gesteld in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal.

§5. Als verwerkingsverantwoordelijken van de actoren, vermeld in paragraaf 3 en paragraaf 4, en betrokken bij de verwerking van de persoonsgegevens, treden op:

1° het Agentschap Justitie en Handhaving;

2° de individuele gespecialiseerde voorzieningen aangewezen conform artikel 7;

3° de Federale Overheidsdienst Justitie.

Artikel 13

Er wordt een begeleidingscomité opgericht, dat is samengesteld uit volgende leden:

1° één stemgerechtigd lid treedt op als vertegenwoordiger van het Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen;

2° één stemgerechtigd lid treedt op als vertegenwoordiger van het Agentschap Justitie en Handhaving;

3° één stemgerechtigd lid treedt op als vertegenwoordiger van het Departement Zorg;

4° één raadgevend lid treedt op als vertegenwoordiger van het steuncentrum;

5° één raadgevend lid treedt op als vertegenwoordiger van de geestelijke gezondheidszorg;

6° één raadgevend lid treedt op als vertegenwoordiger van het algemeen welzijnswerk.

Voor elk van de leden worden één of meerdere plaatsvervangers aangeduid. Het voorzitterschap en secretariaat van het begeleidingscomité wordt jaarlijks afwisselend opgenomen door:

1° de federale overheidsdienst Justitie;

2° het Agentschap Justitie en Handhaving;

3° het Departement Zorg.

Het begeleidingscomité beslist in consensus tussen de stemgerechtigde leden of hun plaatsvervangers. De leden, vermeld in het eerste lid, 4° tot en met 6°, hebben een raadgevende stem.

Bij onenigheid tussen de stemgerechtigde leden worden beslissingen genomen door de federale minister, bevoegd voor justitie, de Vlaamse minister, bevoegd voor justitie, en de Vlaamse minister, bevoegd voor de zorg.

Artikel 14

Het begeleidingscomité vervult volgende opdrachten:

1° jaarlijks evalueren van de toepassing van het samenwerkingsakkoord en hierover een rapport opstellen ten behoeve van de partijen bij dit samenwerkingsakkoord, uiterlijk drie maanden na ontvangst van de werkingsverslagen, vermeld in artikel 6, eerste lid, 10°, en artikel 9, 5°;

2° adviseren van de partijen over de toepassing van het samenwerkingsakkoord, op eigen initiatief of op vraag van een partij. In geval het begeleidingscomité een advies formuleert aan de Federale Staat of een federale minister, engageert het begeleidingscomité zich om voorafgaandelijk overleg te plegen met het begeleidingscomité van de andere deelstaten;

3° ter beschikking stellen van een model van doorverwijfsfiche, vermeld in artikel 11, §1, een model van driepartijenovereenkomst, vermeld in artikel 11, §2, en een model van feedbackfiche, vermeld in artikel 11, §3;

4° ter beschikking stellen van een sjabloon voor het werkingsverslag van de gespecialiseerde voorziening of geïntegreerde samenwerking van gespecialiseerde voorzieningen, vermeld in artikel 9, 5°;

5° goedkeuren van de richtlijnen en lijsten opgemaakt door het steuncentrum, vermeld in artikel 6, eerste lid, 5°, en 6° en het jaarplan van het steuncentrum, vermeld in artikel 6, eerste lid, 9°;

6° ter beschikking stellen van een sjabloon voor het advies, vermeld in artikel 2.

Artikel 15

Dit samenwerkingsakkoord geldt voor een proefperiode van twee jaar en wordt telkens met een jaar stilzwijgend verlengd indien het niet door één of meerdere partijen schriftelijk wordt opgezegd drie maanden voor het einde van de periode.

Artikel 16

Het samenwerkingsakkoord van 8 oktober 1998 tussen de federale staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik wordt opgeheven.

Artikel 17

De voorzieningen of rechtsopvolgers van voorzieningen die op 1 september 2026 conform artikel 7 van het samenwerkingsakkoord van 8 oktober 1998 tussen de federale staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik, aangewezen zijn als gespecialiseerde voorziening behouden hun aanwijzing als gespecialiseerde voorziening zolang zij voldoen aan de criteria, vermeld in artikel 8 van dit samenwerkingsakkoord.

Artikel 18

Het Universitair Forensisch Centrum, erkend op grond van artikel 5 van het samenwerkingsakkoord van 8 oktober 1998 tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik, blijft aangewezen als steuncentrum, zolang het de taken, vermeld in artikel 6, eerste en tweede lid, van dit samenwerkingsakkoord, uitvoert.

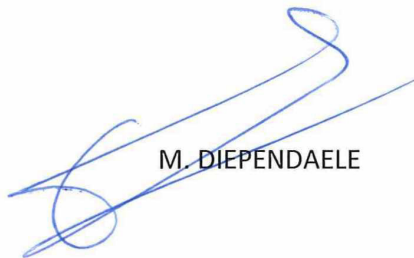
Gedaan te Brussel op **19 JUNI 2026** in vier originele exemplaren, waarvan één voor de Federale Staat en drie voor de Vlaamse Gemeenschap.

Voor de Federale Staat:
De federale minister van Justitie,

A. Verlinden

Voor de Vlaamse Gemeenschap:
De minister-president van de Vlaamse Regering,

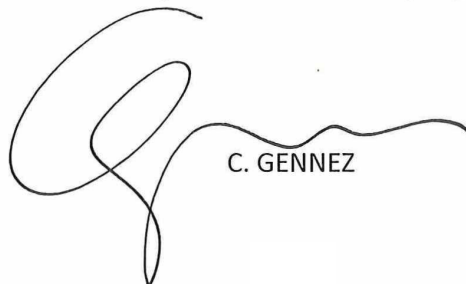
M. DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk

Z. DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen

C. GENNEZ